

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Skonsolidowany raport kwartalny QSr 3 / 2018

(zgodnie z § 60 ust. 2 oraz § 62 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych)

dla emitentów papierów wartościowych prowadzących działalność wytwórczą, budowlaną, handlową lub usługową

Za 3 kwartał roku obrotowego **2018** obejmujący okres od **2018-07-01** do **2018-09-30** zawierający skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe według MSR 34 w walucie zł oraz skrócone sprawozdanie finansowe według MSR 34 w walucie zł.

data przekazania: 2018-11-14

KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna
(pełna nazwa emitenta)

KGHM Polska Miedź S.A.

(skrótowa nazwa emitenta)

59 – 301

(kod pocztowy)

M. Skłodowskiej – Curie

(ulica)

(48 76) 74 78 200

(telefon)

ir@kghm.com

(e-mail)

692-000-00-13

(NIP)

Przemysł surowcowy

(sektor wg klasyfikacji GPW w Warszawie)

LUBIN

(miejscowość)

48

(numer)

(48 76) 74 78 500

(fax)

www.kghm.com

(www)

390021764

(REGON)

WYBRANE DANE FINANSOWE
dane dotyczące skonsolidowanego sprawozdania finansowego KGHM Polska Miedź S.A.

	w mln PLN		w mln EUR	
	od 01.01.2018	od 01.01.2017	od 01.01.2018	od 01.01.2017
	do 30.09.2018	do 30.09.2017	do 30.09.2018	do 30.09.2017
I. Przychody z umów z klientami	14 787	14 487	3 476	3 403
II. Zysk netto ze sprzedaży	1 999	2 741	470	644
III. Zysk przed opodatkowaniem	1 592	2 436	374	572
IV. Zysk netto	976	1 659	229	390
V. Zysk netto przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	973	1 655	228	389
VI. Zysk netto przypadający na udziały niekontrolujące	3	4	1	1
VII. Pozostałe całkowite dochody netto	(224)	478	(53)	112
VIII. Łączne całkowite dochody	752	2 137	176	502
IX. Łączne całkowite dochody przypadające akcjonariuszom Jednostki Dominującej	749	2 133	175	501
X. Łączne całkowite dochody przypadające na udziały niekontrolujące	3	4	1	1
XI. Ilość akcji (w mln szt.)	200	200	200	200
XII. Zysk netto na jedną akcję zwykłą przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	4,87	8,28	1,14	1,95
XIII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 822	1 738	428	408
XIV. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(2 171)	(2 076)	(510)	(488)
XV. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	531	(108)	125	(25)
XVI. Przepływy pieniężne netto razem	182	(446)	43	(105)
	Stan na	Stan na	Stan na	Stan na
	30.09.2018	31.12.2017	30.09.2018	31.12.2017
XVII. Aktywa trwałe	27 684	26 515	6 481	6 357
XVIII. Aktywa obrotowe	8 537	7 607	1 999	1 824
XIX. Aktywa razem	36 221	34 122	8 480	8 181
XX. Zobowiązania długoterminowe	12 049	10 878	2 820	2 608
XXI. Zobowiązania krótkoterminowe	5 555	5 459	1 301	1 309
XXII. Kapitał własny	18 617	17 785	4 359	4 264
XXIII. Kapitał przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	18 524	17 694	4 337	4 242
XXIV. Kapitał przypadający na udziały niekontrolujące	93	91	22	22

dane dotyczące kwartalnej informacji finansowej KGHM Polska Miedź S.A.

	w mln PLN		w mln EUR	
	od 01.01.2018	od 01.01.2017	od 01.01.2018	od 01.01.2017
	do 30.09.2018	do 30.09.2017	do 30.09.2018	do 30.09.2017
I. Przychody z umów z klientami	11 317	11 433	2 661	2 686
II. Zysk netto ze sprzedaży	1 768	2 447	416	575
III. Zysk przed opodatkowaniem	1 928	2 502	453	588
IV. Zysk netto	1 430	1 850	336	435
V. Pozostałe całkowite dochody netto	(108)	219	(25)	51
VI. Łączne całkowite dochody	1 322	2 069	311	486
VII. Ilość akcji (w mln szt.)	200	200	200	200
VIII. Zysk netto na jedną akcję zwykłą	7,15	9,25	1,68	2,18
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 135	1 207	267	284
X. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 456)	(1 624)	(342)	(382)
XI. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	498	84	116	20
XII. Przepływy pieniężne netto razem	177	(333)	41	(78)
	Stan na	Stan na	Stan na	Stan na
	30.09.2018	31.12.2017	30.09.2018	31.12.2017
XIII. Aktywa trwałe	26 227	25 071	6 140	6 011
XIV. Aktywa obrotowe	6 778	5 876	1 587	1 409
XV. Aktywa razem	33 005	30 947	7 727	7 420
XVI. Zobowiązania długoterminowe	10 212	9 052	2 391	2 170
XVII. Zobowiązania krótkoterminowe	4 448	4 639	1 041	1 112
XVIII. Kapitał własny	18 345	17 256	4 295	4 138

Spis treści

Część 1 – Skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe	3
SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU	3
SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	5
SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
1 – Informacje ogólne	8
Nota 1.1 Opis działalności gospodarczej	8
Nota 1.2 Skład Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. na dzień 30 września 2018 r.	9
Nota 1.3 Zastosowane kursy walutowe	11
Nota 1.4 Zasady rachunkowości oraz wpływ nowych i zmienionych standardów i interpretacji	11
Nota 1.5 Wybór istotnych zdarzeń objętych raportami bieżącymi Jednostki Dominującej	21
2 – Realizacja strategii	22
3 – Segmenty działalności i informacje na temat przychodów	29
Nota 3.1 Informacje dotyczące segmentów działalności	29
Nota 3.2 Wyniki finansowe segmentów sprawozdawczych	32
Nota 3.3 Przychody z umów z klientami Grupy Kapitałowej – podział według asortymentu	35
Nota 3.4 Przychody z umów z klientami Grupy Kapitałowej – podział geograficzny według lokalizacji finalnych odbiorców	36
Nota 3.5 Główni klienci	37
Nota 3.6 Aktywa trwałe – podział geograficzny	37
Nota 3.7 Omówienie wyników segmentów	38
4 – Wybrane dodatkowe noty objaśniające	49
Nota 4.1 Koszty według rodzaju	49
Nota 4.2 Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	49
Nota 4.3 Przychody i (koszty) finansowe	50
Nota 4.4 Informacje o rzeczowych i niematerialnych aktywach trwałych	50
Nota 4.5 Zaangażowanie we wspólne przedsięwzięcia	50
Nota 4.6 Instrumenty finansowe	52
Nota 4.7 Zarządzanie ryzykiem zmian cen metali, kursów walutowych oraz stóp procentowych	53
Nota 4.8 Zarządzanie ryzykiem płynności i kapitałem	56
Nota 4.9 Transakcje z podmiotami powiązаныmi	59
Nota 4.10 Aktywa, zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	60
Nota 4.11 Zmiana stanu kapitału obrotowego	61
Nota 4.12 Pozostałe korekty w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	61
5 – Informacje dodatkowe do skonsolidowanego raportu kwartalnego	62
Nota 5.1 Skutek zmian w strukturze organizacyjnej Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.	62
Nota 5.2 Cykliczność, sezonowość działalności	62
Nota 5.3 Informacja dotycząca emisji, wykupu i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych	62
Nota 5.4 Informacje dotyczące wypłaconej (zadeklarowanej) dywidendy, łącznie i w przeliczeniu na jedną akcję	62
Nota 5.5 Pozostałe informacje do skonsolidowanego raportu kwartalnego	62
Nota 5.6 Zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy	64
Część 2 – Kwartałna informacja finansowa KGHM Polska Miedź S.A.	65
SKRÓCONE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU	65
SKRÓCONE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	66
SKRÓCONE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	67
SKRÓCONE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	68
SKRÓCONE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	69
1 – Informacje ogólne	70
Nota 1.1 Wpływ zastosowania nowych i zmienionych standardów na politykę rachunkowości Spółki oraz na jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki	70
Nota 1.2 Zarządzanie ryzykiem	75
2 – Noty objaśniające do sprawozdania z wyniku	76
Nota 2.1 Przychody z umów z klientami – podział geograficzny według lokalizacji finalnych odbiorców	76
Nota 2.2 Koszty według rodzaju	77
Nota 2.3 Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	78
Nota 2.4 Przychody i (koszty) finansowe	79
Nota 2.5 Zmiana stanu kapitału obrotowego	79
Nota 2.6 Pozostałe korekty w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	80

Część 1 –Skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe

SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU

	od 01.07.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.07.2017 do 30.09.2017	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Nota 3.3 Przychody z umów z klientami, w tym: z transakcji sprzedaży, dla których wartość przychodów nie została ostatecznie ustalona na koniec okresu sprawozdawczego (MSSF 15.114)	5 364	14 787	4 774	14 487
	105	1 082	ND*	ND*
Nota 4.1 Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(4 371)	(11 802)	(3 574)	(10 789)
Zysk brutto ze sprzedaży	993	2 985	1 200	3 698
Nota 4.1 Koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu	(346)	(986)	(336)	(957)
Zysk netto ze sprzedaży	647	1 999	864	2 741
Nota 4.5 Strata z wyceny wspólnych przedsięwzięć metodą praw własności	(4)	(258)	-	(215)
	66	192	79	240
Wynik z zaangażowania we wspólne przedsięwzięcia	62	(66)	79	25
Nota 4.2 Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne, w tym: przychody z tytułu odsetek obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej	(184)	179	(204)	(1 062)
	2	6	ND*	ND*
Nota 4.3 Przychody i (koszty) finansowe	83	(520)	48	732
Zysk przed opodatkowaniem	608	1 592	787	2 436
Podatek dochodowy	(243)	(616)	(182)	(777)
ZYSK NETTO	365	976	605	1 659
Zysk netto przypadający:				
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	363	973	604	1 655
Na udziały niekontrolujące	2	3	1	4
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (mln szt.)	200	200	200	200
Zysk na akcję podstawowy i rozwodniony (w PLN)	1,82	4,87	3,02	8,28

* ND - nie dotyczy – pozycje, dla których nie wystąpiły: wycena według zasad wynikających z zastosowania od 1 stycznia 2018 r. MSSF 9 oraz obowiązek ujawnienia z MSSF 15.

SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	od 01.07.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.07.2017 do 30.09.2017	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Zysk netto	365	976	605	1 659
Wycena instrumentów zabezpieczających po uwzględnieniu efektu podatkowego	176	232	33	206
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży po uwzględnieniu efektu podatkowego	ND*	ND*	37	147
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek o walucie funkcjonalnej innej niż PLN	41	(101)	53	250
Pozostałe całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane do wyniku	217	131	123	603
Wycena kapitałowych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej po uwzględnieniu efektu podatkowego	(77)	(201)	ND*	ND*
(Straty) / zyski aktuarialne po uwzględnieniu efektu podatkowego	37	(154)	22	(125)
Pozostałe całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane do wyniku	(40)	(355)	22	(125)
Razem pozostałe całkowite dochody netto	177	(224)	145	478
ŁĄCZNE CAŁKOWITE DOCHODY	542	752	750	2 137
Łączne całkowite dochody przypadające:				
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	540	749	743	2 133
Na udziały niekontrolujące	2	3	7	4

* „ND” - nie dotyczy – pozycje nie występują w związku ze zmianą od 1 stycznia 2018 r. klasyfikacji kapitałowych instrumentów finansowych zgodnie z MSSF 9. W kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży występowały udziały kapitałowe wyceniane w wartości godziwej (notowane) oraz udziały wyceniane po koszcie (nienotowane).

SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk przed opodatkowaniem	1 592	2 436
Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	1 316	1 155
Strata z wyceny wspólnych przedsięwzięć metodą praw własności	258	215
Odsetki od pożyczek udzielonych wspólnym przedsięwzięciom	(192)	(240)
Odsetki i pozostałe koszty zadłużenia	122	113
Odписы z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	14	1
Różnice kursowe, z tego:	(47)	186
z działalności inwestycyjnej i środków pieniężnych	(434)	1 101
z działalności finansowej	387	(915)
Zmiana stanu rezerw	251	(1)
Zmiana stanu pozostałych należności i zobowiązań	57	(144)
Zmiana stanu aktywów / zobowiązań z tytułu instrumentów pochodnych	(143)	(23)
Nota 4.12 Pozostałe korekty	(2)	4
Razem wyłączenia przychodów i kosztów	1 634	1 266
Podatek dochodowy zapłacony	(607)	(818)
Nota 4.11 Zmiana stanu kapitału obrotowego	(797)	(1 146)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 822	1 738
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Wydatki związane z aktywami górnictwymi i hutniczymi, w tym:	(1 744)	(1 643)
zapłacone odsetki	(86)	(39)
Wydatki na pozostałe rzeczowe i niematerialne aktywa trwałe	(174)	(161)
Objęcie udziałów we wspólnym przedsięwzięciu	(262)	(206)
Pozostałe płatności	(67)	(92)
Razem płatności	(2 247)	(2 102)
Wpływy	76	26
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(2 171)	(2 076)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia	2 055	1 645
Pozostałe wpływy	3	4
Razem wpływy	2 058	1 649
Płatności z tytułu zadłużenia	(1 411)	(1 538)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom Jednostki Dominującej	-	(100)
Zapłacone odsetki i pozostałe koszty zadłużenia	(116)	(118)
Pozostałe płatności	-	(1)
Razem płatności	(1 527)	(1 757)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	531	(108)
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO	182	(446)
Różnice kursowe	21	(7)
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu	586	860
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec okresu	789	407

SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Stan na 30.09.2018	Stan na 31.12.2017
AKTYWA		
Rzeczowe aktywa trwale górnicze i hutnicze	16 660	16 296
Aktywa niematerialne górnicze i hutnicze	1 628	1 447
Rzeczowe i niematerialne aktywa górnicze i hutnicze	18 288	17 743
Pozostałe rzeczowe aktywa trwale	2 725	2 679
Pozostałe aktywa niematerialne	207	209
Pozostałe aktywa rzeczowe i niematerialne	2 932	2 888
Wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności	5	8
Nota 4.6 Pożyczki udzielone wspólnym przedsięwzięciom	4 303	3 889
Nota 4.5 Łączne zaangażowanie we wspólne przedsięwzięcia	4 308	3 897
Pochodne instrumenty finansowe	399	110
Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej	438	614
Pozostałe aktywa finansowe	778	762
Nota 4.6 Instrumenty finansowe razem	1 615	1 486
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	420	389
Pozostałe aktywa niefinansowe	121	112
Aktywa trwałe	27 684	26 515
Zapasy	5 519	4 562
Nota 4.6 Należności od odbiorców, w tym:	1 229	1 522
Należności od odbiorców wyceniane w wartości godziwej	556	ND*
Należności z tytułu podatków	233	277
Nota 4.6 Pochodne instrumenty finansowe	244	196
Pozostałe aktywa finansowe	266	265
Pozostałe aktywa niefinansowe	257	199
Nota 4.6 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	789	586
Aktywa obrotowe	8 537	7 607
	36 221	34 122
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY		
Kapitał akcyjny	2 000	2 000
Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	(537)	158
Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	2 172	2 427
Zyski zatrzymane	14 889	13 109
Kapitał własny akcjonariuszy Jednostki Dominującej	18 524	17 694
Kapitał udziałowców niekontrolujących	93	91
Kapitał własny	18 617	17 785
Nota 4.8 Zobowiązania z tytułu zadłużenia	7 134	6 191
Nota 4.6 Pochodne instrumenty finansowe	183	208
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 318	2 063
Rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych	1 357	1 351
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	447	347
Pozostałe zobowiązania	610	718
Zobowiązania długoterminowe	12 049	10 878
Nota 4.8 Zobowiązania z tytułu zadłużenia	1 087	965
Nota 4.6 Pochodne instrumenty finansowe	45	110
Nota 4.6 Zobowiązania wobec dostawców	1 657	1 823
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	932	842
Zobowiązania z tytułu podatków	505	630
Rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia	287	114
Pozostałe zobowiązania	1 042	975
Zobowiązania krótkoterminowe	5 555	5 459
Zobowiązanie długo i krótkoterminowe	17 604	16 337
	36 221	34 122

* ND - nie dotyczy – pozycja, dla której w 2017 r. nie wystąpiła wycena według zasad wynikających z zastosowania od 1 stycznia 2018 r. MSSF 9.

SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

		Kapitał przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej					Kapitał przypadający na udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
		Kapitał akcyjny	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	Zyski zatrzymane	Ogółem		
	Stan na 01.01.2017	2 000	(183)	2 216	11 739	15 772	139	15 911
Nota 5.4	Dywidenda	-	-	-	(200)	(200)	-	(200)
	Transakcje z udziałowcami niekontrolującymi	-	-	-	1	1	1	2
	Transakcje z właścicielami	-	-	-	(199)	(199)	1	(198)
	Zysk netto	-	-	-	1 655	1 655	4	1 659
	Pozostałe całkowite dochody	-	353	125	-	478	-	478
	Łączne całkowite dochody	-	353	125	1 655	2 133	4	2 137
	Stan na 30.09.2017	2 000	170	2 341	13 195	17 706	144	17 850
	Stan na 31.12.2017	2 000	158	2 427	13 109	17 694	91	17 785
Nota 1.4	Zmiana zasad rachunkowości - zastosowanie MSSF 9, MSSF 15	-	(726)	-	806	80	-	80
	Stan na 01.01.2018	2 000	(568)	2 427	13 915	17 774	91	17 865
	Transakcje z udziałowcami niekontrolującymi	-	-	-	1	1	(1)	-
	Transakcje z właścicielami	-	-	-	1	1	(1)	-
	Zysk netto	-	-	-	973	973	3	976
	Pozostałe całkowite dochody	-	31	(255)	-	(224)	-	(224)
	Łączne całkowite dochody	-	31	(255)	973	749	3	752
	Stan na 30.09.2018	2 000	(537)	2 172	14 889	18 524	93	18 617

1 – Informacje ogólne

Nota 1.1 Opis działalności gospodarczej

KGHM Polska Miedź S.A. (Jednostka Dominująca, Spółka) z siedzibą w Lubinie przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 48, jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Fabrycznej IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, numer rejestru KRS 23302, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

KGHM Polska Miedź S.A. jest przedsiębiorstwem wielooddziałowym, w którego skład wchodzi Centrala oraz 10 oddziałów: 3 zakłady górnicze (ZG Lubin, ZG Polkowice-Sieroszowice, ZG Rudna), 3 huty miedzi (HM Głogów, HM Legnica, HM Cedynia), Zakłady Wzbogacania Rud (ZWR), Zakład Hydrotechniczny, Jednostka Ratownictwa Górniczo-Hutniczego i Centralny Ośrodek Przetwarzania Informacji.

Akcje KGHM Polska Miedź S.A. są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Podstawowy przedmiot działalności Jednostki Dominującej stanowi:

- kopalnictwo rud miedzi i metali nieżelaznych oraz
- produkcja miedzi, metali szlachetnych i nieżelaznych.

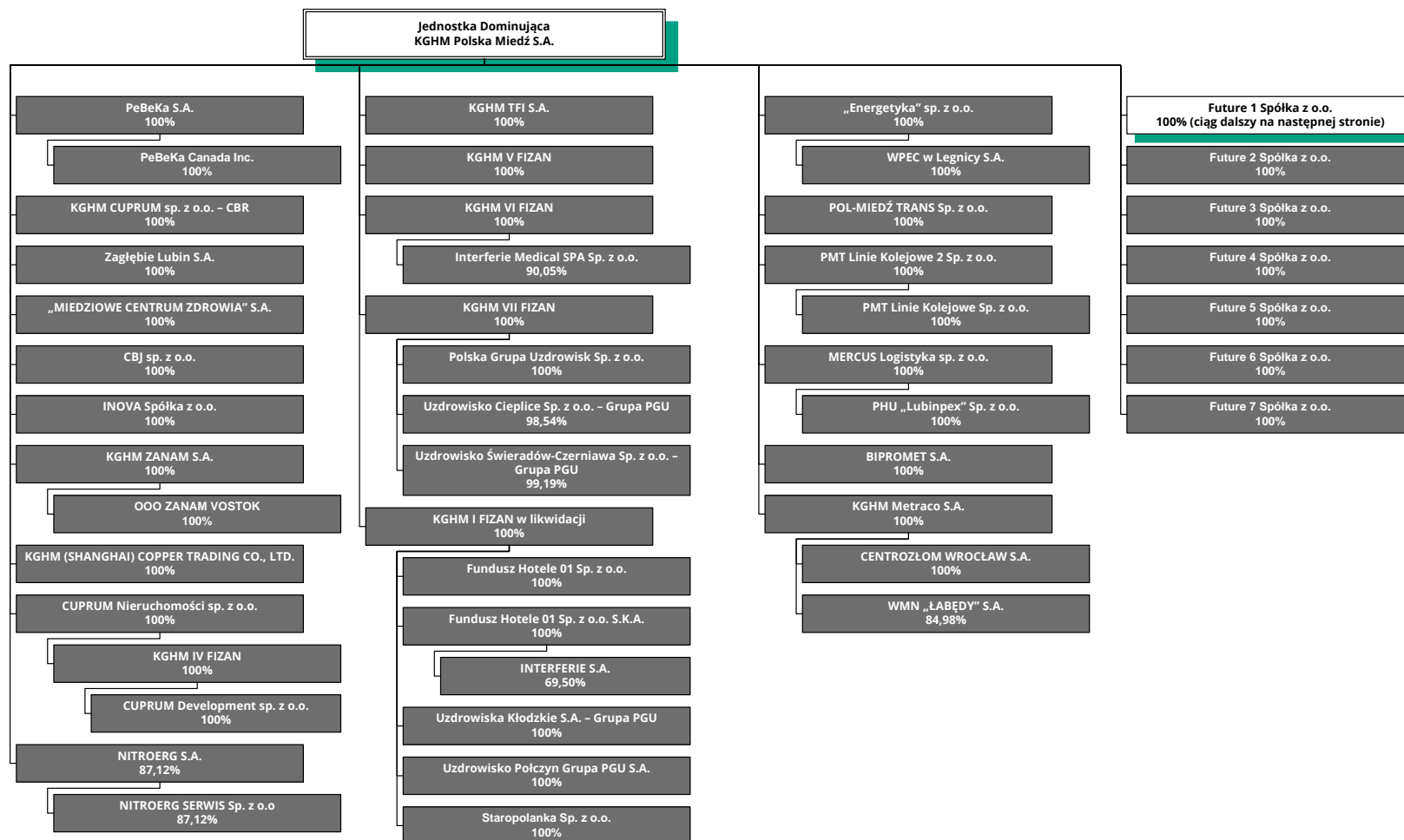
W zakres działalności Grupy Kapitałowej wchodzi:

- kopalnictwo rud miedzi i metali nieżelaznych,
- produkcja górnicza metali, m.in. miedzi, niklu, srebra, złota, platyny, palladu,
- produkcja wyrobów z miedzi i metali szlachetnych,
- usługi budownictwa podziemnego,
- produkcja maszyn i urządzeń górniczych,
- usługi transportowe,
- usługi z zakresu badań, analiz i projektowania,
- produkcja kruszyw drogowych,
- odzyskiwanie metali towarzyszących rudom miedzi.

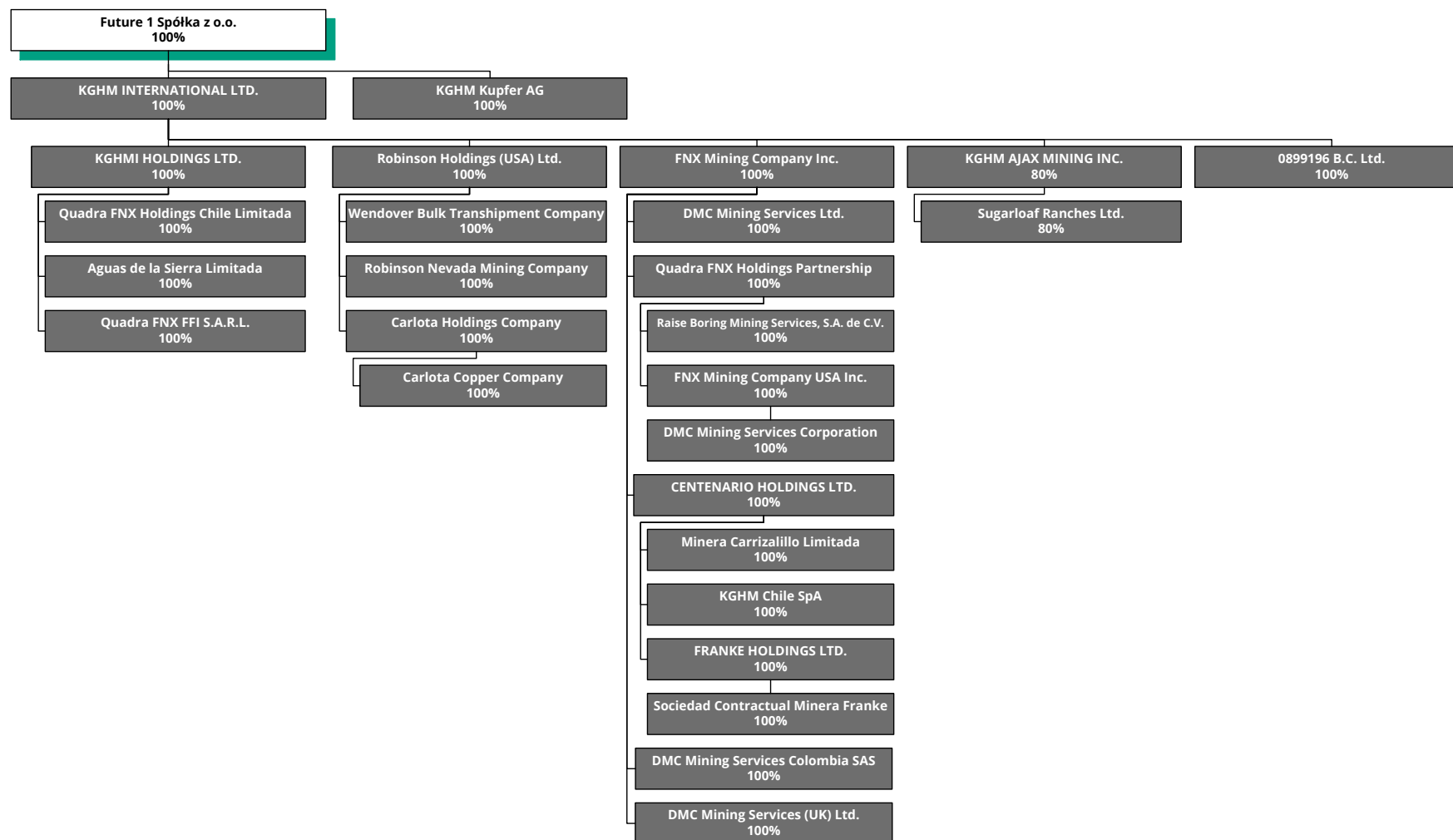
Działalność Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w zakresie eksploracji i eksploatacji złóż rud miedzi, niklu oraz metali szlachetnych opiera się na posiadanych przez KGHM Polska Miedź S.A. koncesjach na eksploatację złóż w Polsce oraz posiadanych przez spółki Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. tytułach prawnych do poszukiwania i wydobycia tych surowców na terenie USA, Kanady, Chile.

Nota 1.2 Skład Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. na dzień 30 września 2018 r.

KGHM Polska Miedź S.A. w bieżącym kwartale objęła skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym 75 jednostek zależnych oraz wyceniła metodą praw własności udziały w dwóch wspólnych przedsiębiorstwach (Sierra Gorda S.C.M., NANO CARBON Sp. z o.o.).

Wartość procentowa udziału stanowi udział łączny Grupy Kapitałowej.

Nota 1.3 Zastosowane kursy walutowe

Do przeliczenia wybranych danych finansowych na walutę EUR przyjęto następujące kursy:

- przeliczenie obrotów, wyniku finansowego oraz przepływów pieniężnych za okres bieżący, według kursu **4,2535 EURPLN***,
- przeliczenie obrotów, wyniku finansowego oraz przepływów pieniężnych za okres porównywalny, według kursu **4,2566 EURPLN***,
- przeliczenie aktywów, kapitału i zobowiązań na 30 września 2018 r. według bieżącego kursu średniego ogłoszonego przez NBP na dzień 28 września 2018 r. **4,2714 EURPLN**,
- przeliczenie aktywów, kapitału i zobowiązań na 31 grudnia 2017 r. według bieżącego kursu średniego ogłoszonego przez NBP na dzień 29 grudnia 2017 r. **4,1709 EURPLN**.

**kursy stanowią średnie arytmetyczne bieżących kursów średnich ogłaszanych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie od stycznia do września odpowiednio 2018 i 2017 r.*

Nota 1.4 Zasady rachunkowości oraz wpływ nowych i zmienionych standardów i interpretacji

Prezentowany raport kwartalny zawiera:

1. skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. za okres bieżący od 1 stycznia do 30 września 2018 r., okres porównywalny od 1 stycznia do 30 września 2017 r. wraz z wybranymi informacjami objaśniającymi (**Część 1**),
2. kwartalną informację finansową KGHM Polska Miedź S.A. za okres bieżący od 1 stycznia do 30 września 2018 r., okres porównywalny od 1 stycznia do 30 września 2017 r. (**Część 2**).

Zarówno skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień 30 września 2018 r., jak i skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe na dzień 30 września 2018 r. nie podlegały obowiązkowi badania przez biegłego rewidenta.

Skrócony skonsolidowany raport finansowy za okres od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2018 r. został sporządzony zgodnie z MSR 34 Śródroczna sprawozdawczość finansowa, w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską i dla pełnego zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności KGHM Polska Miedź S.A. i Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. powinien być czytany wraz z Raportem rocznym R 2017 i Skonsolidowanym raportem rocznym RS 2017.

Sprawozdania finansowe zawarte w niniejszym raporcie kwartalnym zostały sporządzone przy zastosowaniu tych samych zasad rachunkowości i kalkulacji wycen dla okresu bieżącego i porównywalnego oraz zasad stosowanych w rocznych sprawozdaniach finansowych (skonsolidowanym i jednostkowym) sporządzonych na dzień 31 grudnia 2017 r. z wyłączeniem zasad rachunkowości i wyceny wynikających z zastosowania MSSF 9 i MSSF 15 przedstawionych poniżej.

Nota 1.4.1 Wpływ nowych i zmienionych standardów i interpretacji

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zatwierdziła do stosowania po dniu 1 stycznia 2018 r. nowe standardy:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, który zastąpił MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”,
- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” oraz Zmiany do MSSF 15 wyjaśniające niektóre wymagania standardu, który zastąpił standardy MSR 11 i 18 oraz interpretacje: KIMSF 13, 15 i 18 oraz SKI 31.

Wpływ zastosowania powyższych standardów na politykę rachunkowości Grupy Kapitałowej oraz na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

MSSF 9 Instrumenty finansowe

Grupa nie dokonała wcześniejszego wdrożenia MSSF 9 i zastosowała wymogi MSSF 9 retrospektywnie dla okresów rozpoczynających się po 1 stycznia 2018 r. Zgodnie z dopuszczoną przez standard możliwością, Grupa zrezygnowała z przekształcenia danych porównywalnych. Zmiany wyceny aktywów i zobowiązań finansowych, na dzień pierwszego zastosowania standardu zostały ujęte w pozycji zysków zatrzymanych. Wdrożenie MSSF 9 wpłynęło na zmianę polityki rachunkowości w zakresie ujmowania, klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych, wyceny zobowiązań finansowych oraz straty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych.

Wybrana polityka rachunkowości

Wycena aktywów i zobowiązań finansowych

Od 1 stycznia 2018 r. Grupa kwalifikuje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- instrumenty pochodne zabezpieczające.

Klasyfikacji dokonuje się na moment początkowego ujęcia aktywów. Klasyfikacja dłużnych aktywów finansowych zależy od modelu biznesowego zarządzania aktywami finansowymi oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych (test SPPI) dla danego składnika aktywów finansowych.

Do kategorii **aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie** Grupa klasyfikuje należności z tytułu dostaw i usług (za wyjątkiem należności sprzedanych w ramach zawartych umów faktoringowych oraz należności handlowych zawierających formułę cenową M+ tj. dla których ostatecznie cena zostanie ustalona po dniu kończącym okres sprawozdawczy), pożyczki udzielone, które zdały test SPPI, pozostałe należności, lokaty oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. Należności z tytułu dostaw i usług o terminie zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania) i nieprzekazane do faktoringu, nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej. W przypadku aktywów finansowych zakupionych lub powstałych, dotkniętych utratą wartości na moment początkowego ujęcia (tzw. POCL), aktywa te wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe.

Do kategorii **aktywów wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody** kwalifikuje się:

1. składnik aktywów finansowych jeśli spełnione są poniższe warunki:

- jest on utrzymywany w modelu biznesowym, którego celem jest zarówno uzyskanie umownych przepływów pieniężnych z tytułu posiadanych aktywów finansowych, jak i z tytułu sprzedaży aktywów finansowych, oraz
- warunki umowne dają prawo do otrzymania w określonych datach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie kapitał i odsetki od kapitału (tzn. zdał test SPPI),

Skutki zmian wartości godziwej ujmowane są w pozostałych całkowitych dochodach do momentu zaprzestania ujmowania składnika aktywów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, kiedy skumulowany zysk/ strata ujmowane są w sprawozdaniu z wyniku.

2. instrument kapitałowy, co do którego na moment początkowego ujęcia dokonano nieodwracalnego wyboru klasyfikacji do tej kategorii. Opcja wyboru wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody nie jest dostępna dla instrumentów przeznaczonych do obrotu.

Zyski i straty, zarówno z wyceny jak i realizacji, powstające na tych aktywach ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach, za wyjątkiem przychodów z tytułu otrzymanych dywidend, które są ujmowane w sprawozdaniu z wyniku.

Do kategorii **aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy** klasyfikuje się wszystkie instrumenty finansowe, które nie zostały zaklasyfikowane jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie lub jako wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, a także te w przypadku których Grupa podjęła decyzję o takiej klasyfikacji w celu wyeliminowania niedopasowania księgowego.

Grupa kwalifikuje do tej kategorii należności handlowe przekazywane do faktoringu, należności handlowe oparte o formułę M+, pożyczki udzielone, które nie zdały testu umownych przepływów pieniężnych oraz instrumenty pochodne będące aktywami, o ile nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające.

Zyski i straty na składniku aktywów finansowych zaliczonym do wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ujmuje się w wyniku finansowym w okresie, w którym powstały (w tym przychody z tytułu odsetek oraz dywidend).

Do **instrumentów finansowych zabezpieczających** klasyfikuje się aktywa i zobowiązania finansowe stanowiące instrumenty finansowe wyznaczone i spełniające wymogi rachunkowości zabezpieczeń, wyceniane w wartości godziwej uwzględniającej wszystkie komponenty dotyczące ryzyka rynkowego i ryzyka kredytowego.

Od 1 stycznia 2018 r. Grupa klasyfikuje zobowiązania finansowe do kategorii:

- wycenianych w zamortyzowanym koszcie,
- wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- instrumenty finansowe zabezpieczające.

Do zobowiązań wycenianych w zamortyzowanym koszcie kwalifikuje się zobowiązania inne niż zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (m.in. zobowiązania z tytułu dostaw i usług, kredyty i pożyczki), za wyjątkiem:

- o zobowiązań finansowych, które powstają w sytuacji transferu aktywów finansowych, który nie kwalifikuje się do zaprzestania ujmowania,
- o umów gwarancji finansowych, które wycenia się w wyższej z następujących kwot:
 - wartości odpisu na oczekiwane straty kredytowe ustalonego zgodnie z MSSF 9,
 - wartości początkowo ujętej (tj. w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do składnika zobowiązań finansowych), pomniejszonych o skumulowaną kwotę dochodów ujmowanych zgodnie z zasadami MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami.

Do zobowiązań wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy klasyfikuje się zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Do zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się instrumenty pochodne niewyznaczone dla celów rachunkowości zabezpieczeń.

Utrata wartości aktywów finansowych

MSSF 9 wprowadza nowe podejście do szacowania strat w odniesieniu do aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu. Podejście to bazuje na wyznaczaniu strat oczekiwanych, niezależnie od tego czy wystąpiły przesłanki utraty wartości, czy nie.

Grupa stosuje następujące modele wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości:

- model ogólny (podstawowy),
- model uproszczony.

W modelu ogólnym Grupa monitoruje zmiany poziomu ryzyka kredytowego związanego z danym składnikiem aktywów finansowych oraz klasyfikuje aktywa finansowe do jednego z trzech etapów wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości:

Etap 1 – salda, dla których nie nastąpiło znaczące zwiększenie ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia i dla których ustala się oczekiwaną utratę wartości w oparciu o prawdopodobieństwo niespłacalności w ciągu 12 miesięcy,

Etap 2 – salda dla których nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia i dla których ustala się oczekiwaną utratę wartości w oparciu o prawdopodobieństwo niewypłacalności w ciągu całego okresu kredytowania,

Etap 3 – salda z utratą wartości.

W modelu uproszczonym Grupa nie monitoruje zmian poziomu ryzyka kredytowego w trakcie życia instrumentu, szacuje oczekiwaną stratę kredytową w horyzoncie do terminu zapadalności instrumentu.

Do celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Grupa wykorzystuje:

- w modelu ogólnym – poziomy prawdopodobieństwa niewypłacalności, implikowane z rynkowych kwotowań kredytowych instrumentów pochodnych, dla podmiotów o danym ratingu i z danego sektora,
- w modelu uproszczonym – historyczne poziomy spłacalności należności od kontrahentów oraz dwustopniowe podejście (jakościowe i ilościowe) do uwzględnienia wpływu czynników makroekonomicznych na stopy odzysku.

Za zdarzenie niewypłacalności Grupa uznaje brak wywiązania się z zobowiązania przez kontrahenta po upływie 90 dni od dnia wymagalności należności.

Grupa uwzględnia informacje dotyczące przyszłości w stosowanych parametrach modelu szacowania strat oczekiwanych, poprzez korektę bazowych współczynników prawdopodobieństwa niewypłacalności (dla należności) lub poprzez kalkulację parametrów prawdopodobieństwa niewypłacalności w oparciu o bieżące kwotowania rynkowe (dla pozostałych aktywów finansowych).

Grupa stosuje model uproszczony kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości dla należności z tytułu dostaw i usług.

Model ogólny stosuje się dla pozostałych typów aktywów finansowych, w tym dla dłużnych aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Straty z tytułu utraty wartości dla dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie (na moment początkowego ujęcia oraz skalkulowane na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy) ujmują się w pozostałych kosztach operacyjnych. Zyski (odwrócenie odpisu) z tytułu zmniejszenia wartości oczekiwanej utraty wartości ujmują się w pozostałych przychodach operacyjnych.

Dla zakupionych i powstałych aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe na moment początkowego ujęcia (POCI) korzystne zmiany oczekiwanych strat kredytowych ujmują się jako zysk z tytułu odwrócenia utraty wartości w pozostałych przychodach operacyjnych.

Straty z tytułu utraty wartości dla dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody ujmują się w pozostałych kosztach operacyjnych w korespondencji z pozostałymi całkowitymi dochodami, bez obniżenia wartości bilansowej składnika aktywów finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Zyski (odwrócenie odpisu) z tytułu zmniejszenia wartości oczekiwanej straty kredytowej ujmują się w pozostałych przychodach operacyjnych w korespondencji z pozostałymi całkowitymi dochodami.

Rachunkowość zabezpieczeń

W grupie instrumentów zabezpieczających wyróżnia się instrumenty zabezpieczające wartość godziwą, instrumenty zabezpieczające przyszłe przepływy środków pieniężnych oraz instrumenty zabezpieczające udziały w aktywach netto podmiotów zagranicznych.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ani zabezpieczeń udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych. Instrumenty zabezpieczające wyznacza się, jako zabezpieczające przyszłe przepływy środków pieniężnych.

Instrument pochodny zabezpieczający przepływy środków pieniężnych, to taki instrument pochodny, który:

- służy ograniczeniu zmienności przepływu środków pieniężnych i można go przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnikiem aktywów lub zobowiązań lub z wysoce prawdopodobną prognozowaną przyszłą transakcją oraz
- będzie miał wpływ na wykazywany zysk/stratę netto w sprawozdaniu z wyniku.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne ujmowane są w pozostałych całkowitych dochodach w takiej części, w jakiej dany instrument stanowi skuteczne zabezpieczenie związanej z nim pozycji zabezpieczanej. Dodatkowo Grupa ujmuje w kapitałach z wyceny część zmiany instrumentu zabezpieczającego wynikającej ze zmiany wartości czasowej opcji, elementu terminowego (dot. transakcji forward) oraz marży walutowej (cross currency basis spread), przy czym w stosunku do ostatnich dwóch Grupa może każdorazowo dokonywać wyboru sposobu ujęcia (przez kapitał lub bezpośrednio do wyniku finansowego).

Część nieskuteczną odnosi się do wyniku finansowego, jako pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne – dla zabezpieczenia przepływów z działalności operacyjnej, oraz jako przychody finansowe lub koszty finansowe – dla zabezpieczenia przepływów z działalności finansowej.

Zyski i straty powstałe na instrumencie zabezpieczającym przepływy pieniężne odnoszone są do wyniku finansowego w momencie, gdy dana pozycja zabezpieczana wpływa na wynik finansowy.

W szczególności, w odniesieniu do zysku lub straty z tytułu zmiany wartości czasowej opcji, elementu terminowego lub marży walutowej reklasyfikacja z kapitału (z pozostałych całkowitych dochodów) do wyniku finansowego (jako pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne – dla zabezpieczenia przepływów z działalności operacyjnej albo jako przychody finansowe lub koszty finansowe – dla zabezpieczenia przepływów z działalności finansowej) jest dokonywana jednorazowo, jeśli realizacja pozycji zabezpieczanej jest związana z transakcją, albo amortyzowana w horyzoncie życia powiązania zabezpieczającego, jeśli realizacja pozycji zabezpieczanej występuje w czasie.

Grupa stosuje następujące wymogi w stosunku do efektywności powiązania zabezpieczającego:

- istnieje powiązanie ekonomiczne pomiędzy pozycją zabezpieczaną a instrumentem zabezpieczającym,
- wpływ ryzyka kredytowego nie stanowi dominującej części zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej ani instrumentu zabezpieczającego,
- współczynnik zabezpieczenia jest taki sam jak współczynnik wynikający z wielkości (nominału) pozycji zabezpieczanej, którą Grupa faktycznie zabezpiecza, oraz wielkości (nominału) instrumentu zabezpieczającego, którą Grupa faktycznie stosuje do zabezpieczenia tejże wielkości pozycji zabezpieczanej.

Wpływ MSSF 9 na zmianę klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych Grupy na dzień 1 stycznia 2018 r.

(MSSF 7, par. 42I, 42J, 42O):

	Klasyfikacja wg MSR 39	Klasyfikacja wg MSSF 9	Wartość bilansowa wg MSR 39 stan na 31.12.2017	Wartość bilansowa wg MSSF 9 stan na 01.01.2018	Referencja do objaśnień pod tabelą
Aktywa finansowe					
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (instrumenty kapitałowe)	Dostępne do sprzedaży	Wartość godziwa przez pozostałe całkowite dochody	673	709	(a)
Pożyczki udzielone	Pożyczki i należności	Wartość godziwa przez wynik finansowy	17	17	(b)
Pożyczki udzielone	Pożyczki i należności	Zamortyzowany koszt	3 892	3 892	(c)
Należności od odbiorców- należności handlowe objęte faktoringiem oraz zawierające formułę M+	Pożyczki i należności	Wartość godziwa przez wynik finansowy	782	798	(d)
Należności od odbiorców - należności handlowe objęte odpisem aktualizującym z tytułu oczekiwanej utraty wartości	Pożyczki i należności	Zamortyzowany koszt	740	723	(e)
Pozostałe należności - należności z tytułu wartości bieżącej przyszłych opłat dotyczących gwarancji finansowych	Pożyczki i należności	Zamortyzowany koszt	67	100	(f)

Zobowiązania finansowe					
Pozostałe zobowiązania - zobowiązania z tytułu gwarancji finansowych	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Początkowo ujęta wartość godziwa powiększona o koszty transakcji, powiększona o odwrócenia początkowego dyskonta do daty wyceny oraz pomniejszona o kwotę przychodów ujętą w rachunku wyników	-	37	(f)

Poniższe komentarze dotyczą tabeli podsumowującej wpływ MSSF 9 na zmianę klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych Grupy na dzień 1 stycznia 2018 r.

a) Na pozycję składają się instrumenty kapitałowe nieprzeznaczone do obrotu, zgodnie z MSR 39 zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży, które były przez Grupę wyceniane w wartości godziwej (notowane) i w koszcie (nienotowane). Ponieważ instrumenty te nie zostały nabyte z przeznaczeniem do obrotu, decyzją Jednostki Dominującej, będą wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, bez możliwości późniejszego przeniesienia wyniku zrealizowanego na tych instrumentach do rachunku zysków i strat. Wskazane instrumenty kapitałowe są zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym w pozycji „Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej”.

b) Na pozycję składają się pożyczki udzielone, które nie zdały testu umownych przepływów pieniężnych (SPPI), ponieważ w strukturze finansowania docelowego odbiorcy środków pieniężnych na ostatnim etapie dług zmienia się na kapitał (poziom kapitału jest istotny) według metodyki klasyfikacji instrumentów finansowych. W związku z powyższym aktywa te są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Wskazane instrumenty finansowe prezentowane są w sprawozdaniu finansowym w pozycji „Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej”.

c) Na pozycję składają się pożyczki udzielone wspólnym przedsięwzięciom, które spełniły dwa warunki: są utrzymywane w modelu biznesowym, którego celem jest uzyskanie umownych przepływów pieniężnych z tytułu posiadanych aktywów finansowych oraz zdały test umownych przepływów pieniężnych (SPPI). Zostały zakwalifikowane do aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe na moment początkowego ujęcia i prezentowane są w sprawozdaniu finansowym w pozycji „Pożyczki udzielone wspólnym przedsięwzięciom”.

d) Na pozycję składają się należności handlowe objęte faktoringiem, które zostały zaklasyfikowane do modelu biznesowego - utrzymywanie w celu sprzedaży (Model 3) a także należności handlowe zawierające formułę cenową M+, które nie zdały testu SPPI w związku z zawartym w formule cenowej M+ wbudowanym instrumentem pochodnym. W wyniku powyższych ustaleń wskazane należności handlowe są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zostały zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym w pozycji "Należności od odbiorców wyceniane w wartości godziwej".

e) Dla należności handlowych utrzymywanych w celu uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych (Model 1), które zdały test SPPI i są wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w zakresie ustalenia oczekiwanej utraty wartości Grupa zastosowała model uproszczony oraz oszacowała oczekiwaną utratę wartości w całym okresie życia, stosując macierze opóźnień płatniczych bazujących na danych historycznych, z uwzględnieniem wymogów standardu w odniesieniu do obecnych i prognozowanych warunków gospodarczych. Wskazane należności handlowe są zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym w pozycji "Należności od odbiorców".

f) Na pozycję składają się gwarancje udzielone Sierra Gorda jako zabezpieczenie jej zobowiązań z tytułu umów leasingu i umów kredytów krótkoterminowych. Należności z tytułu gwarancji są ujmowane w wartości bieżącej przyszłych opłat i korygowane o efekt odwrócenia dyskonta oraz odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej w korespondencji ze zobowiązaniem. Skutki wyceny gwarancji finansowych są zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym w pozycji „Pozostałe aktywa finansowe” (należności) oraz w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

Poza opisanymi powyżej pozycjami w pozostałych aktywach i zobowiązaniach finansowych nie było zmian wynikających ze zmiany klasyfikacji bądź zmiany wyceny instrumentów finansowych.

Tabela poniżej prezentuje uzgodnienie **wartości odpisów z tytułu utraty wartości** oszacowanych zgodnie z MSR 39 na dzień 31 grudnia 2017 r. z wartością odpisów z tytułu utraty wartości oszacowanych zgodnie z MSSF 9 na dzień 1 stycznia 2018 r. Zmiany wartości odpisów z tytułu utraty wartości oszacowanych zgodnie z MSSF 9 wynikają ze zmiany klasyfikacji aktywów finansowych pomiędzy kategoriami aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie a aktywami wycenianymi w wartości godziwej oraz z ponownej wyceny odpisów z tytułu utraty wartości uwzględniającej wymogi modelu oczekiwanych strat kredytowych (MSSF 7.42P).

Kategoria aktywów	Kwota odpisu zgodnie z MSR 39 - stan na 31.12.2017	Zmiana wynikająca ze zmiany klasyfikacji	Zmiana wynikająca ze zmiany wyceny	Kwota odpisu zgodnie z MSSF 9 - stan na 01.01.2018
Pożyczki i należności (MSR 39) / Aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie (MSSF9)				
Pożyczki udzielone	3 683	(3 683)	-	-
Należności od odbiorców	47	-	17	64
Razem	3 730	(3 683)	17	64
Aktywa dostępne do sprzedaży (MSR 39) / Aktywa finansowe w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (MSSF9)				
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	691	(691)	-	-
Razem	691	(691)	-	-

MSSF 15 Przychody z umów z klientami

W ramach wdrożenia MSSF 15 Grupa dokonała kompleksowej analizy wpływu zastosowania standardu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Wyniki analizy zostały przedstawione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. za rok 2017 (RS 2017).

Grupa zastosowała MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r. zgodnie z paragrafem C3 (b) oraz C7 – retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania standardu jako korektę salda początkowego zysków zatrzymanych w roku 2018.

Wybrana polityka rachunkowości

Zgodnie z MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r. Grupa ujmuje przychody z umów z klientami w momencie spełnienia przez jednostkę Grupy zobowiązania do wykonania świadczenia, poprzez przekazanie przyrządzonego towaru lub usługi nabywcy, gdzie przekazanie to stanowi jednocześnie uzyskanie przez nabywcę kontroli nad tym składnikiem aktywów tj. zdolności do bezpośredniego rozporządzania przekazanym składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego zasadniczo wszystkich pozostałych korzyści oraz zdolność do niedopuszczania innych jednostek do rozporządzania składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego korzyści.

Jako zobowiązanie do wykonania świadczenia Grupa rozpoznaje każde, zawarte w umowie przyrzeczenie przekazania klientowi towaru lub usługi, które można wyodrębnić, lub grupy wyodrębnionych towarów lub usług, które są zasadniczo takie same i w taki sam sposób przekazywane klientowi. Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia, jednostka Grupy ustala (na podstawie warunków umownych), czy będzie je realizować w miarę upływu czasu lub czy spełni je w określonym momencie.

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ujmuje się w wyniku finansowym jednorazowo, w określonym momencie czasu, zgodnym z momentem spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, (w szczególności określanym w oparciu o formuły baz dostawy INCOTERMS).

Przychody ze sprzedaży usług ujmuje się w wyniku finansowym w miarę upływu czasu, jeżeli spełniony jest jeden z następujących warunków:

- klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści ekonomiczne płynące ze świadczenia jednostki Grupy w miarę jak wykonuje ona swoje zobowiązanie, lub
- w wyniku spełnienia zobowiązania przez jednostkę Grupy powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów (np. produkcja w toku), a kontrolę nad tym składnikiem w miarę jego powstawania lub ulepszania, sprawuje klient, lub
- w wyniku spełnienia zobowiązania przez jednostkę Grupy powstaje składnik aktywów, który nie ma alternatywnego zastosowania dla jednostki Grupy i jednocześnie jednostce tej przysługuje egzekwulne prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie.

Przypisania ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczeń dokonuje się w oparciu o pojedyncze ceny sprzedaży.

W przychodach z umów z klientami w sprawozdaniu z wyniku ujmowane są przychody powstające ze zwykłej działalności operacyjnej Grupy tj. przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

Przychody z umów z klientami ujmuje się w kwocie równej cenie transakcyjnej (uwzględniającej wszelkie opusty i rabaty).

Cena transakcyjna odzwierciedla również zmianę wartości pieniądza w czasie, jeżeli umowa z klientem zawiera istotny element finansowania, który określa się na podstawie umownych warunków płatności, bez względu na to czy został on wyraźnie określony w umowie. Uznaje się, że element finansowania jest istotny, jeżeli w momencie zawarcia umowy okres od momentu przekazania przyrządzonego towaru lub usługi klientowi do momentu zapłaty za towar lub usługę przez klienta wyniesie więcej niż 1 rok.

W przypadku transakcji sprzedaży, dla których cena zostanie ustalona po dniu ujęcia sprzedaży w księgach rachunkowych, przychody koryguje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego o zmianę wartości godziwej odnośnych należności handlowych.

Przychody ze sprzedaży korygowane są o wynik z rozliczenia instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne, zgodnie z ogólną zasadą, że wycenę pochodnego instrumentu zabezpieczającego w części stanowiącej zabezpieczenie efektywne ujmuje się w tej samej pozycji wyniku finansowego, w której ujmowana jest wycena pozycji zabezpieczanej w momencie, kiedy pozycja zabezpieczana wpływa na wynik finansowy.

Kontrakt z Franco Nevada

W trakcie analizy wpływu MSSF 15 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. zidentyfikowano umowę typu streaming arrangement, stanowiącą dostępne na rynku źródło finansowania jednostek działających w branży wydobywczej.

Umowa (zawarta w 2008 r. pomiędzy Quadra FNX Mining Ltd. oraz Franco Nevada) dotyczy sprzedaży połowy produkcji złota, platyny oraz palladu zawartych w rudzie wydobytej w okresie życia z określonych obszarów złożowych wchodzących w skład następujących kopalni: Morrison, McCreedy West oraz Podolsky (OWSP Sudbury). Zgodnie z umową, Quadra FNX Mining Ltd. otrzymała przedpłatę w wysokości 400 mln CAD. Jednocześnie, cena sprzedaży za uncję ekwiwalentu złota zgodnie z umową stanowi mniejszą z kwot: (a) stała kwota za uncję, powiększana corocznie o wskaźnik waloryzacji, bądź (b) cena rynkowa złota. Otrzymana przedpłata pokrywa różnicę pomiędzy wartością rynkową sprzedanej rudy, a jej wartością w stałej cenie sprzedaży.

Wynagrodzenie zmienne

Zgodnie z MSSF 15, jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, Grupa oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia.

W umowie z Franco Nevada łączna cena transakcyjna jest zmienna i zależy od ilości sprzedanych surowców, a ta z kolei zależy od wydobycia rudy w przyszłości przez okres życia kopalni (w tym np. od wielkości złóż). A zatem, jeżeli w kolejnych okresach sprawozdawczych Grupa dokona zmiany osądu w zakresie planowanego wydobycia rudy, a w konsekwencji ilości sprzedanych surowców – dokona także aktualizacji ceny transakcyjnej.

Kwoty przypisane do spełnionych zobowiązań do wykonania świadczenia Grupa ujmuje jako przychody lub jako zmniejszenie przychodów w okresie, w którym cena transakcyjna uległa zmianie.

Istotny element finansowania

W kontekście umowy z Franco Nevada, mając na uwadze przewidywany okres od momentu, w którym otrzymano przedpłatę do momentu, w którym Grupa przekazuje przyręczone dobra (okres życia kopalni, tj. kilkadziesiąt lat) oraz charakter tej umowy uznano, że rozłożenie płatności w czasie daje Grupie korzyści z tytułu finansowania dostawy surowców przez kupującego (Franco Nevada), co skutkuje tym, że umowa zawiera istotny element finansowania.

Grupa przedstawia skutki finansowania (koszty z tytułu odsetek) oddzielnie od przychodów z tytułu umów z klientami w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Koszty z tytułu odsetek ujmowane są tylko w takim zakresie, w jakim wcześniej ujęto zobowiązanie z tytułu umowy z Franco Nevada.

Poniżej zaprezentowano wpływ implementacji MSSF 9 (ujawnienie MSSF 7.42L) oraz MSSF 15 na pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2018 r., dla których nastąpiła zmiana klasyfikacji lub zmiana wyceny.

Wpływ implementacji MSSF 9 Instrumenty finansowe i MSSF 15 Przychody z umów z klientami

	Zastosowany standard MSSF/MSR	Stan na 31.12.2017 Wartość bilansowa	Zmiana wynikająca ze zmiany klasyfikacji	Zmiana wynikająca ze zmiany wyceny	Stan na 01.01.2018 Wartość bilansowa	Wpływ na zyski zatrzymane	Wpływ na pozostałe całkowite dochody	Wpływ na kapitał własny
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	MSR 39	673	(673)	-	-	-	-	-
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	MSSF 9	-	673	36	709	-	36	36
Zyski zatrzymane - skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	MSR 39	(691)	691	-	-	691	-	691
Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	MSSF 9	-	(691)	-	(691)	-	(691)	(691)
Pożyczki udzielone	MSR 39/MSSF 9	3 909	(3 906)	-	3	-	-	-
Pożyczki dotknięte utratą wartości (POCI)	MSSF 9	-	3 889	-	3 889	-	-	-
Pożyczki w wartości godziwej przez wynik finansowy	MSSF 9	-	17	-	17	-	-	-
Należności od odbiorców	MSR 39/MSSF 9	1 522	(782)	(17)	723	(17)	-	(17)
Należności od odbiorców w wartości godziwej przez wynik finansowy	MSSF 9	-	782	16	798	16	-	16
Zyski zatrzymane - zmiana wartości czasowej opcji instrumentów zabezpieczających	MSR 39	(223)	223	-	-	223	-	223
Kapitał z wyceny instrumentów zabezpieczających	MSSF 9	-	(223)	-	(223)	-	(223)	(223)
Pozostałe należności - należności z tytułu wartości bieżącej przyszłych opłat dotyczących gwarancji finansowych	MSSF 9	67	-	33	100	33	-	33
Pozostałe zobowiązania - zobowiązania z tytułu gwarancji finansowych	MSSF 9	-	-	37	37	(37)	-	(37)
Pozostałe zobowiązania długoterminowe - zobowiązania z tytułu umowy na dostawę metali do Franco Nevada	MSSF 15	410	-	(68)	342	68	-	68
Podatek odroczony od powyższych korekt		-	-	(19)	(19)	(171)	152	(19)
Wpływ razem						806	(726)	80

Wpływ zastosowania MSSF 15 na pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej oraz sprawozdania z wyniku na dzień 30 września 2018 r.

	Stan na 30.09.2018 według MSR 11, 18	Wpływ MSSF 15	Stan na 30.09.2018 według MSSF 15
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej			
Należności od odbiorców wyceniane w wartości godziwej	557	(1)	556
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	573	37	610
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	1 081	(39)	1 042
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	425	22	447
Zyski zatrzymane	14 910	(21)	14 889
Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku			
Przychody z umów z klientami	14 839	(52)	14 787
Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	(503)	(17)	(520)
Podatek dochodowy	(617)	1	(616)

Główną przyczyną zmian ujawnionych w powyższej tabeli jest ujęcie istotnego elementu finansowania wynikającego z umowy zawartej przez Quadra FNX Mining Ltd. z Franco Nevada.

Nota 1.4.2 Opublikowany standard MSSF 16 „Leasing”, które jeszcze nie obowiązuje i nie został wcześniej zastosowany przez Grupę

Podstawowe informacje o standardzie

Data wdrożenia i przepisy przejściowe

MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie i został przyjęty przez Unię Europejską. Zastąpi on obecnie obowiązujący standard MSR 17 oraz interpretacje KIMSF 4, SKI 15, 27. Jednostka Dominująca zastosuje MSSF 16 od 1 stycznia 2019 r.

Główne zmiany wprowadzone przez standard

Nowy standard wprowadza jeden model ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingobiorcy, zbieżny z ujęciem leasingu finansowego w ramach MSR 17. Zgodnie z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeśli przekazuje prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie.

Zasadniczym elementem różniącym definicję leasingu z MSR 17 i z MSSF 16 jest wymóg sprawowania kontroli nad użytkowanym, konkretnym składnikiem aktywów, wskazanym w umowie wprost lub w sposób dorozumiany. Przeniesienie prawa do użytkowania ma miejsce wówczas, gdy mamy do czynienia ze zidentyfikowanym aktywem, w odniesieniu do którego leasingobiorca ma prawo do praktycznie wszystkich korzyści ekonomicznych, i kontroluje wykorzystanie danego aktywa w danym okresie.

W przypadku gdy definicja leasingu jest spełniona, ujmuje się prawo do użytkowania aktywa wraz z odpowiednim zobowiązaniem z tytułu leasingu ustalonym w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania leasingu.

Wydatki związane z wykorzystywaniem aktywów będących przedmiotem leasingu, uprzednio ujęte w większości w kosztach usług obcych, będą obecnie klasyfikowane jako koszty amortyzacji oraz koszty odsetek.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo, natomiast zobowiązania z tytułu umów leasingowych są rozliczane efektywną stopą procentową.

Wpływ MSSF 16 na sprawozdania finansowe

Na moment sporządzenia niniejszego Sprawozdania finansowego Grupa zakończyła większość prac związanych z wdrożeniem nowego standardu MSSF 16. W IV kwartale 2017 r. rozpoczęto projekt wdrożenia MSSF 16 (projekt), który został zaplanowany w trzech etapach:

- etap I - analiza wszystkich realizowanych umów zakupu usług, bez względu na obecną kwalifikację, której celem było wyselekcjonowanie tych umów, na podstawie których spółki Grupy użytkują składniki aktywów należące do dostawców; dodatkowo etap ten obejmował przeprowadzenie analizy w odniesieniu do prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz służebności gruntowej i służebności przesyłu,

- etap II – poddanie każdej zidentyfikowanej w etapie I umowy ocenie pod kątem spełnienia kryteriów uznania za leasing zgodnie z MSSF 16,
- etap III - wdrożenie MSSF 16 na bazie wypracowanej koncepcji.

Przedmiotem przeprowadzanych analiz były wszystkie umowy leasingu finansowego, leasingu operacyjnego, najmu, dzierżawy, a także prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz służebności przesyłu i służebności gruntowej. Ponadto zostały przeanalizowane transakcje nabytych usług (koszty usług obcych w ramach działalności operacyjnej) pod kątem występowania sytuacji korzystania ze zidentyfikowanego składnika aktywów.

W ramach projektu Grupa dokonała stosownych zmian w polityce rachunkowości i procedurach operacyjnych. Zostały opracowane i wdrożone metodyki prawidłowej identyfikacji umów, które są leasingiem oraz gromadzenia danych niezbędnych do prawidłowego ujęcia księgowego tych transakcji.

Jednostka Dominująca podjęła decyzję o wdrożeniu standardu z dniem 1 stycznia 2019 r. Zgodnie z przepisami przejściowymi zawartymi w MSSF 16 nowe zasady zostaną przyjęte retrospektywnie z odniesieniem skumulowanego efektu początkowego zastosowania nowego standardu do kapitałów własnych na dzień 1 stycznia 2019 r. W związku z tym dane porównawcze za rok obrotowy 2018 nie zostaną przekształcone (zmodyfikowane podejście retrospektywne).

Poniżej opisano poszczególne korekty wynikające z wdrożenia MSSF 16.

Opis korekt

a) Ujęcie zobowiązań z tytułu leasingu

Po przyjęciu MSSF 16 Grupa będzie ujmowała zobowiązania z tytułu leasingu w związku z leasingiem, który wcześniej został sklasyfikowany jako "leasing operacyjny" zgodnie z zasadami MSR 17 Leasing. Zobowiązania te zostaną wycenione w wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w dacie rozpoczęcia stosowania MSSF 16. Dla potrzeb ujawnień dotyczących wpływu implementacji MSSF 16 zastosowano dyskontowanie przy użyciu krańcowej stopy procentowej Jednostki Dominującej na dzień 30 września 2018 r.

Na datę początkowego ujęcia opłaty leasingowe zawarte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu obejmują następujące rodzaje opłat za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów przez okres trwania leasingu:

- stałe opłaty leasingowe pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe uzależnione od indeksów rynkowych,
- kwoty, których zapłaty oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej przedmiotu leasingu,
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że zostanie ona zrealizowana,
- płatności kar umownych za wypowiedzenie leasingu jeżeli okres leasingu odzwierciedla wykorzystanie przez leasingobiorcę opcji wypowiedzenia umowy.

W celu obliczenia stóp dyskonta na potrzeby MSSF 16 Grupa przyjęła, że stopa dyskonta powinna odzwierciedlać koszt finansowania, jakie byłoby zaciągnięte na zakup przedmiotu podlegającego leasingowi. W celu oszacowania wysokości stopy dyskonta Grupa wzięła pod uwagę następujące parametry umowy: rodzaj, długość trwania, walutę oraz potencjalną marżę, jaką musiałaby zapłacić na rzecz instytucji finansowych w celu uzyskania finansowania.

Na dzień 30 września 2018 r. obliczone przez Grupę stopy dyskonta mieściły się w przedziale (w zależności od okresu trwania umowy):

- dla umów w PLN: od 3,28% do 5,03%
- dla umów w EUR: 1,63%

Grupa skorzysta z uproszczeń dotyczących leasingów krótkoterminowych (poniżej 12 miesięcy) oraz leasingów, w odniesieniu do których bazowy składnik aktywów ma niską wartość (poniżej 20 000 PLN) i dla tych umów nie będzie ujmowała zobowiązań finansowych i odnośnych aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Opłaty leasingowe z tego tytułu będą ujmowane jako koszty metodą liniową w trakcie okresu leasingu.

b) Ujęcie aktywów z tytułu prawa do użytkowania

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania wycenia się według kosztu.

Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez leasingobiorcę w związku z zawarciem umowy leasingu,
- szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z obowiązkiem demontażu i usunięcia bazowego składnika aktywów lub przeprowadzenia renowacji.

c) Zastosowanie szacunków

Wdrożenie MSSF 16 wymaga dokonania pewnych szacunków i wyliczeń, które mają wpływ na wycenę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Obejmują one m. in.:

- ustalenie umów objętych MSSF 16,
- ustalenie okresu obowiązywania umów (w tym dla umów z nieokreślonym terminem lub z możliwością przedłużenia),
- ustalenie stopy procentowej stosowanej do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych,
- ustalenie stawki amortyzacyjnej.

d) Zastosowanie praktycznych uproszczeń

Stosując po raz pierwszy MSSF 16 Grupa planuje zastosowanie następujących praktycznych uproszczeń dopuszczonych przez standard:

- zastosowanie jednej stopy dyskontowej dla portfela umów leasingowych o dość podobnych cechach,
- umowy z tytułu leasingu operacyjnego z pozostałym okresem leasingu krótszym niż 12 miesięcy na dzień 1 stycznia 2019 r. potraktowane zostaną jako leasing krótkoterminowy,
- niewydziałanie elementów leasingowych i nieleasingowych dla umów leasingu dotyczących wszystkich klas bazowego składnika aktywów za wyjątkiem klasy maszyny i urządzenia oraz magazyny, dla której komponenty leasingowe i nieleasingowe są identyfikowane,
- wykluczenie początkowych kosztów bezpośrednich w zakresie pomiaru aktywów związanych z prawem do użytkowania w dniu początkowego zastosowania, oraz
- wykorzystanie perspektywy czasu (wykorzystanie wiedzy zdobytej po fakcie) w określaniu okresu leasingu, jeżeli umowa zawiera opcje przedłużenia lub rozwiązania umowy leasingu.

Wpływ na sprawozdanie z sytuacji finansowej

Wpływ wdrożenia MSSF 16 na ujęcie dodatkowych zobowiązań finansowych i odnośnych aktywów z tytułu prawa do użytkowania został oszacowany na podstawie obowiązujących w Grupie umów na dzień 30 września 2018 r. i przedstawia się jak poniżej:

**Szacunkowy wpływ
na dzień 01.01.2019**

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania - rzeczowe aktywa trwałe górnicze i hutnicze	486
Zobowiązania z tytułu leasingu	486
Roczny koszt z tytułu krótkoterminowych umów leasingowych oraz roczny koszt z tytułu umów leasingowych aktywów o niskiej wartości Jednostka Dominująca szacuje jako nieistotny.	

Nota 1.5 Wybór istotnych zdarzeń objętych raportami bieżącymi Jednostki Dominującej**Zmiany w składzie Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej**

W dniu 6 lipca 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie KGHM Polska Miedź S.A. powołało następujące osoby w skład Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. X kadencji:

Leszka Banaszaka;
Jarosława Janasa;
Andrzeja Kisielewicz;
Janusza Marcina Kowalskiego;
Bartosza Piechotę;
Marka Pietrzaka;
Agnieszka Winnik – Kalembe;

oraz wybranych przez pracowników Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.:

Józefa Czyczerskiego;
Ireneusza Pasisa;
Bogusława Szarka.

Informacje o powołanych Członkach Rady Nadzorczej Spółka przekazała raportem bieżącym w dniu 22 lipca 2018 r.

Zmiany w Statucie KGHM Polska Miedź S.A.

W dniu 27 lipca 2018 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu, Wydział IX Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu zmiany w Statucie KGHM Polska Miedź S.A. z siedzibą w Lubinie, przyjętej Uchwałą Nr 5/2018 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 26 czerwca 2018 r. o treści:

W § 20 ust. 2 po pkt 20) dodaje się pkt 21) w następującym brzmieniu:

„21) przyjmowanie jednolitego tekstu Statutu Spółki, przygotowanego przez Zarząd”

Tekst jednolity Statutu Spółki, przyjęty przez Radę Nadzorczą KGHM Polska Miedź S.A. w dniu 3 sierpnia 2018 r. został przekazany raportem bieżącym w tym samym dniu.

Zmiany w składzie Zarządu KGHM Polska Miedź S.A.

W dniu 24 sierpnia 2018 r. Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwały o powołaniu do Zarządu KGHM Polska Miedź S.A.:

- Pana Adama Bugajczuka na Członka Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. na X kadencję, powierzając mu stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Rozwoju KGHM Polska Miedź S.A., oraz
- od dnia 10 września 2018 r. - Pana Pawła Gruzę na Członka Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. na X kadencję, powierzając mu stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Aktywów Zagranicznych KGHM Polska Miedź S.A.

Jednocześnie Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. postanowiła określić liczbę członków Zarządu X kadencji na 5 członków Zarządu.

Informacje o powołanych Członkach Zarządu Spółka przekazała raportem bieżącym w dniu 7 września 2018 r.

2 – Realizacja strategii

1.1 Podstawowe elementy i realizacja Strategii KGHM Polska Miedź S.A.

W III kwartale 2018 r. KGHM Polska Miedź S.A. (Spółka) realizowała Strategię Biznesową, przyjętą w maju 2017 r., opublikowaną w dokumencie pn.: „Strategia KGHM Polska Miedź S.A. na lata 2017-2021 z perspektywą do roku 2040”.

Strategia na lata 2017 – 2021 z perspektywą do 2040 roku bazuje na:

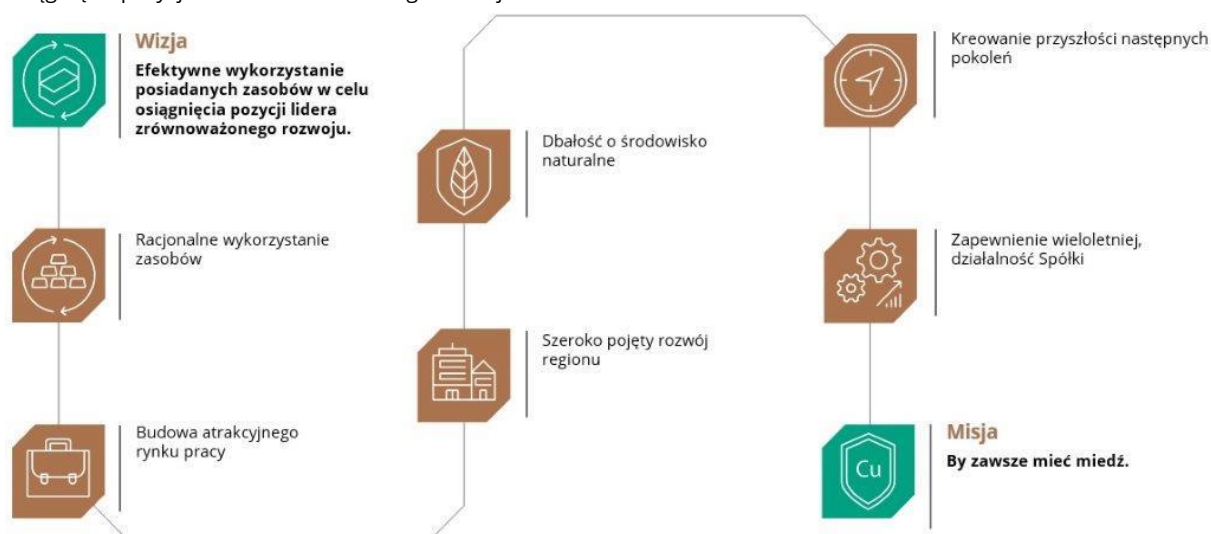
- 3 strategiach wykonawczych: Rozwój Aktywów Krajowych i Zagranicznych, Produkcja i Bezpieczeństwo oraz Spójna Organizacja,

a także:

- 3 strategiach wspierających: Społeczna Odpowiedzialność Biznesu, Innowacje oraz Stabilność Finansowa.

Cele poszczególnych strategii nie uległy modyfikacji w stosunku do okresów poprzedzających.

Strategia opiera się na misji „By zawsze mieć miedź” oraz wizji „Efektywne wykorzystanie posiadanych zasobów w celu osiągnięcia pozycji lidera zrównoważonego rozwoju”.

Schemat 1. Strategia KGHM Polska Miedź S.A. - od wizji do misji.

Podejmowanym od 2017 r. działaniom przyświeca także nastawienie na realizację wyrażonego liczbowo celu głównego, zakładającego osiągnięcie wskaźnika EBITDA na poziomie 7 mld PLN w 2021 r. oraz marży EBITDA Grupy Kapitałowej średnio powyżej 20% w latach 2017 – 2021.

W III kwartale 2018 r. przyjęte wskaźniki: EBITDA Grupy Kapitałowej, jak i EBITDA dla KGHM Polska Miedź S.A. oraz marża EBITDA Grupy Kapitałowej przekroczyły poziom zaplanowany w budżecie. Sytuacja dotyczyła całej Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A., w tym w największym stopniu KGHM Polska Miedź S.A.

W perspektywie długoterminowej, Spółka dąży do utrzymywania stabilnego poziomu produkcji z aktywów krajowych i zagranicznych oraz poziomu kosztów, gwarantującego bezpieczeństwo finansowe, przy zapewnieniu bezpiecznych warunków pracy i minimalizacji uciążliwości dla środowiska i otoczenia, zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju.

W zakresie realizacji Strategii, w III kwartale 2018 r. Spółka kontynuowała działania związane z realizacją „Koncepcji i modelu zarządzania zrównoważonym rozwojem w KGHM Polska Miedź S.A.”, które zostały wypracowane pod koniec 2017 r., jako uzupełnienie celów strategicznych. W dalszym ciągu kluczowe dla KGHM obszary zrównoważonego rozwoju to: Środowisko, Ekonomia/Gospodarka, Społeczność, Bezpieczeństwo i Efektywność Zasobowa.

W III kwartale 2018 r. kontynuowano również implementację w ramach Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. Kodeksu Etyki i Kodeksu Postępowania, przyjętych pod koniec pierwszego półrocza 2018 r.

1.2 Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

W omawianym okresie sprawozdawczym kontynuowana była polityka rozwoju Grupy Kapitałowej KGHM dla spółek krajowych. Była ona nakierowana na wdrażanie rozwiązań mających na celu wzrost wartości Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. i obejmowała koordynację kluczowych podmiotów, ich współdziałanie, eliminację powielających się zakresów działalności, a także zwiększenie nadzoru nad portfelem projektów inwestycyjnych w spółkach kluczowych dla utrzymania i wsparcia pracy Głównego Ciągu Technologicznego KGHM Polska Miedź S.A. W ramach implementacji Strategii realizowanej przez KGHM Polska Miedź S.A. nacisk położono na doskonalenie i uspojnianie funkcjonujących procesów organizacyjnych oraz standardów zarządzania obowiązujących w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

W przypadku aktywów zagranicznych Grupy Kapitałowej KGHM, w III kwartale 2018 r. rozpoczął się przegląd tych aktywów, którego zakończenie planowane jest z końcem 2018 r. W ramach implementacji Strategii realizowanej przez KGHM Polska Miedź S.A. w obszarze spółek zagranicznych Grupy Kapitałowej, KGHM dąży do wypracowania ujednoliconych zasad raportowania, spójnych regulacji wewnętrznych, a także standaryzacji rozwiązań w poszczególnych obszarach funkcjonowania podmiotów zagranicznych.

1.3 Programy strategiczne KGHM Polska Miedź S.A.

W III kwartale 2018 r. kontynuowano realizację wyłonionych w ramach nowego podejścia do zarządzania Strategią Spółki czterech Programów Strategicznych. Mają one służyć osiągnięciu kluczowych celów Strategii KGHM Polska Miedź S.A. oraz pozwolą na skupienie uwagi na zadaniach tworzących największą wartość Spółki.

Tabela 1 Opis realizowanych Programów Strategicznych w KGHM Polska Miedź S.A.

NAZWA PROGRAMU	OPIS	STOPIEŃ ZAAWANSOWANIA
<p>Program dostosowania instalacji technologicznych KGHM do wymogów konkluzji BAT dla przemysłu metali nieżelaznych wraz z ograniczeniem emisji arsenu (BATAs)</p>	<p>Program BATAs jest odpowiedzią na konieczność dostosowania instalacji technologicznych Oddziałów Hutniczych – Huta Miedzi Legnica (O/HML) i Huta Miedzi Głogów (O/HMG) do wymogów Konkluzji BAT dla przemysłu metali nieżelaznych wraz z ograniczeniem emisji arsenu do otoczenia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Portfel Programu BATAs obejmuje 26 nowych projektów inwestycyjnych, Ponadto zrealizowanych zostanie również 20 projektów powiązanych z Programem BATAs. Realizacja całego programu przewidziana jest do sierpnia 2023 r., jednakże kluczowe projekty mające wpływ na poprawę środowiska zostaną zakończone do czerwca 2020 r.
<p>Program Rozwoju Hutnictwa (PRH)</p>	<p>PRH został uruchomiony w celu optymalnego dostosowania struktury hutnictwa KGHM Polska Miedź S.A. oraz technologii zapewniającej wzrost zdolności przerobowej koncentratów własnych, importowanych i złomów obcych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - W III kwartale 2018 r. realizowano prace budowlano-montażowe w obrębie węzłów technologicznych w ramach kluczowych zadań inwestycyjnych Programu: - Suszarnia parowa - zakończono etap rozruchów technologicznych. Po zakończeniu postoju remontowego Huty Miedzi Głogów II (czerwiec 2018 r.), produkcja prowadzona jest przy pełnym wykorzystaniu nowo wybudowanej suszarni parowej. W kolejnych miesiącach planowane jest zakończenie prac towarzyszących oraz przeprowadzenie etapu rozliczeń i odbiorów końcowych. - W celu uruchomienia instalacji do prażenia koncentratu Cu w Hucie Miedzi Głogów I (HMG I) zrealizowano prace adaptacyjne instalacji. Rozpoczęto ponowne próby rozruchowe instalacji. - Zakończono realizację podstawowych zadań w ramach projektów związanych z dostosowaniem infrastruktury technicznej do zmiany technologii hutniczej w HMG I. Trwają procedury końcowych odbiorów i rozliczeń, jak również uzyskiwania decyzji administracyjnych. - W trakcie opracowywania jest dokumentacja techniczna obejmująca Modernizację Hali Wanien w HMG I. Procedowane jest uzyskiwanie pozwolenia na budowę.
<p>Program Udostępniania Złoże (PUZ)</p>	<p>Celem PUZ jest stworzenie warunków do utrzymania produkcji górniczej na poziomie określonym w Planie Produkcji KGHM Polska Miedź S.A. oraz do optymalizacji produkcji surowcowej dla zapewnienia rentowności Spółki poprzez udostępnienie nowego obszaru złoże, zapewniającego przedłużenie eksploatacji KGHM na terenie Legnicko Głogowskiego Okręgu Miedziowego do roku 2042.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kontynuowano prace w zakresie głębinienia szybu GG-1 (materiałowo-zjazdowego, pełniącego funkcję wdechową). Docelowa głębokość szybu to 1350 m, przy średnicy 7,5 m. Szyb zgłębiono do 1070 m. W grudniu 2017 r. i styczniu 2018 r., w trakcie wiercenia otworów badawczych z dna szybu, dokonano rzeczywistego rozpoznania zagrożenia wodnego w warstwie dolomitu głównego. Wznowienie głębinienia szybu nastąpi po wykonaniu cementacji wyprzedzającej, którą rozpoczęto w połowie kwietnia 2018 r. Zakończenie iniekcji wyprzedzającej (działania polegające na odwodnieniu) zaplanowano na koniec października 2018 r. Dobicie szybu do poziomu złoże nastąpi w 2020 r. - W związku ze zmianą funkcji szybu z wentylacyjnej na zjazdowo-materiałową, zakończenie budowy szybu wraz z infrastrukturą zaplanowano na początek 2024 r. - Trwają procedury związane z uzyskaniem pozwolenia

	<p>na budowę Powierzchniowej Stacji Klimatyzacji Centralnej przy szybie GG-1 oraz procedury związane z uzyskaniem decyzji środowiskowej dla Systemu Przesyłu Wody Lodowej. Zakończono również uzgodnienia z właścicielami nieruchomości w przedmiocie poprowadzenia trasy rurociągów.</p> <ul style="list-style-type: none"> - W okresie sprawozdawczym kontynuowano prace przygotowawcze związane z uzyskaniem zezwolenia na lokalizację kompleksu szybu GG-2 („Odra”) w gminie Żukowice. - W III kwartałach 2018 r. wykonano 33 671 mb. wyrobisk górniczych w obszarach górniczych ZG Rudna oraz ZG Polkowice-Sieroszowice (z czego w III kwartale 2018 r. wykonano 10 947 mb wyrobisk).
<p>Program KGHM 4.0</p>	<p>Program KGHM 4.0 jest przedsięwzięciem nawiązującym do koncepcji Industry 4.0. - stanowi implementację idei Industry 4.0 w środowisku techniczno-organizacyjnym KGHM Polska Miedź S.A.</p> <p>W ramach Programu zakłada się realizację projektów mających na celu doprowadzenie do spójnego zarządzania obszarem produkcyjnymi i wykorzystaniem danych w celu poprawy jego produktywności i efektywności.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zgodnie z zatwierdzoną Definicją Programu KGHM 4.0 zakończono fazę przygotowawczą, której celem było uruchomienie struktur zarządczych, implementacja i formalizacja Programu w środowisku KGHM oraz zaadoptowanie istniejących normatywów i procedur do Programu, w tym aktywowanie jego projektów składowych. - W ramach ww. prac Programu KGHM 4.0. zatwierdzono operacyjny harmonogram rzeczowo-finansowy na 2018 r., rejestr ryzyka, plany zarządzania programem oraz rejestr zależności projektowych i organizacyjnych przedsięwzięć realizowanych w KGHM. - Rozpoczęto realizację projektów składowych, zgodnie z przyjętą dokumentacją projektową. - Osiągnięte zostały kamienie milowe: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zatwierdzony operacyjny harmonogram rzeczowo-finansowy na 2018 r. ▪ Zespół rozwojowy R&D dla IT i analizy gotowy do pracy. - Obecnie prowadzone są uzgodnienia w zakresie scenariuszy realizacyjnych dla projektów, które potencjalnie w swoim zakresie zawierają elementy dyrektywy NIS (Network and Information Systems Directive). Przedmiotowa dyrektywa nakłada nowe obowiązki na podmioty z sektorów energetyki, infrastruktury cyfrowej, zaopatrzenia w wodę pitną, bankowości, ochrony zdrowia i transportu. - Program KGHM 4.0 został rozszerzony o inicjatywę w obszarze Systemu Bilansowania i Rozliczania Energii Elektrycznej w KGHM Polska Miedź S.A., która ma na celu dalszą optymalizację procesu zakupu energii elektrycznej i gazu na potrzeby zabezpieczenia procesów produkcyjnych. - W ramach rozwoju obszaru elektromobilności, rozpoczęły się prace związane z koncepcją budowy stacji szybkiego ładowania pojazdów elektrycznych oraz ustalone zostały warunki wypożyczenia pojazdów elektrycznych w celu przetestowania funkcjonalności i wyboru właściwych modeli aut przystosowanych do specyfiki pracy w KGHM Polska Miedź S.A. - W ramach 5-letniej inicjatywy „Redukcja długu Technologicznego” rozpoczęto wymianę obiektów infrastruktury technicznej i teleinformatycznej, co pozwoli w perspektywie średnioterminowej obniżyć koszty związane z jej utrzymaniem.

1.4 Realizacja kluczowych zadań strategicznych w III kwartale 2018 r.

Poniższe zestawienie prezentuje najistotniejsze projekty i inicjatywy, w tym stopień ich zaawansowania, zgodnie z obowiązującą Strategią.

Działalność eksploracyjna KGHM Polska Miedź S.A. na terenie Polski:

Radwanice-Gaworzyce	<ul style="list-style-type: none"> - W obrębie złoża Radwanice-Gaworzyce obecnie nie prowadzi się eksploracji. Zatwierdzono dokumentację geologiczną dla tego złoża, kończącą eksplorację metodami z powierzchni ziemi. Z uwagi na dużą zmienność warunków geologiczno-górnicznych, w obszarach „Radwanice Zachód” i „Radwanice Północ” planowana jest w przyszłości eksploracja tego złoża z zastosowaniem podziemnych wyrobisk górniczych prowadzonych głównie w strefach występowania mineralizacji miedziowej. Termin rozpoczęcia tych robót uzależniony jest od postępu robót górniczych w obszarach górniczych „Sierszowice” i „Radwanice Wschodnie”. - W przestrzeni złoża prowadzi się eksploatację w obszarach „Radwanice Wschodnie” i „Gaworzyce”. W obszarze „Radwanice Wschodnie” eksploatację prowadzi się z pewnymi przerwami od roku 1996. W drugim z obszarów w roku 2016 prowadzono prace eksploracyjne przy wykorzystaniu wiązki wyrobisk podziemnych T i W-357/W, wykonywanych technologią kombajnową. Po zakończeniu robót w marcu 2017 r. uzyskano koncesje na wydobywanie kopalin i utworzono obszar górniczy „Gaworzyce”. Ponowne wejście w ten obszar planowane jest na koniec czwartego kwartału 2018 r. od strony chodników C-344 i C-343, znajdujących się obecnie około 90 m od granicy Obszaru Górniczego Gaworzyce. Ze względu na skomplikowaną budowę geologiczną, chodniki są prowadzone nad złożem. Dojście do serii złożowej planowane jest pod koniec 2019 r.
Synklina Grodziecka oraz Konrad	<ul style="list-style-type: none"> - Wykonane i zweryfikowane przez niezależnych ekspertów analizy techniczno-ekonomiczne wykazały na chwilę obecną brak uzasadnienia dla realizacji inwestycji. Ze względu na istotną rolę jaką w ocenie ekonomicznej projektu odgrywają koszty związane m.in. z odwadnianiem projektowanej kopalni, podjęto decyzję o wykonaniu dodatkowych badań hydrogeologicznych, których wyniki mogą wpłynąć na zmianę modelu kosztowego odwadniania. W związku z tym, zdecydowano o przedłużeniu okresu obowiązywania koncesji Konrad do 2020 r. - Niezależnie, trwa postępowanie administracyjne przed organem koncesyjnym dotyczące możliwości kontynuowania prac geologicznych w ramach koncesji Synklina Grodziecka.
Retków-Ścinawa oraz Głogów	<ul style="list-style-type: none"> - Spółka na obszarze koncesji Retków-Ścinawa kontynuuje realizację II etapu prac poszukiwawczo-rozpoznawczych, w ramach którego do tej pory wykonano trzy otwory poszukiwawcze. Pod koniec sierpnia br. otrzymano decyzję zmieniającą koncesję Retków-Ścinawa, która uprawnia do rozpoczęcia wiercenia kolejnego otworu. Na obszarze koncesji Głogów w lipcu br. rozpoczęto realizację powierzchniowych badań geofizycznych.

Projekty eksploracyjne w fazie przygotowawczej:

Bytom Odrzański Kulów-Luboszyce	<ul style="list-style-type: none"> - W związku z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego, który oddalił skargi kasacyjne w sprawie decyzji koncesyjnych „Bytomia Odrzańskiego” oraz „Kulowa-Luboszyce”, decyzja co do przyznania koncesji na przedmiotowe obszary wymaga ponownego rozpatrzenia spraw przez organ koncesyjny.
--	---

Inne koncesje:

Rejon Pucka	<ul style="list-style-type: none"> - W oparciu o nową reinterpretację budowy geologicznej omawianego rejonu oraz przeprowadzoną ocenę ekonomiczno-techniczną możliwości zagospodarowania badanych złóż soli potasowo-magnezowych z uwzględnieniem modelu kopalni i technologii przeróbki, podjęto decyzję o kontynuowaniu kolejnych prac i robót geologicznych. W I kwartale 2018 r. wykonano kolejny otwór wiertniczy. W marcu br. złożono w Ministerstwie Środowiska (MŚ) Dodatek nr 1 do Projektu Robót Geologicznych, w którym zaproponowano odwiercenie kolejnego otworu. - Oczekuje się także na wyznaczenie terminu rozprawy przed Naczelnym Sądem Administracyjnym ze skarg kasacyjnych spółki konkurencyjnej ubiegającej się o koncesję na tym samym obszarze.
--------------------	---

Kluczowe projekty rozwojowe w ramach Głównego Ciągu Technologicznego w Polsce:

Program Modernizacji Pirometalurgii w HM Głogów	<ul style="list-style-type: none"> - Ustabilizowano produkcję w ciągu technologicznym pieca zawieszonowego w HMG I zgodnie z aktualnym planem produkcyjnym. - W fazie końcowej znajdują się rozliczenia oraz odbiory końcowe umów i zleceń dotyczące Programu Modernizacji Pirometalurgii.
--	--

Zwiększenie produkcji katod w HM Legnica do 160 tys. Mg/rok (WTR+ISA)	<ul style="list-style-type: none"> - Kontynuowano prace związane z realizacją Projektu „Budowa Pieca Wychylnego Topielno Rafinacyjnego (WTR) w Hucie Miedzi Legnica”. Trwa zabudowa pieca WTR, Wieży Pełnego Odparowania i fundamentów maszyny odlewniczej. - Termin technologicznego rozruchu planowany jest na I kwartał 2019 r.
Rozbudowa Obiektu Unieszkodliwiania Opadów Wydobywczyc (OUOW) „Żelazny Most”	<ul style="list-style-type: none"> - Na podstawie uzyskanego w 2016 r. pozwolenia na rozbudowę Obiektu Głównego do rzędnej 195 m n.p.m. oraz zezwolenia na dalsze prowadzenie OUOW, sukcesywnie trwa nadbudowa zapór w ramach bieżącej działalności operacyjnej Zakładu Hydrotechnicznego. W marcu 2018 r. uzyskano decyzję pozwolenia na budowę Kwatery Południowej. Budowa Kwatery Południowej pozwoli na dodatkowe zdeponowanie odpadów w ilości ok. 170 mln m³. - Od maja 2018 r. realizowane są intensywne roboty budowlane związane z budową zapór Kwatery Południowej. Ponadto, uzyskano pozwolenie na budowę Stacji Segregacji i Zagęszczania Odpadów. - Do końca września 2018 roku zrealizowano całość prac ziemnych oraz wzmocnienie podłoża pod budowę stacji, która jest integralną częścią projektu rozbudowy OUOW „Żelazny Most”.

Rozwój aktywów zagranicznych:

Projekt Victoria (Zagłębie Sudbury, Kanada) Grupa KGHM Polska Miedź S.A. 100%	<ul style="list-style-type: none"> - W III kwartale 2018 r. kontynuowano prace związane z przygotowaniem aplikacji o uzyskanie wymaganych pozwoleń dla projektu. Zespół projektowy prowadził również prace związane z zabezpieczeniem istniejącej infrastruktury i obszaru projektu oraz utrzymaniem relacji z ludnością rdzenną w Ontario w Kanadzie.
Sierra Gorda Oxide (Chile) Grupa KGHM INTERNATIONAL LTD. 100%. Sumitomo Metal Mining oraz Sumitomo Corporation posiadają opcję objęcia łącznie 45% udziałów w projekcie.	<ul style="list-style-type: none"> - W III kwartale 2018 r. kontynuowano prace nad wybranymi założeniami i opcjami projektu, nakierowanymi głównie na analizę możliwości przygotowania rudy do procesu ługowania na hałdzie. Kontynuowano także prace związane z uzyskaniem niezbędnych dla projektu pozwoleń oraz z weryfikacją wybranych aspektów technicznych projektu.
Projekt Ajax (Kolumbia Brytyjska, Kanada) Grupa KGHM Polska Miedź S.A. 80%, Abacus Mining and Exploration Corp. 20%	<ul style="list-style-type: none"> - W efekcie otrzymanych negatywnych decyzji rządu Kanady oraz władz Kolumbii Brytyjskiej o nieprzyznaniu Certyfikatu Oceny Środowiskowej (EA Certificate) dla projektu Ajax, w III kwartale 2018 r. na terenie projektu prowadzono wyłącznie niezbędne prace związane z utrzymaniem istniejącej infrastruktury oraz wymaganym monitoringiem terenu.

Produkcja:

Kopalnia Sierra Gorda w Chile – Faza 1 Grupa KGHM INTERNATIONAL LTD. 55%, Sumitomo Metal Mining i Sumitomo Corporation 45%	<ul style="list-style-type: none"> - Produkcja miedzi w koncentracji po III kwartale 2018 r. wyniosła 69,3 tys. ton, natomiast produkcja molibdenu w koncentracji wyniosła 19,5 mln funtów - wartości podane są dla 100% udziałów. - Kontynuowano prace związane z optymalizacją procesu przerobu rudy siarczkowej. Realizowane zadania koncentrowały się na stabilizacji pracy zakładu przerobczego oraz zwiększeniu poziomu uzysków miedzi i molibdenu, co przyczyniło się do poprawy wyników. - Obecne działania ukierunkowane są na rozwój kopalni w oparciu o maksymalne wykorzystanie istniejącej infrastruktury i optymalizację ciągu technologicznego, czego konsekwencją ma być zwiększenie średniorocznego dziennego wolumenu przerobu rudy.
Poprawa efektywności głównego ciągu technologicznego w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> - W III kwartale 2018 r. kontynuowano realizację inicjatyw służących automatyzacji ciągów produkcyjnych Oddziałów Górniczych KGHM. - Postępuje realizacja projektów z obszaru automatyzacji ciągów produkcyjnych, które zgłoszono do programu KGHM 4.0 w obszarze INDUSTRY: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lokalizacja i identyfikacja maszyn oraz osób w wyrobiskach podziemnych (wersja pilotażowa i dowód poprawności działania), ▪ Szerokopasmowa transmisja danych w wyrobiskach podziemnych, ▪ Monitoring mediów – zasilanie elektryczne, wentylacja, woda, ▪ Robotyzacja procesów produkcyjnych i pomocniczych, ▪ Monitoring parametrów samojezdnych maszyn górniczych (SMG) – kontynuacja projektu SYNAPSA, ▪ Wielowymiarowa analiza danych z procesów produkcyjnych – Centrum Zaawansowanych Analiz Danych (CZAD). - W celu uzyskania oszczędności poprzez pozyskanie bezpłatnych świadectw efektywności energetycznej, wyznaczone zostały trzy przedsięwzięcia, które spełniają wymagania nowej ustawy o efektywności energetycznej. Obecnie opracowano 2 z 3 audytów efektywności energetycznej i stosowną dokumentację, które stanowiąc będą załączniki do wniosku o wydanie białych certyfikatów. Całość dokumentacji zostanie

skompletowana do końca IV kwartału 2018 r.

- Zadania ograniczające zużycie energii w KGHM Polska Miedź S.A. są realizowane zgodnie z harmonogramem w ramach wdrożonego w Spółce Systemu Zarządzania Energią zgodnego z PN-EN ISO50001:2012 oraz Programu Oszczędności Energii (POE). W raportowanym okresie, w wyniku realizacji zadań zidentyfikowanych w ramach ww. działań przeprowadzonych w Oddziałach Spółki, zmniejszono zużycie energii pierwotnej o 154 170 MWh.
- W celu optymalizacji gospodarki maszynami i poprawy wskaźników efektywności ich pracy, Spółka dąży do ustabilizowania trendu odtworzenia SMG na poziomie min. 16% rocznie oraz ustabilizowania dyspozycyjności maszyn podstawowych na poziomie min. 74,5%. W III kwartale 2018 r. kontynuowane były działania zmierzające do osiągnięcia planowanego poziomu odtworzenia maszyn, który wyniósł narastająco 15,3% oraz poprawy dyspozycyjności, która wyniosła narastająco 72,9%.
- Spółka przystąpiła do Polskiego Komitetu Normalizacji, gdzie realizuje zadania w obszarze normotwórczym, dzięki czemu może doskonalić swój System Zarządzania Energią w oparciu o najaktualniejsze wersje norm międzynarodowych (m.in. zaktualizowaną normę ISO50001:2018), monitorując jednocześnie pozostające w zainteresowaniu KGHM obszary działań Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej (ISO).

Poprawa bezpieczeństwa pracy

- W pierwszych trzech kwartałach 2018 r. w Spółce nie odnotowano żadnego wypadku śmiertelnego. Ogólna liczba zarejestrowanych wypadków przy pracy (poszkodowanych) do końca września 2018 r. była niższa o 0,9 %, w stosunku do analogicznego okresu roku 2017. Jednocześnie liczba dni absencji spowodowanej wypadkami przy pracy obniżyła się o 7,8 %.
- W okresie sprawozdawczym Spółka kontynuowała prace dotyczące implementacji wieloletniego Programu Poprawy Bezpieczeństwa i Higieny Pracy w KGHM Polska Miedź S.A. Przygotowano kolejne rekonstrukcje wybranych wypadków przy pracy w Oddziałach KGHM Polska Miedź S.A., filmy instruktażowe i film edukacyjny. Opracowano kolejne edycje tzw. paszportu bezpieczeństwa oraz materiały edukacyjne z zakresu higienistyki przemysłowej. W Oddziałach KGHM testowano nowe rozwiązania techniczne, ukierunkowane na poprawę BHP oraz wdrożono nowe formuły współpracy z podwykonawcami. Spółka kontynuuje realizację zamierzeń „Zero wypadków z przyczyn osobowych i technicznych, zero chorób zawodowych wśród naszych pracowników i kontrahentów”.

Inicjatywy służące rozwijaniu wiedzy i innowacji w KGHM Polska Miedź S.A.:

Główne inicjatywy badawczo-rozwojowe

- W III kwartale 2018 r. rozpoczęto realizację projektu „Utrzymanie Kopalni i Sprzętu” (Maintained Mine & Machine), dofinansowanego w ramach KIC Raw Materials. Jego celem jest budowa systemu do wspomagania procesów zarządczych w utrzymaniu ruchu zakładu górniczego i maszyn górniczych. KGHM Polska Miedź S.A. odpowiada za definicje problemów badawczych.
- W okresie sprawozdawczym przyznane zostało dofinansowanie z KIC Raw Materials na projekt „Monitoring pracy maszyn do kruszenia minerałów” („Operation monitoring of mineral crushing machinery”). Rozpoczęcie realizacji przewidziane jest na początek 2019 r.
- Kontynuowany jest projekt AMCO, dofinansowany w ramach KIC Raw Materials, którego celem jest budowa innowacyjnego automatycznego systemu mikroskopowego do charakteryzowania rud metali.
- W ramach Programu Horyzont 2020, Spółka uczestniczy w dofinansowanym projekcie badawczym INTMET („Zintegrowany innowacyjny system metalurgiczny efektywnego wzbogacania polimetalicznych, złożonych i niskiej klasy rud oraz koncentratów”), w ramach którego rozwijane są technologie przetwarzania m.in. rud metali.
- Zakończyła się realizacja dofinansowanego projektu BioMOR („Nowa koncepcja górnicza pozyskiwania rud metali ze złóż głębokich z wykorzystaniem biotechnologii”), w którym Spółka pełniła kluczową rolę koordynatora. W wyniku realizacji projektu skutecznie zweryfikowano technologię biolugowania złoża in-situ w warunkach rzeczywistych.
- Spółka wraz z konsorcjantami międzynarodowymi złożyła wniosek o dofinansowanie w ramach Programu Horyzont 2020 dla projektu FineFuture, w ramach którego planuje się badania nad poprawą flotacji ziaren drobnych cząstek mineralnych. Wniosek został pozytywnie rozpatrzony w I etapie ewaluacji.
- Trwają zaawansowane prace nad przygotowaniem wniosków o dofinansowanie z Programu Horyzont 2020 w obszarach: zarządzanie Big Data z infrastruktury przemysłowej oraz technologia odzysku kobaltu z żużla z procesu konwertowania kamienia miedziowego.
- Przygotowywane są propozycje projektowe do dofinansowania z programu KIC Raw Materials, które dotyczą następujących obszarów:
 - Opracowanie nowej generacji elementów roboczych maszyn flotacyjnych,
 - Flotacja ziaren grubych,
 - Poprawa efektywności procesu odwadniania.
- Uruchomiono „Program Doktoratów Wdrożeniowych KGHM” dla 37 Kandydatów. W ramach inicjatywy, podjęto następujące działania:
 - Opracowano zasady i formę zarządzania Programem Doktoratów Wdrożeniowych,
 - Zapewniono wsparcie organizacyjne, operacyjne i merytoryczne dla Uczestników Programu podczas rekrutacji zewnętrznej i rozmów kwalifikacyjnych na 5 publicznych uczelniach wyższych,
 - Zapewniono środki na prowadzenie prac badawczo-rozwojowych realizowanych w ramach doktoratów wdrożeniowych,
 - Podpisano roczną umowę z KGHM CUPRUM sp. z o.o. Centrum Badawczo-Rozwojowe na koordynację Programu, monitorowanie postępów prac doktoratów oraz realizację współpracy z uczelniami wyższym.

Program CuBR

- W ramach Wspólnego Przedsięwzięcia CuBR, współfinansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR), realizowanych jest 20 projektów badawczo- rozwojowych o łącznej wartości około 150 mln PLN.
- Wspólnie z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju ustalone są szczegóły w zakresie uruchomienia oceny panelowej wniosków złożonych w ramach IV konkursu CuBR. W IV kwartale 2018 r., planowane jest dokonanie oceny wszystkich wniosków.

Własność intelektualna

- Zgłoszono w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej 3 wynalazki będące wynikiem pracy badawczo – rozwojowej.
 - Otrzymano decyzję Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej - KGHM Polska Miedź S.A. jednym ze współuprawnionych do patentu dostarczonego, w ramach realizowanego projektu CuBR (Wspólnego Przedsięwzięcia współfinansowanego przez NCBR).
 - KGHM Polska Miedź S.A. otrzymała tytuł Mistrza Techniki oraz Dolnośląskiego Mistrza Techniki za pracę „System zarządzania energią w KGHM Polska Miedź S.A.” oraz tytuł Wicemistrza Techniki za rozwiązanie: „Dyspozytornia ONE CONTROL ROOM”.
 - Procedowany jest model ochrony wspólnych praw do rozwiązań wynikających z projektu CuBR (I edycja konkursu) oraz planowane ewentualne procedowanie zgłoszeń patentowych.
-

3 – Segmenty działalności i informacje na temat przychodów

Nota 3.1 Informacje dotyczące segmentów działalności

Identyfikowane w ramach Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. segmenty operacyjne wynikają ze struktury Grupy, sposobu zarządzania Grupą oraz poszczególnymi jednostkami wchodzącymi w skład Grupy oraz regularnego raportowania do Zarządu Jednostki Dominującej.

W ramach Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. identyfikuje się obecnie następujące segmenty sprawozdawcze, które powstały na podstawie agregacji segmentów operacyjnych, z uwzględnieniem kryteriów wymienionych w MSSF 8:

Segment sprawozdawczy	Segmenty operacyjne zagregowane w danym segmencie sprawozdawczym	Przesłanki podobieństwa charakterystyki ekonomicznej segmentów uwzględnione przy dokonywaniu agregacji
KGHM Polska Miedź S.A.	KGHM Polska Miedź S.A.	Nie dotyczy (segment operacyjny jest tożsamy ze sprawozdawczym)
KGHM INTERNATIONAL LTD.	Spółki Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD., gdzie segmentami operacyjnymi są następujące kopalnie, złoża lub obszary wydobywcze: Zagłębie Sudbury, Robinson, Carlota, Franke, Ajax.	Segmenty operacyjne funkcjonujące w strukturach Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. zlokalizowane są w Ameryce Północnej i Południowej. Zarząd analizuje wyniki działalności dla następujących segmentów operacyjnych: Zagłębie Sudbury, Robinson, Carlota, Franke, Ajax oraz pozostałych. Dodatkowo otrzymuje i dokonuje analizy raportów sprawozdawczych dla całej Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. Przedmiotem działalności segmentów operacyjnych jest działalność poszukiwawcza i eksploatacyjna złóż miedzi, molibdenu, srebra, złota, niklu. Segmenty operacyjne zostały zagregowane na podstawie podobieństwa długoterminowych marż realizowanych przez poszczególne segmenty, podobnych produktów, procesu i metod produkcji.
Sierra Gorda S.C.M.	Sierra Gorda S.C.M. (wspólne przedsięwzięcie)	Nie dotyczy (segment operacyjny jest tożsamy ze sprawozdawczym)
Pozostałe segmenty	W ramach tej pozycji uwzględniono pozostałe spółki Grupy Kapitałowej (każda spółka stanowi oddzielny segment operacyjny).	Agregacji dokonano z uwagi na to, że nie zostały spełnione kryteria wymagające wydzielenia z tej grupy odrębnego dodatkowego segmentu sprawozdawczego.

Do żadnego z wyżej wymienionych segmentów nie zostały zaklasyfikowane spółki:

- Future 1 Sp. z o.o., która pełni funkcje holdingowe w stosunku do Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD.,
- Future 2 Sp. z o.o., Future 3 Sp. z o.o., Future 4 Sp. z o.o., Future 5 Sp. z o.o., Future 6 Sp. z o.o., Future 7 Sp. z o.o., które funkcjonują w ramach struktury związanej z utworzeniem Podatkowej Grupy Kapitałowej.

Spółki te nie prowadzą działalności operacyjnej mającej wpływ na wyniki osiągnięte przez poszczególne segmenty, w związku z czym ich uwzględnienie mogłoby zaburzać dane prezentowane w ramach tej części skonsolidowanego sprawozdania finansowego, z uwagi na istotne wartości rozrachunków wewnętrznych z pozostałymi podmiotami Grupy Kapitałowej.

Segmenty KGHM Polska Miedź S.A., KGHM INTERNATIONAL LTD. oraz Sierra Gorda S.C.M. posiadają oddzielne Zarządy, które raportują wyniki prowadzonej działalności do Prezesa Zarządu Jednostki Dominującej.

W skład segmentu KGHM Polska Miedź S.A. wchodzi tylko Jednostka Dominująca, a w skład segmentu Sierra Gorda S.C.M. wchodzi tylko wspólne przedsięwzięcie Sierra Gorda. Poniżej przedstawiono pozostałe spółki Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w podziale na segmenty: KGHM INTERNATIONAL LTD. oraz Pozostałe segmenty.

SEGMENT KGHM INTERNATIONAL LTD.	
Lokalizacja	Nazwa Spółki
Stany Zjednoczone	Carlota Copper Company, Carlota Holdings Company, DMC Mining Services Corporation, FNX Mining Company USA Inc., Robinson Holdings (USA) Ltd., Robinson Nevada Mining Company, Wendover Bulk Transhipment Company
Chile	Aguas de la Sierra Limitada, Minera Carrizalillo Limitada, KGHM Chile SpA, Quadra FNX Holdings Chile Limitada, Sociedad Contractual Minera Franke
Kanada	KGHM INTERNATIONAL LTD., 0899196 B.C. Ltd., Centenario Holdings Ltd., DMC Mining Services Ltd., FNX Mining Company Inc., Franke Holdings Ltd., KGHM AJAX MINING INC., KGHMI Holdings Ltd., Quadra FNX Holdings Partnership, Sugarloaf Ranches Ltd.
Meksyk	Raise Boring Mining Services S.A. de C.V.
Kolumbia	DMC Mining Services Colombia SAS
Wielka Brytania	DMC Mining Services (UK) Ltd.
Luksemburg	Quadra FNX FFI S.à r.l.

POZOSTAŁE SEGMENTY	
Rodzaj działalności	Nazwa Spółki
Wsparcie głównego ciągu technologicznego	BIPROMET S.A., CBJ sp. z o.o., Energetyka sp. z o.o., INOVA Spółka z o.o., KGHM CUPRUM sp. z o.o. – CBR, KGHM ZANAM S.A., KGHM Metraco S.A., PeBeKa S.A., POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o., WPEC w Legnicy S.A.
Działalność uzdrowiskowa, usługi hotelarskie	Interferie Medical SPA Sp. z o.o., INTERFERIE S.A., Uzdrowiska Kłodzkie S.A. - Grupa PGU, Uzdrowisko Cieplice Sp. z o.o. - Grupa PGU, Uzdrowisko Połczyn Grupa PGU S.A., Uzdrowisko Świeradów - Czerniawa Sp. z o.o. – Grupa PGU
Fundusze inwestycyjne, działalność finansowa	Fundusz Hotele 01 Sp. z o.o., Fundusz Hotele 01 Sp. z o.o. S.K.A., KGHM TFI S.A., KGHM I FIZAN w likwidacji, KGHM IV FIZAN, KGHM V FIZAN, KGHM VI FIZAN, KGHM VII FIZAN, Polska Grupa Uzdrowisk Sp. z o.o.
Pozostała działalność	CENTROŁOM WROCŁAW S.A., CUPRUM Development sp. z o.o., CUPRUM Nieruchomości sp. z o.o., KGHM (SHANGHAI) COPPER TRADING CO., LTD., KGHM Kupfer AG, MERCUS Logistyka sp. z o.o., MIEDZIOWE CENTRUM ZDROWIA S.A., NITROERG S.A., NITROERG SERWIS Sp. z o.o., PeBeKa Canada Inc., PHU "Lubinpex" Sp. z o.o., PMT Linie Kolejowe Sp. z o.o., PMT Linie Kolejowe 2 Sp. z o.o., Staropolanka Sp. z o.o., WMN "ŁĄBĘDY" S.A., Zagłębie Lubin S.A., OOO ZANAM VOSTOK

Zasadniczy wpływ na strukturę aktywów i generowanie przychodów Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. ma Jednostka Dominująca oraz Grupa Kapitałowa KGHM INTERNATIONAL LTD. (grupa kapitałowa niższego szczebla). Działalność KGHM Polska Miedź S.A. skoncentrowana jest na przemyśle wydobywczym w Polsce, natomiast działalność Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. skoncentrowana jest na przemyśle wydobywczym zlokalizowanym w krajach Ameryki Północnej i Południowej. Profil działalności większości pozostałych spółek zależnych Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. odbiega od głównego profilu działalności Jednostki Dominującej.

Zarząd Jednostki Dominującej monitoruje wyniki operacyjne oddzielnie dla poszczególnych segmentów w celu podejmowania decyzji o alokowaniu zasobów Grupy Kapitałowej oraz oceny osiągniętych wyników finansowych.

Dane finansowe przygotowywane dla celów sprawozdawczości zarządczej oparte są na tych samych zasadach rachunkowości, jakie stosuje się przy sporządzaniu skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy, przy czym dane finansowe poszczególnych segmentów sprawozdawczych stanowią wartości pochodzące z odpowiednich sprawozdań finansowych przed uwzględnieniem korekt konsolidacyjnych na poziomie Grupy KGHM Polska Miedź S.A. tj.:

- Segment KGHM Polska Miedź S.A. - stanowią dane z jednostkowego sprawozdania finansowego Jednostki Dominującej sporządzonego wg MSSF. W jednostkowym sprawozdaniu finansowym udziały w spółkach zależnych (w tym udziały w KGHM INTERNATIONAL LTD.) ujmowane są według kosztu.
- Segment KGHM INTERNATIONAL LTD. – stanowią dane skonsolidowane Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD. sporządzone wg MSSF. Zaangażowanie w Sierra Gorda S.C.M. ujęte jest metodą praw własności.

- Segment Sierra Gorda S.C.M – stanowi 55% udziału w aktywach, zobowiązaniach, przychodach i kosztach tego przedsięwzięcia z jednostkowego sprawozdania finansowego Sierra Gorda S.C.M. sporządzonego wg MSSF.
- Pozostałe segmenty – stanowią dane zagregowane poszczególnych spółek zależnych po dokonaniu wyłączeń transakcji i sald pomiędzy nimi.

Miarą wyników segmentów analizowaną przez Zarząd Jednostki Dominującej jest skorygowana EBITDA oraz wynik finansowy netto.

Grupa definiuje skorygowaną EBITDA jako zysk/stratę netto za okres ustalone zgodnie z MSSF, z wyłączeniem podatku dochodowego (bieżącego i odroczonego), przychodów i (kosztów) finansowych, pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, straty z wyceny wspólnych przedsięwzięć metodą praw własności, odpisów z tytułu utraty wartości udziałów we wspólnym przedsięwzięciu, amortyzacji, odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych zaliczonych do kosztów działalności podstawowej. Skorygowana EBITDA – jako miernik wyniku niezdefiniowany przez MSSF, nie stanowi miernika zestandaryzowanego i sposób jego wyliczenia może różnić się pomiędzy podmiotami, a w związku z tym prezentacja i kalkulacja skorygowanej EBITDA stosowana przez Grupę może nie być porównywalna do stosowanych przez inne podmioty na rynku.

Aktywa i zobowiązania niealokowane dotyczą spółek, które nie zostały zaklasyfikowane do żadnego z segmentów. Aktywa niealokowane do segmentów obejmują środki pieniężne, należności od odbiorców oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Zobowiązania niealokowane do segmentów obejmują zobowiązania wobec dostawców oraz zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego.

Nota 3.2 Wyniki finansowe segmentów sprawozdawczych

		od 01.01.2018 do 30.09.2018						
		KGHM Polska Miedź S.A.	KGHM INTERNATIONAL LTD.	Sierra Gorda S.C.M.*	Pozostałe segmenty	Pozycje uzgadniające do danych skonsolidowanych		Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
						Eliminacja danych segmentu Sierra Gorda S.C.M	Korekty****	
Nota 3.3	Przychody z umów z klientami, z tego:	11 317	2 047	1 407	5 068	(1 407)	(3 645)	14 787
	- od innych segmentów	214	-	-	3 383	-	(3 597)	-
	- od klientów zewnętrznych	11 103	2 047	1 407	1 685	(1 407)	(48)	14 787
	Przychody z umów z klientami z transakcji sprzedaży, dla których wartość przychodów nie została ostatecznie ustalona na koniec okresu sprawozdawczego (MSSF 15.114)	632	450	894	-	(894)	-	1 082
	Wynik segmentu	1 430	(501)	(381)	11	381	36	976
Informacje dodatkowe dotyczące istotnych pozycji przychodów/kosztów segmentu								
	Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	(820)	(335)	(390)	(168)	390	7	(1 316)
	Strata z wyceny wspólnych przedsięwzięć metodą praw własności	-	(255)	-	-	-	(3)	(258)
		Stan na 30.09.2018						
	Aktywa, w tym:	33 005	8 649	8 706	5 345	(8 706)	(10 778)	36 221
	Aktywa segmentu	33 005	8 649	8 706	5 345	(8 706)	(10 802)	36 197
	Wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności	-	-	-	-	-	5	5
	Aktywa niealokowane do segmentów	-	-	-	-	-	19	19
	Zobowiązania, w tym:	14 660	14 287	12 136	1 942	(12 136)	(13 285)	17 604
	Zobowiązania segmentu	14 660	14 287	12 136	1 942	(12 136)	(13 313)	17 576
	Zobowiązania niealokowane do segmentów	-	-	-	-	-	28	28
Inne informacje		od 01.01.2018 do 30.09.2018						
	Wydatki na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	1 387	444	452	161	(452)	(74)	1 918
Dane produkcyjne i kosztowe		od 01.01.2018 do 30.09.2018						
	Miedź płatna (tys. t)	366,4	60,8	38,1				
	Molibden (mln funtów)	-	0,4	10,7				
	Srebro (t)	836,2	1,1	10,4				
	TPM (tys. troz)	62,1	51,3	15,8				
	Koszt gotówkowy produkcji miedzi w koncentracji C1 (USD/funt)**	1,87	1,87	1,21				
	Skorygowana EBITDA	2 588	528	484	190	-	-	3 790
	Marża EBITDA***	23%	26%	34%	4%	-	-	23%

* 55% udziału Grupy Kapitałowej w danych finansowych i produkcyjnych Sierra Gorda S.C.M.

** Jednostkowy gotówkowy koszt produkcji miedzi płatnej uwzględniający koszty wydobycia i przerobu urobku, koszty transportu, podatek od wydobycia niektórych kopalni, koszty administracyjne fazy górniczej oraz premię przerobową hutniczo-rafinacyjną (TC/RC) pomniejszony o wartość produktów ubocznych.

*** Stosunek skorygowanej EBITDA do przychodów ze sprzedaży. Na potrzeby kalkulacji marży EBITDA Grupy Kapitałowej (23%) skonsolidowane przychody ze sprzedaży powiększone zostały o przychody ze sprzedaży segmentu Sierra Gorda S.C.M. [3 790 / (14 787 + 1 407) * 100]

**** Korekty wynikają z eliminacji konsolidacyjnych i danych finansowych spółek nieprzypisanych do żadnego segmentu.

Wyniki finansowe segmentów sprawozdawczych za okres porównywalny

		od 01.01.2017 do 30.09.2017						
		KGHM Polska Miedź S.A.	KGHM INTERNATIONAL LTD.	Sierra Gorda S.C.M.*	Pozostałe segmenty	Pozycje uzgadniające do danych skonsolidowanych		Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
						Eliminacja danych segmentu Sierra Gorda S.C.M	Korekty****	
Nota 3.3	Przychody z umów z klientami, z tego:	11 433	1 793	1 436	4 724	(1 436)	(3 463)	14 487
	- od innych segmentów	207	71	-	3 241	-	(3 519)	-
	- od klientów zewnętrznych	11 226	1 722	1 436	1 483	(1 436)	56	14 487
	Wynik segmentu	1 850	(521)	(456)	86	456	244	1 659
Informacje dodatkowe dotyczące istotnych pozycji przychodów/kosztów segmentu								
	Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	(752)	(238)	(348)	(174)	348	9	(1 155)
	Strata z wyceny wspólnych przedsięwzięć metodą praw własności	-	(214)	-	-	-	(1)	(215)
		Stan na 31.12.2017						
	Aktywa, w tym:	30 947	7 807	8 114	5 400	(8 114)	(10 032)	34 122
	Aktywa segmentu	30 947	7 807	8 114	5 400	(8 114)	(10 071)	34 083
	Wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności	-	-	-	-	-	8	8
	Aktywa niealokowane do segmentów	-	-	-	-	-	31	31
	Zobowiązania, w tym:	13 691	12 701	11 240	2 007	(11 240)	(12 062)	16 337
	Zobowiązania segmentu	13 691	12 701	11 240	2 007	(11 240)	(12 204)	16 195
	Zobowiązania niealokowane do segmentów	-	-	-	-	-	142	142
Inne informacje		od 01.01.2017 do 30.09.2017						
	Wydatki na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	1 360	368	382	150	(382)	(74)	1 804
Dane produkcyjne i kosztowe		od 01.01.2017 do 30.09.2017						
	Miedź płatna (tys. t)	399,8	60,6	40,0				
	Molibden (mln funtów)	-	0,6	16,4				
	Srebro (t)	915,6	1,2	11,2				
	TPM (tys. troz)	86,7	55,2	21,9				
	Koszt gotówkowy produkcji miedzi w koncentracji C1 (USD/funt)**	1,42	1,98	1,74				
	Skorygowana EBITDA	3 199	455	378	245	-	-	4 277
	Marża EBITDA***	28%	25%	26%	5%	-	-	27%

* 55% udziału Grupy Kapitałowej w danych finansowych i produkcyjnych Sierra Gorda S.C.M.

** Jednostkowy gotówkowy koszt produkcji miedzi płatnej uwzględniający koszty wydobycia i przerobu urobku, koszty transportu, podatek od wydobycia niektórych kopalin, koszty administracyjne fazy górniczej oraz premię przerobową hutniczo-rafinacyjną (TC/RC) pomniejszony o wartość produktów ubocznych.

*** Stosunek skorygowanej EBITDA do przychodów ze sprzedaży. Na potrzeby kalkulacji marży EBITDA Grupy Kapitałowej (27%) skonsolidowane przychody ze sprzedaży powiększone zostały o przychody ze sprzedaży segmentu Sierra Gorda S.C.M. [4 277 / (14 487 + 1 436) * 100]

**** Korekty wynikają z eliminacji konsolidacyjnych i danych finansowych spółek nieprzypisanych do żadnego segmentu.

Uzgodnienie EBITDA skorygowana

od 01.01.2018 do 30.09.2018

	KGHM Polska Miedź S.A.	KGHM INTERNATIONAL LTD.	Sierra Gorda S.C.M. *	Pozostałe segmenty
Zysk/(strata) netto	1 430	(501)	(381)	11
[-] Strata z wyceny wspólnych przedsięwzięć metodą praw własności	-	(255)	-	-
[-] Podatek dochodowy bieżący i odroczony	(498)	(14)	111	(25)
[-] Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	(820)	(335)	(390)	(168)
[-] Przychody i (koszty) finansowe	(499)	(619)	(586)	(9)
[-] Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	659	194	-	23
[=] EBITDA	2 588	528	484	190
[-] Odpisy/odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów trwałych ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej	-	-	-	-
Skorygowana EBITDA	2 588	528	484	190

od 01.01.2018 do 30.09.2018

Zysk/(strata) netto ze sprzedaży (EBIT)	1 768	193	94	22
[-] Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	(820)	(335)	(390)	(168)
[=] EBITDA	2 588	528	484	190
[-] Odpisy/odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów trwałych ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej	-	-	-	-
[=] Skorygowana EBITDA	2 588	528	484	190

* 55% udziału Grupy Kapitałowej w danych finansowych Sierra Gorda S.C.M.

Uzgodnienie EBITDA skorygowana

od 01.01.2017 do 30.09.2017

	KGHM Polska Miedź S.A.	KGHM INTERNATIONAL LTD.	Sierra Gorda S.C.M.*	Pozostałe segmenty
Zysk/(strata) netto	1 850	(521)	(456)	86
[-] Strata z wyceny wspólnych przedsięwzięć metodą praw własności	-	(214)	-	-
[-] Podatek dochodowy bieżący i odroczony	(652)	(78)	135	(28)
[-] Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	(752)	(238)	(348)	(174)
[-] Przychody i (koszty) finansowe	744	(712)	(611)	(5)
[-] Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	(689)	266	(10)	48
[=] EBITDA	3 199	455	378	245
[-] (Odpisy)/odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów trwałych ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej	-	-	-	-
Skorygowana EBITDA	3 199	455	378	245

od 01.01.2017 do 30.09.2017

Zysk/(strata) netto ze sprzedaży (EBIT)	2 447	217	30	71
[-] Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	(752)	(238)	(348)	(174)
[=] EBITDA	3 199	455	378	245
[-] (Odpisy)/odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów trwałych ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej	-	-	-	-
[=] Skorygowana EBITDA	3 199	455	378	245

* 55% udziału Grupy Kapitałowej w danych finansowych Sierra Gorda S.C.M.

Nota 3.3 Przychody z umów z klientami Grupy Kapitałowej – podział według asortymentu

od 01.01.2018 do 30.09.2018

	KGHM Polska Miedź S.A.	KGHM INTERNATIONAL LTD.	Sierra Gorda S.C.M.*	Pozostałe segmenty	Pozycje uzgadniające do danych skonsolidowanych		Dane skonsolidowane
					Eliminacja danych segmentu Sierra Gorda S.C.M.	Korekty konsolidacyjne	
Miedź	8 513	1 220	754	4	(754)	(14)	9 723
Srebro	1 495	7	17	-	(17)	-	1 502
Złoto	280	133	66	-	(66)	-	413
Usługi	66	567	-	1 501	-	(1 100)	1 034
Pozostałe	963	120	570	3 563	(570)	(2 531)	2 115
RAZEM	11 317	2 047	1 407	5 068	(1 407)	(3 645)	14 787

od 01.01.2017 do 30.09.2017

	KGHM Polska Miedź S.A.	KGHM INTERNATIONAL LTD.	Sierra Gorda S.C.M.*	Pozostałe segmenty	Pozycje uzgadniające do danych skonsolidowanych		Dane skonsolidowane
					Eliminacja danych segmentu Sierra Gorda S.C.M.	Korekty konsolidacyjne	
Miedź	8 602	1 118	873	6	(873)	(14)	9 712
Srebro	1 727	11	23	-	(23)	-	1 738
Złoto	422	128	106	-	(106)	-	550
Usługi	109	348	-	1 384	-	(1 011)	830
Pozostałe	573	188	434	3 334	(434)	(2 438)	1 657
RAZEM	11 433	1 793	1 436	4 724	(1 436)	(3 463)	14 487

* 55% udziału Grupy Kapitałowej w przychodach Sierra Gorda S.C.M.

Nota 3.4 Przychody z umów z klientami Grupy Kapitałowej – podział geograficzny według lokalizacji finalnych odbiorców

	od 01.01.2018 do 30.09.2018							od 01.01.2017 do 30.09.2017
	KGHM Polska Miedź S.A.	KGHM INTERNATIONAL LTD.	Sierra Gorda S.C.M.*	Pozostałe segmenty	Pozycje uzgadniające do danych skonsolidowanych		Dane skonsolidowane	Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
					Eliminacja danych segmentu Sierra Gorda S.C.M.	Korekty konsolidacyjne		
Polska	3 065	-	5	4 847	(5)	(3 644)	4 268	4 095
Austria	176	-	-	16	-	-	192	195
Bułgaria	11	-	-	9	-	-	20	20
Czechy	1 011	-	-	19	-	-	1 030	1 054
Dania	46	-	-	1	-	-	47	55
Estonia	14	-	-	1	-	-	15	2
Finlandia	40	-	-	5	-	-	45	30
Francja	526	-	-	1	-	-	527	703
Hiszpania	456	104	-	2	-	-	562	(3)
Holandia	2	-	153	-	(153)	-	2	2
Łotwa	-	-	-	-	-	-	-	15
Niemcy	1 556	-	-	28	-	-	1 584	1 592
Rumunia	61	-	-	1	-	-	62	85
Słowacja	81	-	-	8	-	-	89	73
Słowenia	53	-	-	2	-	-	55	50
Szwecja	30	-	-	18	-	-	48	52
Węgry	521	-	-	4	-	-	525	531
Wielka Brytania	1 342	248	45	18	(45)	(1)	1 607	1 393
Włochy	373	-	2	7	(2)	-	380	309
Bośnia i Hercegowina	25	-	-	-	-	-	25	26
Chile	-	13	-	-	-	-	13	71
Chiny	1 181	465	507	-	(507)	-	1 646	1 910
Indie	-	-	18	-	(18)	-	-	-
Japonia	2	-	368	-	(368)	-	2	5
Kanada	-	512	3	-	(3)	-	512	544
Korea	-	55	131	-	(131)	-	55	5
Norwegia	-	-	-	8	-	-	8	14
Rosja	-	-	-	20	-	-	20	10
Stany Zjednoczone Ameryki	111	647	74	5	(74)	-	763	879
Szwajcaria	387	-	-	1	-	-	388	565
Turcja	225	-	-	7	-	-	232	146
Oman	-	-	28	-	(28)	-	-	-
Argentyna	-	-	19	-	(19)	-	-	-
Meksyk	-	-	11	-	(11)	-	-	-
Brazylia	-	-	43	-	(43)	-	-	-
Pozostałe kraje	22	3	-	40	-	-	65	59
RAZEM	11 317	2 047	1 407	5 068	(1 407)	(3 645)	14 787	14 487

* 55% udziału Grupy Kapitałowej w przychodach Sierra Gorda S.C.M.

Nota 3.5 Główni klienci

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2018 r. oraz w okresie porównywalnym z żadnym odbiorcą nie zrealizowano przychodów przekraczających 10% przychodów z umów z klientami Grupy Kapitałowej.

Nota 3.6 Aktywa trwałe – podział geograficzny

	Rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne i nieruchomości inwestycyjne	
	Stan na 30.09.2018	Stan na 31.12.2017
Polska	18 792	18 430
Kanada	1 117	1 055
Stany Zjednoczone Ameryki	1 047	989
Chile	344	236
RAZEM	21 300	20 710

Na saldo aktywów trwałych wchodziły ponadto: zaangażowanie we wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności, pochodne instrumenty finansowe, inne instrumenty wyceniane do wartości godziwej, pozostałe aktywa finansowe i niefinansowe oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Nota 3.7 Omówienie wyników segmentów

3.7.1 Segment KGHM Polska Miedź S.A.

Wyniki produkcyjne

	J.m.	III kwartały narastająco 2018	III kwartały narastająco 2017	Zmiana % III kwartały narastająco	III kwartał 2018	II kwartał 2018	I kwartał 2018
Wydobycie urobku (waga sucha)	mln t	23,0	23,9	(3,8)	7,7	7,6	7,7
Zawartość miedzi w urobku	%	1,50	1,50	-	1,49	1,52	1,50
Produkcja miedzi w koncentracji	tys. t	306,0	319,8	(4,3)	101,0	102,3	102,7
Produkcja srebra w koncentracji	t	960,3	988,0	(2,8)	320,8	317,7	321,8
Produkcja miedzi elektrolitycznej	tys. t	366,4	399,8	(8,4)	138,9	116,7	110,8
- w tym ze wsadów własnych	tys. t	281,7	272,7	+3,3	110,4	85,3	86,0
Produkcja srebra metalicznego	t	836,2	915,6	(8,7)	357,8	239,1	239,3
Produkcja srebra metalicznego	mln troz	26,9	29,4	(8,7)	11,5	7,7	7,7
Produkcja złota	tys. troz	62,1	86,7	(28,4)	23,7	20,1	18,3

W porównaniu do Budżetu Spółki za okres 9 miesięcy 2018 r. wydobycie urobku było większe o 1,4% przy znacznej (o 2,15%) poprawie jakości wydobywanego urobku (planowana zawartość miedzi 1,47%). W konsekwencji powyższych czynników wyprodukowano o 11 tys. t więcej miedzi w koncentracji. Odnotowano również wzrost produkcji miedzi elektrolitycznej o 8,4 tys. t i srebra metalicznego o 8,6 t.

W okresie 9 miesięcy 2018 r. odnotowano spadek wydobycia rudy (w wadze suchej) w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. Zawartość Cu utrzymała się na podobnym poziomie jak w roku 2017. W roku 2018 nasilają się zagrożenia gazogeodynamiczne oraz klimatyczne, które mogą skutkować spowalnianiem postępu robót.

Produkcja miedzi w koncentracji była niższa o około 13,8 tys. t w stosunku do 9 miesięcy 2017 r. i wynikała z przerobu mniejszej ilości nadawy.

W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego nastąpił spadek produkcji miedzi elektrolitycznej o 33,4 tys. t (8,4%) i wynikał z postępu remontowej instalacji do przetopu koncentratów w Hucie Miedzi Głogów II. Wzrosła natomiast produkcja katod ze wsadów własnych o 8,9 tys. t (3,3 %). Mniejsza produkcja srebra metalicznego jest pochodną mniejszej produkcji katod.

Przychody

	J.m.	III kwartały narastająco 2018	III kwartały narastająco 2017	Zmiana % III kwartały narastająco	III kwartał 2018	II kwartał 2018	I kwartał 2018
Przychody z umów z klientami, w tym ze sprzedaży:	mln PLN	11 317	11 433	(1,0)	4 128	3 983	3 206
- miedzi*	mln PLN	8 840	8 673	+1,9	3 149	3 166	2 525
- srebra*	mln PLN	1 613	1 721	(6,3)	683	538	392
Wolumen sprzedaży miedzi*	tys. t	367	365	+0,5	137	128	102
Wolumen sprzedaży srebra*	t	869	813	+6,9	383	279	207
Wolumen sprzedaży srebra*	mln troz	27,9	26,1	+6,9	12,3	9,0	6,7
Notowania miedzi	USD/t	6 642	5 952	+11,6	6 105	6 872	6 961
Notowania srebra	USD/troz	16,10	17,16	(6,2)	15,02	16,53	16,77
Kurs walutowy	USD/PLN	3,56	3,84	(7,3)	3,70	3,58	3,40

* Z uwzględnieniem sprzedaży koncentratu miedzi

Przychody po 9 miesiącach 2018 r. wyniosły 11 317 mln PLN i były niższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego o 1%. Zbliżony poziom przychodów wynika z faktu, że mniej korzystny kurs walutowy (umocnienie PLN wobec USD o 7%) został zrekompensowany przez korzystniejsze o 12% notowania miedzi, a niższy wolumen sprzedaży miedzi, srebra i złota został w znacznej mierze zrekompensowany przez wyższą wartość sprzedaży własnych koncentratów miedzi.

Koszty

	J.m.	III kwartały narastająco 2018	III kwartały narastająco 2017	Zmiana % III kwartały narastająco	III kwartał 2018	II kwartał 2018	I kwartał 2018
Koszty podstawowej działaln. operacyjnej*	mln PLN	9 549	8 986	+6,3	3 526	3 337	2 686
Koszty rodzajowe	mln PLN	10 100	10 305	(2,0)	3 337	3 342	3 421
Sprzężony jednostkowy koszt produkcji miedzi elektrolitycznej ze wsadów własnych**	PLN/t	23 428	21 805	+7,4	23 013	24 525	22 924
Całkowity jednostkowy koszt produkcji miedzi elektrolitycznej ze wsadów własnych	PLN/t	17 379	14 688	+18,3	16 747	17 877	17 749
- w tym podatek od wydobycia niektórych kopaln	PLN/t	4 167	4 074	+2,3	4 279	4 290	3 901
Koszt C1***	USD/funt	1,87	1,42	+31,7	1,82	1,96	1,83

* Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty sprzedaży oraz ogólnego zarządu

** Koszt jednostkowy przed pomniejszeniem o wartość szlamów anodowych zawierających m.in. srebro i złoto

*** Gotówkowy koszt produkcji koncentratu z uwzględnieniem podatku od wydobycia niektórych kopaln, powiększony o koszty administracyjne oraz premię hutniczo-rafinacyjną (TC/RC), pomniejszony o koszt amortyzacji i wartość premii za produkty uboczne, w przeliczeniu na miedź płatną w koncentracji.

Koszty podstawowej działalności operacyjnej Jednostki Dominującej w okresie 9 miesięcy br. wyniosły 9 549 mln PLN i kształtowały się na poziomie wyższym w porównaniu do analogicznego okresu 2017 r. o 563 mln PLN, głównie z uwagi na wyższy podatek od wydobycia niektórych kopalin (+167 mln PLN) oraz niższy przyrost zapasów co wpływa na wzrost zmiany stanu zapasów.

W okresie 9 miesięcy 2018 r. koszty ogółem według rodzaju w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego były niższe o 205 mln PLN, głównie w związku z niższymi kosztami zużycia wsadów obcych o 640 mln PLN (z uwagi na niższy wolumen zużycia o 28 tys. ton Cu przy wyższej cenie zakupu o 1,5%).

Koszty rodzajowe z wyłączeniem podatku od wydobycia niektórych kopalin oraz zużycia wsadów obcych wzrosły o 447 mln PLN, tj. 7%, na co złożyły się głównie:

- koszty pracy (+173 mln PLN) z uwagi na wzrost wynagrodzeń oraz odpisu na przyszłe świadczenia pracownicze,
- usługi obce (+119 mln PLN) z uwagi na wzrost remontów oraz górniczych robót przygotowawczych,
- zużycie materiałów, paliw i energii (+97 mln PLN) z uwagi na wzrost zużycia czynników energetycznych i paliw,
- amortyzacja (+76 mln PLN) z uwagi na przyjęte z inwestycji środki trwałe.

Koszt C1 wyniósł odpowiednio: 9 miesięcy 2018 r. 1,87 USD/funt, 9 miesięcy 2017 r. 1,42 USD/funt. Na wzrost kosztu C1 (o 0,45 USD/funt) wpłynęło głównie wzmocnienie polskiej waluty w stosunku do dolara amerykańskiego o 7,3%, wzrost kosztów rodzajowych oraz niższa produkcja koncentratów własnych.

Sprężony jednostkowy koszt produkcji miedzi elektrolitycznej ze wsadów własnych (koszt jednostkowy przed pomniejszeniem o wartości szlamów anodowych zawierających m.in. srebro i złoto) wyniósł 23 428 PLN/t (w analogicznym okresie roku poprzedniego 21 805 PLN/t) i był wyższy o 7,4% głównie z uwagi na wyższe koszty rodzajowe opisane powyżej. Całkowity jednostkowy koszt produkcji miedzi elektrolitycznej ze wsadów własnych wyniósł 17 379 PLN/t (za 9 miesięcy 2017 r. 14 688 PLN/t).

Wyniki finansowe

	III kwartały narastająco 2018	III kwartały narastająco 2017	Zmiana % III kwartały narastająco	III kwartał 2018	II kwartał 2018	I kwartał 2018
Przychody z umów z klientami, w tym:	11 317	11 433	(1,0)	4 128	3 983	3 206
- korekta przychodów z tytułu transakcji zabezpieczających	110	11	×10,1	(22)	75	57
Koszty podstawowej działalności operacyjnej	(9 549)	(8 986)	+6,3	(3 526)	(3 337)	(2 686)
- w tym podatek od wydobycia niektórych kopalin	(1 228)	(1 062)	+15,6	(427)	(447)	(354)
Wynik netto ze sprzedaży (EBIT)	1 768	2 447	(27,7)	602	646	520
Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne, w tym:	659	(689)	×	(49)	625	83
- odwrócenie strat z tytułu utraty wartości pożyczek z tytułu restrukturyzacji finansowania wewnątrzgrupowego	778	ND*	×	-	-	778
- straty z tytułu początkowego ujęcia pożyczek typu POCl w związku z restrukturyzacją finansowania wewnątrzgrupowego	(763)	ND*	×	-	-	(763)
- odwrócenie strat z tytułu utraty wartości pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie	189	ND*	×	18	136	35
- straty z tytułu utraty wartości pożyczek	(44)	ND*	×	-	(42)	(2)
- różnice kursowe z wyceny aktywów i zobowiązań innych niż zadłużenie	224	(899)	×	(103)	451	(124)
- przychody z dywidend	239	4	×59,8	-	239	-
- utworzenie rezerw	(152)	(18)	×8,4	(3)	(148)	(1)
- odsetki od udzielonych pożyczek i pozostałych należności finansowych	188	252	(25,4)	62	69	57
- zyski (straty) ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	52	ND*	×	11	(72)	113
- wycena i realizacja instrumentów pochodnych	(87)	(42)	×2,1	(59)	(6)	(22)
- pozostałe	35	14	×2,5	25	(2)	12
Przychody i (koszty) finansowe, w tym:	(499)	744	×	97	(720)	124
- różnice kursowe z wyceny zobowiązań z tytułu zadłużenia	(386)	913	×	145	(681)	150
- odsetki od zadłużenia	(90)	(86)	+4,7	(32)	(34)	(24)
- opłaty i prowizje bankowe od zaciągniętych kredytów i pożyczek	(18)	(20)	(10,0)	(6)	(6)	(6)
- wycena instrumentów pochodnych	28	(30)	×	2	11	15
- pozostałe	(33)	(33)	-	(12)	(10)	(11)
Zysk przed opodatkowaniem	1 928	2 502	(22,9)	650	551	727
Podatek dochodowy	(498)	(652)	(23,6)	(207)	(94)	(197)

Zysk netto	1 430	1 850	(22,7)	443	457	530
Amortyzacja ujęta w wyniku netto	820	752	+9,0	286	283	251
EBITDA**	2 588	3 199	(19,1)	888	929	771
Skorygowana EBITDA***	2 588	3 199	(19,1)	888	929	771
Marża EBITDA	23%	28%	(17,9)	22%	23%	24%

* „ND” - nie dotyczy – pozycje, dla których nie wystąpiła wycena według zasad wynikających z zastosowania od 1 stycznia 2018 r. MSSF 9.

** EBITDA = EBIT + amortyzacja (ujęta w wyniku netto)

*** Skorygowana EBITDA = EBIT + amortyzacja (ujęta w wyniku netto) + odpis (-odwrócenie odpisów) z tytułu utraty wartości aktywów trwałych ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej)

Główne czynniki wpływające na zmianę wyniku finansowego:

Wyszczególnienie	Wpływ na zmianę wyniku (mln PLN)	Charakterystyka
Zmniejszenie przychodów z umów z klientami z wyłączeniem skutków transakcji zabezpieczających (-215 mln PLN)	(745) +744 (551)	Zmniejszenie przychodów ze sprzedaży podstawowych produktów (Cu, Ag, Au) z tytułu mniej korzystnego średniorocznego kursu walutowego USD/PLN (zmiana z 3,84 do 3,56 USD/PLN) Zwiększenie przychodów z tytułu wyższych notowań miedzi o 12% i złota o 3% przy niższych o 6% notowaniach srebra Zmniejszenie przychodów z tytułu niższego wolumenu sprzedaży miedzi (-5%), srebra (-1%) i złota (-29%)*
Zwiększenie kosztów podstawowej działalności operacyjnej** (-563 mln PLN)	+337 (167) (396)	Zmiana pozostałych przychodów z umów z klientami, w tym wyższa wartość przychodów ze sprzedaży koncentratu miedzi (+381 mln PLN) przy zmniejszeniu przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów (-10 mln PLN) Zwiększenie podatku od wydobycia niektórych kopalin z 1 062 mln PLN po 9 miesiącach 2017 r. do 1 228 mln PLN po 9 miesiącach br., z uwagi na wyższe, w wyrażeniu złotowym, ceny miedzi Zwiększenie innych kosztów głównie w związku z niższym przyrostem zapasów wpływający na wzrost zmiany stanu zapasów
Wyższe przychody z dywidend (+235 mln PLN)	+235	Zwiększenie przychodów dywidend z 4 mln PLN do 239 mln PLN
Skutki różnic kursowych (-176 mln PLN)	+1 123 (1 299)	Zmiana wyniku z tytułu różnic kursowych w pozostałej działalności operacyjnej Zmiana wyniku z tytułu różnic kursowych pochodzących od źródeł finansowania (prezentowane w kosztach finansowych)
Utworzenie rezerw (-134 mln PLN)	(134)	Zwiększenie poziomu utworzonych rezerw, w tym głównie z tytułu spraw spornych dotyczących racjonalizacji i wynalazczości (96 mln PLN) oraz podatku od nieruchomości w oddziałach górniczych (49 mln PLN)
Skutki transakcji zabezpieczających (+111 mln PLN)	+99 (96) +108	Zwiększenie dodatniej korekty przychodów z tytułu rozliczenia transakcji zabezpieczających z 11 mln PLN do 110 mln PLN Zmiana wyniku z tytułu realizacji instrumentów pochodnych z -39 mln PLN do 11 mln PLN Zmiana wyniku z tytułu wyceny instrumentów pochodnych z -33 mln PLN do -70 mln PLN
Zmiana salda przychodów i kosztów z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek i pozostałych należności finansowych (-68 mln PLN)	(64) (4)	Zmniejszenie przychodów z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek i pozostałych należności finansowych Zbliżony poziom kosztów odsetek od zadłużenia
Pozostałe odwrócenia strat (straty) z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych (+145 mln PLN)***	+189 (44)	Odwrócenie strat z tytułu utraty wartości pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie Straty z tytułu utraty wartości pożyczek
Zyski (straty) ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (+52 mln PLN)***	+52	W 2017 r. pozycje nie występują w związku ze zmianą od 1 stycznia 2018 r. klasyfikacji kapitałowych instrumentów finansowych zgodnie z MSSF 9

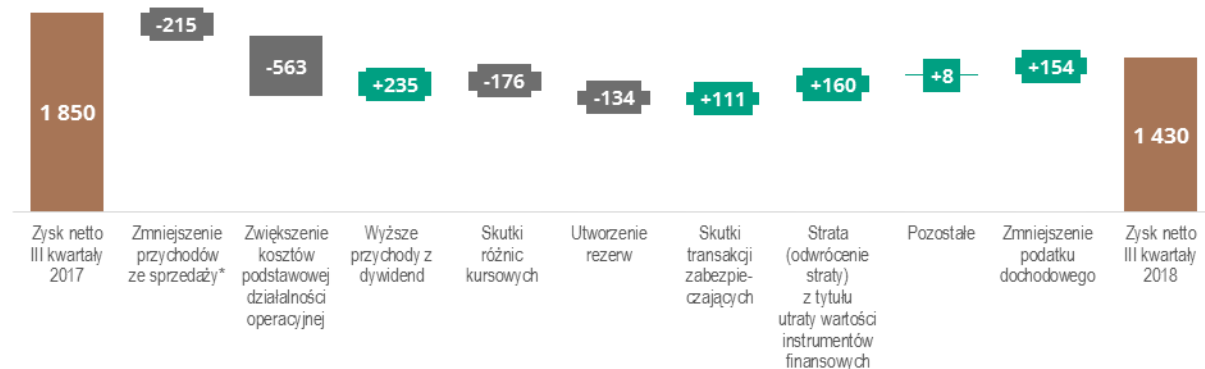
Odwrocenie strat (straty) z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych w związku z restrukturyzacją zadłużenia (+15 mln PLN)***	+778	Odwrocenie strat z tytułu utraty wartości pożyczek z tytułu restrukturyzacji finansowania wewnątrzgrupowego
	(763)	Straty z tytułu początkowego ujęcia pożyczek typu POCl w związku z restrukturyzacją finansowania wewnątrzgrupowego
Zmniejszenie podatku dochodowego (+154 mln PLN)	+154	Niższa wartość podatku w związku ze zmniejszeniem podstawy opodatkowania

* Z wyłączeniem przychodów ze sprzedaży koncentratu miedzi

** Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty sprzedaży oraz ogólnego zarządu

*** Pozycje, dla których nie wystąpiła wycena według zasad wynikających z zastosowania od 1 stycznia 2018 r. MSSF 9.

Wykres 1. Zmiana wyniku netto

* Z wyłączeniem skutków transakcji zabezpieczających

Wydatki inwestycyjne

Po 9 miesiącach 2018 r. wydatki na rzeczowe i niematerialne aktywa trwałe wyniosły 1 387 mln PLN i były wyższe o 2% niż w analogicznym okresie 2017 r., natomiast nakłady na rzeczowe i niematerialne aktywa trwałe wyniosły 1 232 mln PLN i były niższe niż w analogicznym okresie roku 2017 o ponad 5%.

Wyższe wydatki, w relacji do nakładów po 9 miesiącach 2017 r., wynikały z realizacji zobowiązań inwestycyjnych z bieżącego okresu, zgodnie z umownymi terminami płatności.

Struktura nakładów na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne według Oddziałów	III kwartały narastająco 2018	III kwartały narastająco 2017	Zmiana % III kwartały narastająco	III kwartał 2018	II kwartał 2018	I kwartał 2018
Górnictwo	903	800	+12,9	352	300	251
Hutnictwo	312	487	(35,9)	116	118	78
Pozostała działalność	16	11	+45,5	9	6	1
Prace rozwojowe – niezakończone	1	4	(75,0)	1	-	-
Ogółem	1 232	1 302	(5,4)	478	424	330

Struktura nakładów na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne według kategorii analitycznych	III kwartały narastająco 2018	III kwartały narastająco 2017	Zmiana % III kwartały narastająco	III kwartał 2018	II kwartał 2018	I kwartał 2018
Odtworzenie	441	373	+18,2	160	171	110
Utrzymanie	307	264	+16,3	143	93	71
Rozwój	483	661	(26,9)	174	160	149
Prace rozwojowe - niezakończone	1	4	(75,0)	1	-	-
Ogółem	1 232	1 302	(5,4)	478	424	330

Działalność inwestycyjna ukierunkowana jest na realizację projektów zakwalifikowanych do jednej z trzech kategorii:

- **Projekty rozwojowe** mające na celu zwiększenie wolumenu produkcji ciągu technologicznego, utrzymanie kosztów produkcji oraz projekty dostosowawcze mające na celu dostosowanie działalności firmy do zmieniających się standardów, norm prawnych i regulacji (w tym związane z ochroną środowiska) stanowią 39% nakładów ogółem,
- **Projekty odtworzeniowe** mające na celu utrzymanie majątku produkcyjnego w stanie nie pogorszonym, gwarantujące realizację bieżących zadań produkcyjnych stanowią 36 % nakładów ogółem,
- **Projekty z kategorii „utrzymanie”** zapewniające niezbędną infrastrukturę zgodnie z postępem robót górniczych oraz ciągłość odbioru odpadów, w celu zapewnienia realizacji produkcji na zadanym poziomie, zgodnie z planem robót górniczych stanowią 25% nakładów ogółem.

W okresie sprawozdawczym nakłady inwestycyjne w przeważającej części poniesiono na odtworzenie zużytego majątku gwarantujące realizację bieżących zadań produkcyjnych m.in. uzbrojenie i infrastrukturę ciągów technologicznych oraz zabezpieczenie poziomu produkcji w długim okresie czasu tj. m.in. budowę szybów i infrastruktury towarzyszącej umożliwiającej wydobywanie w nowych rejonach kopalń, a także roboty przygotowawcze i budowlane związane z rozbudową obiektu unieszkodliwiania odpadów o Kwaterę Południową.

Informacja o realizacji kluczowych projektów inwestycyjnych znajduje się w części 1 niniejszego sprawozdania (Realizacja Strategii).

3.7.2 Segment KGHM INTERNATIONAL LTD.

Wyniki produkcyjne

	J.m.	III kwartały narastająco 2018	III kwartały narastająco 2017	Zmiana (%)	III kwartał 2018	II kwartał 2018	I kwartał 2018
Miedź płytana, w tym:	tys. t	60,8	60,6	+0,3	18,2	22,5	20,1
- kopalnia Robinson (USA)	tys. t	38,7	37,5	+3,2	9,9	15,1	13,7
- kopalnie Zagłębia Sudbury* (KANADA)	tys. t	5,5	6,5	(15,4)	1,9	1,8	1,8
Nikiel płytany	tys. t	0,7	0,9	(22,2)	0,3	0,2	0,2
Metale szlachetne (TPM), w tym:	tys. troz	51,3	55,2	(7,1)	16,7	18,8	15,8
- kopalnia Robinson (USA)	tys. troz	28,8	26,4	+9,1	8,5	10,6	9,7
- kopalnie Zagłębia Sudbury* (KANADA)	tys. troz	22,4	28,8	(22,2)	8,1	8,2	6,1

* Kopalnie Morrison oraz McCreedy West w Zagłębiu Sudbury

Produkcja miedzi w segmencie KGHM INTERNATIONAL LTD. w pierwszych 9 miesiącach 2018 r. wyniosła 60,8 tys. t, a tym samym utrzymała się na poziomie zbliżonym to zanotowanego w analogicznym okresie roku poprzedniego.

W kopalni Robinson poziom produkcji miedzi w pierwszych trzech kwartałach 2018 r. wyniósł 38,7 tys. t, co oznacza wzrost o 1,2 tys. t (+3%) w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego przede wszystkim w wyniku wydobywania rudy o wyższych zawartościach Cu (+7%). Dodatkowo, na skutek zwiększenia uzysków złota (+28%) w kopalni odnotowano wzrost produkcji metali szlachetnych o 2,4 tys. troz (+9%).

Pomimo wzrostu wolumenu wydobytej rudy (+27%) w kopalniach Zagłębia Sudbury, na skutek obniżenia zawartości metali poziom produkcji zarówno miedzi jak i metali szlachetnych uległ zmniejszeniu odpowiednio o 1 tys. t (-15%) oraz 6,4 tys. troz (-22%).

Przychody

	J.m.	III kwartały narastająco 2018	III kwartały narastająco 2017	Zmiana (%)	III kwartał 2018	II kwartał 2018	I kwartał 2018
Przychody z umów z klientami*, w tym ze sprzedaży:	mln USD	573	471	+21,7	204	189	180
- miedzi	mln USD	342	294	+16,3	102	132	108
- niklu	mln USD	9	9	-	3	3	3
- metali szlachetnych (TPM)	mln USD	59	70	(15,7)	20	19	20
Wolumen sprzedaży miedzi	tys. t	56,7	54,6	+3,8	18,3	21,1	17,3
Wolumen sprzedaży niklu	tys. t	0,7	0,8	(12,5)	0,3	0,2	0,2
Wolumen sprzedaży metali szlachetnych (TPM)	tys. troz	47,7	50,8	(6,1)	16,1	17,7	13,9

* z uwzględnieniem premii przerobowych

	J.m.	III kwartały narastająco 2018	III kwartały narastająco 2017	Zmiana (%)	III kwartał 2018	II kwartał 2018	I kwartał 2018
Przychody z umów z klientami *, w tym ze sprzedaży:	mln PLN	2 047	1 793	+14,2	750	689	609
- miedzi	mln PLN	1 220	1 118	+9,1	375	480	365
- niklu	mln PLN	33	34	(2,9)	11	11	11
- metali szlachetnych (TPM)	mln PLN	209	266	(21,4)	72	69	68

* z uwzględnieniem premii przerobowych

Przychody segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD. w pierwszych trzech kwartałach 2018 r. wyniosły 573 mln USD, a tym samym uległy zwiększeniu o 102 mln USD (+22%), głównie w wyniku wzrostu przychodów ze sprzedaży miedzi oraz zwiększenia przychodów spółek działających pod marką DMC Mining Services („DMC”).

Do wzrostu przychodów ze sprzedaży miedzi przyczyniło się zarówno zwiększenie wolumenów sprzedaży o 2,1 tys. t (+4%) jak również osiągnięcie wyższej zrealizowanej ceny sprzedaży tego metalu z poziomu 6 061 USD/t w pierwszych trzech kwartałach 2017 r. w porównaniu do 6 548 USD/t w pierwszych trzech kwartałach 2018 r. (+8%).

Obniżenie przychodów ze sprzedaży metali szlachetnych o 11 mln USD (-16%) spowodowane zostało przez zmniejszenie wolumenu produkcji, osiągnięcie niższych zrealizowanych cen sprzedaży jak również rozpoznanie niższej wartości odroczonej przychodów w kopalniach Zagłębia Sudbury.

Wzrost przychodów DMC związany głównie z realizowanym w Wielkiej Brytanii kontraktem wyniósł 83 mln USD.

Koszty

	J.m.	III kwartały narastająco 2018	III kwartały narastająco 2017	Zmiana (%)	III kwartał 2018	II kwartał 2018	I kwartał 2018
Koszt jednostkowy C1*	USD/funt	1,87	1,98	(5,6)	1,89	1,84	1,89

* Jednostkowy koszt produkcji miedzi C1 - gotówkowy koszt produkcji miedzi płatnej, uwzględniający koszty wydobycia i przerobu urobku, podatek od kopalni, koszty transportu, koszty administracyjne fazy górniczej oraz premię przerobową hutniczo-rafinacyjną koncentratu (TC/RC), pomniejszony o wartość produktów ubocznych

Jednostkowy gotówkowy koszt produkcji miedzi dla wszystkich operacji w segmencie KGHM INTERNATIONAL LTD. uległ obniżeniu z poziomu 1,98 USD/funt w pierwszych 9 miesiącach 2017 r. do 1,87 USD/funt w pierwszych trzech kwartałach 2018 r. (-6%) co jest pochodną głównie zwiększenia wolumenu sprzedaży miedzi.

Wyniki finansowe

mln USD	III kwartały narastająco 2018	III kwartały narastająco 2017	Zmiana (%)	III kwartał 2018	II kwartał 2018	I kwartał 2018
Przychody z umów z klientami	573	471	+21,7	204	189	180
Koszty podstawowej działalności operacyjnej*	(519)	(414)	+25,4	(195)	(181)	(143)
Wynik netto ze sprzedaży (EBIT)	54	57	(5,3)	9	8	37
Wynik przed opodatkowaniem, w tym:	(136)	(115)	+18,3	(28)	(118)	10
- strata z wyceny Sierra Gorda S.C.M. metodą praw własności	(72)	(55)	+30,9	-	(72)	-
Podatek dochodowy	(4)	(21)	(81,0)	(1)	(2)	(1)
Wynik netto	(140)	(136)	+2,9	(29)	(120)	9
Amortyzacja ujęta w wyniku netto	(94)	(63)	+49,2	(32)	(49)	(13)
EBITDA**	148	120	+23,3	40	58	50
Skorygowana EBITDA***	148	120	+23,3	40	58	50
Marża EBITDA (%)	26	25	+4,0	20	31	28

mln PLN	III kwartały narastająco 2018	III kwartały narastająco 2017	Zmiana (%)	III kwartał 2018	II kwartał 2018	I kwartał 2018
Przychody z umów z klientami	2 047	1 793	+14,2	749	689	609
Koszty podstawowej działalności operacyjnej*	(1 854)	(1 576)	+17,6	(716)	(653)	(485)
Wynik netto ze sprzedaży (EBIT)	193	217	(11,1)	33	36	124
Wynik przed opodatkowaniem, w tym:	(487)	(443)	+9,9	(106)	(415)	34
- strata z wyceny Sierra Gorda S.C.M. metodą praw własności	(255)	(214)	+19,2	(3)	(252)	-
Podatek dochodowy	(14)	(78)	(82,1)	(4)	(5)	(5)
Wynik netto	(501)	(521)	(3,8)	(110)	(420)	29
Amortyzacja ujęta w wyniku netto	(335)	(238)	+40,8	(115)	(176)	(44)
EBITDA**	528	455	+16,0	148	212	168
Skorygowana EBITDA***	528	455	+16,0	148	212	168
Marża EBITDA (%)	26	25	+4,0	20	31	28

* Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty sprzedaży oraz ogólnego zarządu

** EBITDA = EBIT + amortyzacja (ujęta w wyniku netto)

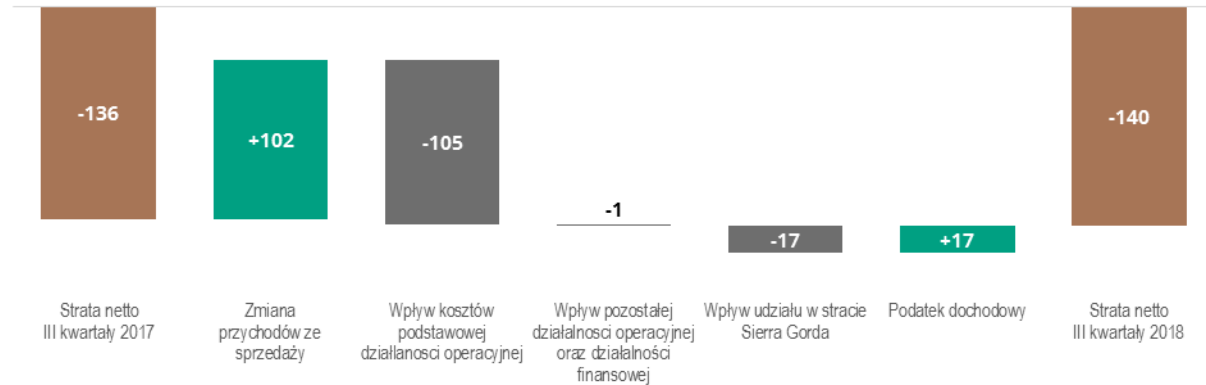
*** Skorygowana EBITDA = EBIT + amortyzacja (ujęta w wyniku netto) + odpis (-odwrócenie odpisów) z tytułu utraty wartości aktywów trwałych ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej)

Główne czynniki wpływające na zmianę wyniku finansowego:

Wyszczególnienie	Wpływ na zmianę wyniku (mln USD)	Charakterystyka
Wyższe przychody o 102 mln USD, w tym:	+28	Wyższe przychody wskutek wzrostu notowań podstawowych produktów, głównie miedzi (+26 mln USD)
	+83	Wyższe przychody zrealizowane przez DMC związane z kontraktem realizowanym w Wielkiej Brytanii
	(9)	Pozostałe czynniki
Wyższe koszty podstawowej działalności operacyjnej o 105 mln USD, w tym:	(37)	Wyższy poziom amortyzacji na skutek dokonania odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości kopalni Robinson na dzień 31 grudnia 2017 r.
	(29)	Wzrost kosztów pracy (+13 mln USD) oraz materiałów i energii (+16 mln USD)
	(59)	Wzrost kosztów usług obcych głównie ze względu na zwiększony zakres prac realizowanych przez podwykonawców DMC
	+21	Zmiana stanu zapasów
	(1)	Pozostałe czynniki

Wpływ pozostałej działalności operacyjnej oraz działalności finansowej (-1 mln USD), w tym:	+9	Obniżenie kosztów finansowych, głównie odsetek od pożyczki na skutek restrukturyzacji zadłużenia (+14 mln USD)
	(10)	Wzrost pozostałych strat operacyjnych, w tym odwrócenie dyskonta należności z tytułu usługi operatorskiej service fee od Sierra Gorda S.C.M.
Udział w stracie jednostek wycenianych metodą praw własności (-17 mln USD)	(17)	Rozpoznanie w pierwszych trzech kwartałach 2018 r. udziału w stracie Sierra Gorda S.C.M. w wysokości udzielonego dofinansowania tj. kwoty 72 mln USD (w analogicznym okresie roku poprzedniego udział w stracie Sierra Gorda S.C.M. również został rozpoznany w wysokości udzielonego dofinansowania tj. kwoty 55 mln USD)
Podatek dochodowy	+17	Niższy podatek odroczony w wyniku mniejszego wykorzystania strat podatkowych

Wykres 2. Zmiana wyniku netto (mln USD)

Wydatki inwestycyjne

<i>mln USD</i>	III kwartał narastająco 2018	III kwartał narastająco 2017	Zmiana (%)	III kwartał 2018	II kwartał 2018	I kwartał 2018
Projekt Victoria	4	4	0,0	1	1	2
Projekt Sierra Gorda Oxide	1	2	(50,0)	1	0	0
Usuwanie nadkładu i pozostałe	120	88	+36,4	39	44	37
Projekt Ajax	0	3	(100,0)	0	0	0
Razem	125	97	+28,9	41	45	39
Przepływy do Sierra Gorda S.C.M.	72	55	+30,9	-	72	-

<i>mln PLN</i>	III kwartał narastająco 2018	III kwartał narastająco 2017	Zmiana (%)	III kwartał 2018	II kwartał 2018	I kwartał 2018
Projekt Victoria	13	15	(13,3)	3	3	7
Projekt Sierra Gorda Oxide	3	8	(62,5)	3	0	0
Usuwanie nadkładu i pozostałe	428	334	+28,1	141	161	126
Projekt Ajax	0	11	(100,0)	0	0	0
Razem	444	368	+20,7	147	164	133
Przepływy do Sierra Gorda S.C.M.	255	214	19,2	3	252	-

Wydatki inwestycyjne segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD. w pierwszych trzech kwartałach 2018 r. wyniosły 125 mln USD, co oznacza wzrost o 28 mln USD (+29%) w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego.

Blisko 80% wydatków poniesionych zostało w kopalni Robinson i dotyczyły one prac związanych z usuwaniem nadkładu w wyrobisku Ruth, rozbudowy zbiornika odpadów poflotacyjnych oraz wierceń geotechnicznych.

Wydatki związane z projektem Victoria w pierwszych trzech kwartałach 2018 r. wyniosły 4 mln USD i dotyczyły zabezpieczenia istniejącej infrastruktury oraz obszaru projektu. Na projekt Sierra Gorda Oxide poniesiony został 1 mln USD (analiza wybranych założeń i opcji projektu oraz kontynuowanie prac związanych z uzyskaniem niezbędnych pozwoleń).

W drugim kwartale 2018 r. KGHM INTERNATIONAL LTD. dofinansował kopalnię Sierra Gorda w wysokości 72 mln USD, głównie w celu pokrycia spłaty kredytu zaciągniętego na budowę kopalni. W pierwszym i trzecim kwartale 2018 r. nie wystąpiła potrzeba finansowania tej kopalni.

3.7.3 Segment Sierra Gorda S.C.M.

Segment Sierra Gorda S.C.M. stanowi wspólne przedsięwzięcie (w ramach spółki JV Sierra Gorda S.C.M.), którego właścicielami są KGHM INTERNATIONAL LTD. (55%) i spółki Grupy Sumitomo (45%).

Zamieszczone poniżej dane produkcyjne i finansowe zaprezentowano w oparciu o pełny udział własnościowy we wspólnym przedsięwzięciu (100%) oraz proporcjonalnie do udziałów w spółce Sierra Gorda S.C.M. (55%), zgodnie z metodologią prezentacji danych w nocie 3.2.

Wyniki produkcyjne

W III kwartale 2018 r. Sierra Gorda S.C.M. osiągnęła produkcję miedzi na poziomie wyższym od zrealizowanego w poprzednich dwóch kwartałach 2018 r. Jednocześnie w tym samym okresie zanotowano spadek produkcji molibdenu.

	J.m.	III kwartały narastająco 2018	III kwartały narastająco 2017	Zmiana (%)	III kwartał 2018	II kwartał 2018	I kwartał 2018
Produkcja miedzi*	tys. t	69,3	72,8	(4,8)	24,7	22,8	21,8
Produkcja miedzi – segment (55%)	tys. t	38,1	40,0	(4,8)	13,6	12,5	12,0
Produkcja molibdenu*	mln funtów	19,5	29,8	(34,6)	5,6	6,7	7,2
Produkcja molibdenu – segment (55%)	mln funtów	10,7	16,4	(34,6)	3,0	3,7	4,0
Produkcja TPM – złoto*	tys. troz	28,8	39,7	(27,5)	11,8	8,6	8,4
Produkcja TPM – złoto -segment (55%)	tys. troz	15,8	21,9	(27,5)	6,5	4,7	4,6

* Metal płatny w koncentracji.

Pomimo relatywnie dobrego rezultatu w III kwartale 2018 r., w całym okresie dziewięciomiesięcznym zanotowano spadek produkcji miedzi o 3,5 tys. t (-5%) w relacji do wolumenu zrealizowanego w analogicznym okresie 2017 r. Głównym czynnikiem powodującym spadek produkcji miedzi płatnej była eksploatacja w strefach zawierających mniej Cu niż rok wcześniej (część rudy eksploatowanej w okresie trzech kwartałów 2018 r. pochodziła z tzw. strefy przejściowej, charakteryzującej się obniżoną jakością). Negatywne skutki niższej zawartości zostały do pewnego stopnia ograniczone poprzez zwiększenie przerobu rudy i utrzymanie uzysku Cu na poziomie porównywalnym do zrealizowanego rok wcześniej. W odniesieniu do produkcji molibdenu zanotowano spadek w porównaniu do okresu styczeń – wrzesień 2017 r. o 10,3 mln funtów, co jest również skutkiem niższej zawartości tego metalu w rudzie.

Zarówno spadek zawartości Cu, jak i Mo został uwzględniony w obowiązującym planie kopalni, który podlegał zatwierdzeniu w 2017 r.

Przychody

Przychody ze sprzedaży wyniosły po trzech kwartałach 2018 r. 717 mln USD (dla 100% udziału), czyli 1 407 mln PLN odpowiednio do udziału własnościowego KGHM Polska Miedź S.A. w wysokości 55%.

	J.m.	III kwartały narastająco 2018	III kwartały narastająco 2017	Zmiana (%)	III kwartał 2018	II kwartał 2018	I kwartał 2018
Przychody z umów z klientami,* w tym ze sprzedaży:	mln USD	717	686	+4,5	248	211	258
- miedzi	mln USD	384	417	(7,9)	131	113	140
- molibdenu	mln USD	290	208	+39,4	100	88	102
Wolumen sprzedaży miedzi	tys. t	66,3	74,7	(11,2)	25,2	18,2	22,9
Wolumen sprzedaży molibdenu	mln funtów	23,4	24,1	(2,9)	8,3	7,7	7,4
Przychody z umów z klientami* - segment (udział 55%)	mln PLN	1 407	1 436	(2,0)	499	427	481

* z uwzględnieniem premii przerobowych hutniczo-rafinacyjnych i innych

Wzrost przychodów o 31 mln USD, tj. o 5% w porównaniu do wielkości zrealizowanej w okresie trzech kwartałów 2017 r. jest przede wszystkim efektem wyższych cen molibdenu i miedzi, które spowodowały wzrost przychodów o 104 mln USD, przy negatywnym wpływie niższych wolumenów sprzedaży powodujących spadek przychodów o 64 mln USD.

Wpływ poszczególnych czynników na wzrost przychodów został zaprezentowany w podrozdziale dotyczącym wyniku finansowego Sierra Gorda S.C.M.

Koszty

Koszty podstawowej działalności operacyjnej poniesione przez spółkę Sierra Gorda S.C.M. wyniosły 669 mln USD z czego 48 mln USD stanowią koszty sprzedaży, a 29 mln USD koszty ogólnego zarządu. Koszty segmentu Sierra Gorda, proporcjonalne do udziału własnościowego (55%) wyniosły 1 313 mln PLN.

	J.m.	III kwartały narastająco 2018	III kwartały narastająco 2017	Zmiana (%)	III kwartał 2018	II kwartał 2018	I kwartał 2018
Koszty podstawowej działalności operacyjnej	mln USD	669	672	(0,4)	240	186	243
Koszty podstawowej działalności operacyjnej – segment (udział 55%)	mln PLN	1 313	1 406	(6,6)	482	378	453
Koszt jednostkowy C1*	USD/funt	1,21	1,74	(30,5)	1,29	0,83	1,43

* Jednostkowy koszt produkcji miedzi C1 - gotówkowy koszt produkcji miedzi płatnej, uwzględniający koszty wydobycia i przerobu urobku, podatek od kopalni, koszty transportu, koszty administracyjne fazy górniczej oraz premię przerobową hutniczo-rafinacyjną koncentratu (TC/RC), pomniejszony o wartość produktów ubocznych

W porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku koszty podstawowej działalności operacyjnej denominowane w mln USD kształtowały się na poziomie nieznacznie niższym od zrealizowanego w okresie pierwszych trzech kwartałów 2017 r. Należy podkreślić, że obniżkę kosztu uzyskano w warunkach zwiększonego przerobu rudy (+4%).

Pozytywne efekty osiągnięto przede wszystkim w zakresie kosztów (przed zmianą stanu zapasów):

- usług obcych (-10%) - optymalizacja zakresu, internalizacja niektórych usług oraz aktualizacja cen kontraktów.
- materiałów (-9%) – głównie zmniejszenie zużycia materiałów wybuchowych (niższe ceny oraz zastosowanie nowych materiałów) oraz odczynników flotacyjnych
- części zamiennych (-4%) - realizacja strategii w zakresie remontów (zastosowanie nowych trwalszych komponentów)
- kosztów przerobu molibdenu przez kontrahenta zewnętrznego (-26%) – wyeliminowanie kar z uwagi na znaczną poprawę jakości koncentratu molibdenowego w porównaniu do sytuacji w poprzednich latach.

Jednocześnie wystąpił wzrost kosztów miedzy innymi: amortyzacji (+19%) - przyspieszenie udostępnienia do eksploatacji jednej ze stref wydobywczych w stosunku do wcześniejszych założeń, energii (+7%) - wyższa ilość i twardość przerabianej rudy oraz paliwa i smarów (+17%) - wzrost cen oleju napędowego.

Wymienione czynniki przyczyniły się do zmniejszenia jednostkowego kosztu operacyjnego kopalni (w przeliczeniu na tonę wydobycia) o 4% oraz kosztu zakładu wzbogacania (na tonę przerobionej rudy) o 10%.

Obniżeniu uległ również koszt jednostkowy produkcji miedzi (C1) z 1,74 USD/funt do 1,21 USD/funt po trzech kwartałach 2018 r., głównie ze względu na większe przychody ze sprzedaży molibdenu.

Wyniki finansowe

W okresie trzech kwartałów 2018 r. EBITDA wyniosła 247 mln USD, z czego proporcjonalnie do udziałów w (55%) na Grupę KGHM przypada 484 mln PLN.

Wyniki Sierra Gorda S.C.M. (mln USD)

	III kwartały narastająco 2018	III kwartały narastająco 2017	Zmiana (%)	III kwartał 2018	II kwartał 2018	I kwartał 2018
Przychody z umów z umów z klientami	717	686	+4,5	248	211	258
Koszty podstawowej działalności operacyjnej	(669)	(672)	(0,4)	(240)	(186)	(243)
Wynik netto ze sprzedaży (EBIT)	48	14	x3,4	8	25	15
Wynik netto	(194)	(218)	(11,0)	(72)	(56)	(66)
Amortyzacja ujęta w wyniku netto	(199)	(166)	+19,9	(67)	(60)	(72)
EBITDA*	247	180	+37,2	75	85	87
Skorygowana EBITDA**	247	180	+37,2	75	85	87
Marża EBITDA (%)	34	26	+30,8	30	40	34

* EBITDA = EBIT + amortyzacja (ujęta w wyniku netto)

** Skorygowana EBITDA = EBIT + amortyzacja (ujęta w wyniku netto) + odpis (-odwrócenie odpisów) z tytułu utraty wartości aktywów trwałych ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej)

Wyniki segmentu Sierra Gorda S.C.M. proporcjonalnie do posiadanych udziałów – 55% (mln PLN)

	III kwartały narastająco 2018	III kwartały narastająco 2017	Zmiana (%)	III kwartał 2018	II kwartał 2018	I kwartał 2018
Przychody z umów z umów z klientami	1 407	1 436	(2,0)	499	427	481
Koszty podstawowej działalności operacyjnej	(1 313)	(1 406)	(6,6)	(482)	(378)	(453)
Wynik netto ze sprzedaży (EBIT)	94	30	x3,1	17	49	28
Wynik netto	(381)	(456)	(16,4)	(145)	(113)	(123)
Amortyzacja ujęta w wyniku netto	(390)	(348)	+12,1	(134)	(121)	(135)
EBITDA*	484	378	+28,0	151	170	163
Skorygowana EBITDA**	484	378	+28,0	151	170	163
Marża EBITDA (%)	34	26	+30,8	30	40	34

* EBITDA = EBIT + amortyzacja (ujęta w wyniku netto)

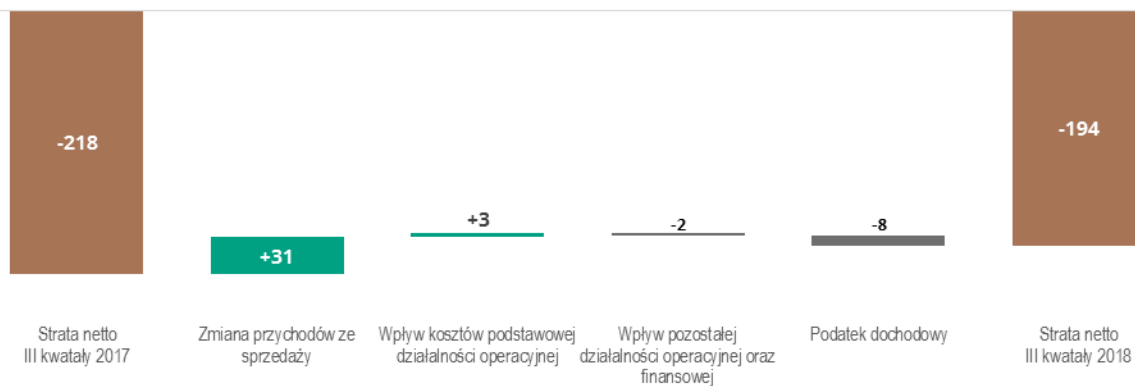
** Skorygowana EBITDA = EBIT + amortyzacja (ujęta w wyniku netto) + odpis (-odwrócenie odpisów) z tytułu utraty wartości aktywów trwałych ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej)

Wzrost EBITDA w skali roku jest efektem zwiększenia przychodów, które w porównaniu do analogicznego okresu 2017 r. wzrosły o 31 mln USD, głównie za sprawą lepszej sytuacji makroekonomicznej na rynku metali, oraz niższych kosztów przed amortyzacją o 36 mln USD. Podsumowanie najważniejszych czynników wpływających na poziom przychodów i kosztów, a tym samym EBITDA, zaprezentowano w poniższym zestawieniu dotyczącym zmniejszenia straty netto o 24 mln USD w porównaniu do okresu styczeń – wrzesień 2017 r.

Główne czynniki wpływające na zmianę wyniku finansowego Sierra Gorda S.C.M.:

Wyszczególnienie	Wpływ na zmianę wyniku (mln USD)	Charakterystyka
Wyższe przychody ze sprzedaży o 31 mln USD, w tym:	+13	Wyższe przychody wskutek wzrostu cen miedzi
	(55)	Niższe przychody na skutek niższego wolumenu sprzedaży miedzi (-8 tys. t)
	+92	Wyższe przychody z tytułu wzrostu cen molibdenu
	(9)	Niższe przychody z tytułu niższego wolumenu sprzedaży molibdenu (-0,7 mln funtów)
	(10)	Wpływ pozostałych czynników, głównie niższe przychody ze sprzedaży złota i srebra
Niższe koszty podstawowej działalności operacyjnej o 3 mln USD, w tym:	+62	Spadek kosztów, głównie: usług obcych, materiałów, części zamiennych, wzbogacania molibdenu
	(58)	Wzrost kosztów, głównie: amortyzacji, energii, paliwa, kosztów pracy, kosztów sprzedaży
	(15)	Zmiana stanu zapasów
	+14	Wyższe koszty usuwanie nadkładu podlegające kapitalizacji i tym samym zmniejszające koszty w rachunku wyników
Wpływ pozostałej działalności operacyjnej – wzrost wyniku o 5 mln USD	+5	Głównie dodatnie różnice kursowe
Wzrost kosztów finansowych o 7 mln USD	(7)	Przedewszystkim wyższy poziom odsetek naliczonych od pożyczki udzielonej przez Właścicieli na budowę kopalni
Podatek dochodowy	(8)	Wyższy podatek odroczony związany z rozwiązaniem aktywa z tytułu podatku odroczonego ze względu na niższy poziom straty brutto

Wykres 3. Zmiana wyniku netto (mln USD)

W skali roku Sierra Gorda S.C.M. poprawiła wyniki finansowe, osiągając dodatni wynik z działalności operacyjnej i zmniejszając stratę netto o 24 mln USD do poziomu -194 mln USD w okresie trzech kwartałów 2018 r. Strata netto jest przede wszystkim skutkiem naliczonych odsetek od pożyczki udzielonej przez partnerów spółki na budowę kopalni.

Wydatki inwestycyjne

Po trzech kwartałach 2018 r. wydatki na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne, uwzględnione w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych Sierra Gorda S.C.M. wyniosły 231 mln USD, z czego większość tj. 164 mln USD (71%) stanowiły wydatki związane z usuwaniem nadkładu w celu udostępniania do eksploatacji kolejnych partii złoża, a pozostała część dotyczyła rozwoju i odtworzenia rzeczowych aktywów trwałych.

Wydatki inwestycyjne Sierra Gorda S.C.M.

	J.m.	III kwartały narastająco 2018	III kwartały narastająco 2017	Zmiana (%)	III kwartał 2018	II kwartał 2018	I kwartał 2018
Wydatki na rzeczowe aktywa trwałe	mln USD	231	183	+26,2%	72	84	75
Wydatki na rzeczowe aktywa trwałe - segment (udział 55%)	mln PLN	452	382	+18,3%	145	168	139

Wzrost wydatków inwestycyjnych (wyrażonych w USD) o 26% dotyczył przede wszystkim realizacji projektu przebudowy zapór zbiornika odpadów poflotacyjnych. Wzrost zanotowano również w zakresie kapitalizowanych kosztów usuwania nadkładu (+12%) z uwagi na większy zakres przeprowadzonych robót.

Głównym źródłem finansowania inwestycji były środki wypracowane w ramach działalności operacyjnej. W trzecim kwartale 2018 r. Sierra Gorda nie korzystała z finansowania przez Właścicieli (dofinansowanie na kwotę 130 mln USD wystąpiło w czerwcu 2018 r. z uwagi na przypadającą na ten miesiąc ratę kredytu zaciągniętego na budowę kopalni).

4 – Wybrane dodatkowe noty objaśniające

Nota 4.1 Koszty według rodzaju

	od 01.07.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.07.2017 do 30.09.2017	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	432	1 425	404	1 237
Koszty świadczeń pracowniczych	1 290	3 870	1 210	3 618
Zużycie materiałów i energii	1 711	5 090	1 972	5 586
Usługi obce	690	1 721	481	1 530
Podatek od wydobycia niektórych kopalin	397	1 297	438	1 309
Pozostałe podatki i opłaty	127	405	127	388
Pozostałe koszty	62	165	48	162
Razem koszty rodzajowe	4 709	13 973	4 680	13 830
Wartość sprzedanych towarów i materiałów (+)	180	522	144	437
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku (+/-)	142	(770)	(613)	(1 458)
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby Grupy Kapitałowej (-)	(314)	(937)	(301)	(1 063)
Łączne koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, sprzedaży i ogólnego zarządu, z tego:	4 717	12 788	3 910	11 746
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	4 371	11 802	3 574	10 789
Koszty sprzedaży	92	272	89	267
Koszty ogólnego zarządu	254	714	247	690

Nota 4.2 Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne

	od 01.07.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.07.2017 do 30.09.2017	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	25	147	-	230
Przychody z tytułu odsetek obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej	2	6	ND*	ND*
Różnice kursowe z wyceny aktywów i zobowiązań innych niż zadłużenie	-	378	-	-
Pozostałe	54	156	56	160
Pozostałe przychody razem	81	687	56	390
Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	(78)	(200)	(119)	(276)
Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	(3)	(6)	ND*	ND*
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	-	(14)	-	(1)
Różnice kursowe z wyceny aktywów i zobowiązań innych niż zadłużenie	(159)	-	(115)	(1 076)
Utworzenie rezerw	(3)	(165)	(8)	(21)
Pozostałe	(22)	(123)	(18)	(78)
Pozostałe koszty razem	(265)	(508)	(260)	(1 452)
Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	(184)	179	(204)	(1 062)

* ND - nie dotyczy - pozycje, dla których nie wystąpiła wycena według zasad wynikających z zastosowania od 1 stycznia 2018 r. MSSF 9

Nota 4.3 Przychody i (koszty) finansowe

	od 01.07.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.07.2017 do 30.09.2017	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Różnice kursowe z wyceny zobowiązań z tytułu zadłużenia	146	-	100	915
Wycena instrumentów pochodnych	2	28	-	-
Przychody ogółem	148	28	100	915
Odsetki od zadłużenia	(40)	(92)	(22)	(75)
Różnice kursowe z wyceny zobowiązań z tytułu zadłużenia	-	(387)	-	-
Wycena instrumentów pochodnych	-	-	(3)	(30)
Opłaty i prowizje bankowe od zaciągniętych kredytów i pożyczek	(9)	(24)	(11)	(32)
Pozostałe	(16)	(45)	(16)	(46)
Koszty ogółem	(65)	(548)	(52)	(183)
Przychody i (koszty) finansowe	83	(520)	48	732

Nota 4.4 Informacje o rzeczowych i niematerialnych aktywach trwałych**Nabycie rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych**

	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	1 766	1 748
Nabycie wartości niematerialnych	65	112

Zobowiązania z tytułu transakcji zakupu rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych

	Stan na 30.09.2018	Stan na 31.12.2017
Zobowiązania z tytułu transakcji zakupu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	402	561

Umowne zobowiązania inwestycyjne nieuwjęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej

	Stan na 30.09.2018	Stan na 31.12.2017
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	2 891	2 478
Nabycie wartości niematerialnych	48	60
Umowne zobowiązania inwestycyjne, razem:	2 939	2 538

Nota 4.5 Zaangażowanie we wspólne przedsięwzięcia**Wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności**

	od 01.01.2018 do 30.09.2018		od 01.01.2017 do 31.12.2017	
	Sierra Gorda S.C.M.	Pozostałe	Sierra Gorda S.C.M.	Pozostałe
Stan na początek okresu obrotowego	-	8	-	27
Nabycie udziałów	262	-	461	-
Straty z wyceny wspólnych przedsięwzięć metodą praw własności	(255)	(3)	(474)	-
Likwidacja wspólnego przedsięwzięcia	-	-	-	(19)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek o walucie funkcjonalnej innej niż PLN	(7)	-	13	-
Stan na koniec okresu obrotowego	-	5	-	8

	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Udział Grupy (55%) w stracie netto Sierra Gorda S.C.M. za okres obrotowy, z tego:	(381)	(456)
ujęty w stracie z wyceny wspólnych przedsięwzięć za okres obrotowy	(255)	(214)
nie ujęty w stracie z wyceny wspólnych przedsięwzięć	(126)	(242)
Nieujęty udział Grupy Kapitałowej w stratach Sierra Gorda S.C.M.		
	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Stan na początek okresu obrotowego	(4 867)	(4 816)
Nie ujęty udział w stracie z wyceny wspólnych przedsięwzięć za okres obrotowy	(126)	(51)
Stan na koniec okresu obrotowego	(4 993)	(4 867)
Pożyczki udzielone na rzecz wspólnego przedsięwzięcia Sierra Gorda S.C.M.		
	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Stan na początek okresu obrotowego	3 889	4 313
Naliczone odsetki	192	319
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek o walucie funkcjonalnej innej niż PLN	222	(743)
Stan na koniec okresu obrotowego	4 303	3 889

Nota 4.6 Instrumenty finansowe

Aktywa finansowe: - stan na 30.09.2018 wg kategorii MSSF 9, - stan na 31.12.2017 wg kategorii MSR 39.	Stan na 30.09.2018					Stan na 31.12.2017				
	W wartości godziewej przez pozostałe całkowite dochody	W wartości godziewej przez wynik finansowy	Według zamortyzo- wanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Razem	Dostępne do sprzedaży	W wartości godziewej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności finansowe	Instrumenty zabezpieczające	Razem
Długoterminowe	421	47	5 081	369	5 918	614	11	4 651	99	5 375
Pożyczki udzielone na rzecz wspólnych przedsięwzięć	-	-	4 303	-	4 303	-	-	3 889	-	3 889
Pochodne instrumenty finansowe	-	30	-	369	399	-	11	-	99	110
Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziewej	421	17	-	-	438	614	-	-	-	614
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	778	-	778	-	-	762	-	762
Krótkoterminowe	47	575	1 672	234	2 528	59	1	2 314	195	2 569
Należności od odbiorców	-	556	673	-	1 229	-	-	1 522	-	1 522
Pochodne instrumenty finansowe	-	10	-	234	244	-	1	-	195	196
Środki pieniężne i ekwiwalenty	-	-	789	-	789	-	-	586	-	586
Pozostałe aktywa finansowe	47	9	210	-	266	59	-	206	-	265
Razem	468	622	6 753	603	8 446	673	12	6 965	294	7 944

Zobowiązania finansowe: - stan na 30.09.2018 wg kategorii MSSF 9, - stan na 31.12.2017 wg kategorii MSR 39.	Stan na 30.09.2018				Stan na 31.12.2017			
	W wartości godziewej przez wynik finansowy	Według zamortyzo- wanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Razem	W wartości godziewej przez wynik finansowy	Według zamortyzo- wanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Razem
Długoterminowe	138	7 336	45	7 519	137	6 398	71	6 606
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	-	7 134	-	7 134	-	6 191	-	6 191
Pochodne instrumenty finansowe	138	-	45	183	137	-	71	208
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	202	-	202	-	207	-	207
Krótkoterminowe	38	2 848	7	2 893	48	2 913	62	3 023
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	-	1 087	-	1 087	-	965	-	965
Pochodne instrumenty finansowe	38	-	7	45	48	-	62	110
Zobowiązania wobec dostawców	-	1 657	-	1 657	-	1 823	-	1 823
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	104	-	104	-	125	-	125
Razem	176	10 184	52	10 412	185	9 311	133	9 629

Hierarchia wartości godziwej instrumentów finansowych

Klasy instrumentów finansowych	Stan na 30.09.2018		Stan na 31.12.2017	
	poziom 1	poziom 2	poziom 1	poziom 2
Pożyczki udzielone pozostałym podmiotom	-	17	-	ND*
Akcje notowane	370	-	617	-
Akcje nienotowane	-	98	-	56
Należności od odbiorców	-	556	-	ND
Pozostałe aktywa finansowe	-	9	-	1
Pochodne instrumenty finansowe, z tego:	-	415	-	(12)
Aktywa	-	643	-	306
Zobowiązania	-	(228)	-	(318)

* ND - nie dotyczy – pozycja, dla której nie wystąpiła wycena według zasad wynikających z zastosowania od 1 stycznia 2018 r. MSSF 9, w 2017 r. wyceniana w zamortyzowanym koszcie.

Zarówno w okresie sprawozdawczym jak i w okresie porównywalnym w Grupie Kapitałowej nie dokonano przesunięć między poszczególnymi poziomami hierarchii wartości godziwej instrumentów finansowych, jak również nie miała miejsca zmiana klasyfikacji instrumentów w wyniku zmiany celu lub wykorzystania tych instrumentów.

Nota 4.7 Zarządzanie ryzykiem zmian cen metali, kursów walutowych oraz stóp procentowych

W zakresie zarządzania ryzykiem zmian cen metali, walutowym oraz ryzykiem zmian stóp procentowych największe znaczenie oraz wpływ na wyniki Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. ma skala i profil działalności Jednostki Dominującej oraz spółek wydobywczych Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD.

Jednostka Dominująca aktywnie zarządza ryzykiem rynkowym, podejmując działania i decyzje w tym zakresie w kontekście globalnej ekspozycji w całej Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Główną techniką zarządzania ryzykiem rynkowym w Grupie Kapitałowej są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne. Stosuje się także hedging naturalny. Jednostka Dominująca stosuje transakcje zabezpieczające w rozumieniu rachunkowości zabezpieczeń.

Wpływ instrumentów pochodnych i transakcji zabezpieczających na pozycje sprawozdania z wyniku Grupy Kapitałowej oraz na pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów przedstawiono poniżej.

Sprawozdanie z wyniku	Wpływ instrumentów pochodnych i transakcji zabezpieczających*	
	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Przychody ze sprzedaży	110	11
Pozostałe przychody i koszty operacyjne oraz finansowe:	(25)	(76)
Z realizacji instrumentów pochodnych	(97)	(1)
Z wyceny instrumentów pochodnych	72	(75)
Wpływ instrumentów pochodnych i zabezpieczających na wynik finansowy okresu	85	(65)
Sprawozdanie z całkowitych dochodów w części dotyczącej pozostałych całkowitych dochodów		
Wpływ transakcji zabezpieczających	63	255
Wpływ wyceny transakcji zabezpieczających (część skuteczna)	173	266
Reklasyfikacja do przychodów ze sprzedaży w związku z realizacją pozycji zabezpieczanej	(110)	(11)
ŁĄCZNE CAŁKOWITE DOCHODY *	148	190

* Grupa podjęła decyzję o wdrożeniu standardu MSSF 9 (w tym nowych zasad rachunkowości zabezpieczeń) z dniem 1 stycznia 2018 r. bez korygowania danych porównawczych, co oznacza iż dane dotyczące 2017 r., prezentowane w sprawozdaniach finansowych za rok 2018 nie będą porównywalne.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym w Jednostce Dominującej, a w szczególności ryzykiem zmian cen metali, kursów walut oraz stóp procentowych, należy rozpatrywać poprzez analizę pozycji zabezpieczającej łącznie z pozycją zabezpieczaną. Poprzez pozycję zabezpieczającą rozumie się pozycję Jednostki Dominującej w instrumentach pochodnych. Pozycję zabezpieczaną stanowią wysoce prawdopodobne, przyszłe przepływy pieniężne (przychody ze sprzedaży fizycznej produktów).

W trzech kwartałach 2018 r. sprzedaż miedzi Jednostki Dominującej wyniosła 367 tys. ton (sprzedaż netto 277 tys. ton)¹. Natomiast nominal strategii zabezpieczających cenę miedzi rozliczonych w trzech kwartałach 2018 r. wyniósł 69 tys. ton, co stanowiło około 19% zrealizowanej przez Jednostkę Dominującą całkowitej sprzedaży tego metalu i około 25% sprzedaży netto w tym okresie (w trzech kwartałach 2017 r. odpowiednio 23% i 34%). W przypadku transakcji walutowych zabezpieczone było około 31% przychodów ze sprzedaży miedzi i srebra zrealizowanych przez Jednostkę Dominującą w trzech kwartałach 2018 r. (28% w trzech kwartałach 2017 r.).

W trzecim kwartale 2018 r. Jednostka Dominująca wdrożyła transakcje zabezpieczające przed zmianą kursu USD/PLN o łącznym nominale 540 mln USD. Zawarte zostały struktury opcyjne typu *korytarz* (opcje europejskie) z terminem zapadalności od lipca 2019 r. do grudnia 2020 r. W trzecim kwartale 2018 r. nie zostały wdrożone żadne transakcje pochodne na rynku metali (miedzi, srebra), ani na rynku stopy procentowej. W ramach zarządzania ryzykiem walutowym, którego źródłem są kredyty, Jednostka Dominująca stosuje hedging naturalny polegający na zaciąganiu kredytów w walutach, w których osiąga przychody. Wartość kredytów i pożyczek inwestycyjnych na 30 września 2018 r. zaciągniętych w walucie USD, po przeliczeniu na PLN wyniosła 8 033 mln PLN (na 31 grudnia 2017 r. 6 935 mln PLN).

W efekcie, według stanu na 30 września 2018 r. Jednostka Dominująca posiadała pozycję zabezpieczającą w instrumentach pochodnych dla 183 tys. ton miedzi (na okres od października 2018 r. do grudnia 2020 r.), a także dla 1 620 mln USD planowanych przychodów ze sprzedaży metali (na okres od października 2018 r. do grudnia 2020 r.). Jednostka Dominująca posiadała również otwarte transakcje w instrumentach pochodnych na rynku stopy procentowej na lata 2019-2020 oraz pożyczki i kredyty oprocentowane według stałej stopy procentowej.

Niektóre polskie spółki Grupy Kapitałowej zarządzały ryzykiem walutowym, związanym z ich podstawową działalnością, poprzez zawieranie transakcji w instrumentach pochodnych na rynku walutowym. Zestawienie otwartych transakcji spółek krajowych na 30 września 2018 r. nie jest prezentowane ze względu na małą istotność dla Grupy Kapitałowej.

Poniższe tabele prezentują skrócone zestawienie otwartych transakcji w instrumentach pochodnych posiadanych przez Jednostkę Dominującą na rynku miedzi, walutowym oraz stopy procentowej na 30 września 2018 r. Zabezpieczony nominal transakcji na rynku miedzi i walutowym w prezentowanych okresach jest rozłożony równomiernie w podziale miesięcznym.

RYNEK MIEDZI

Instrument	Nominał [tony]	Cena wykonania opcji			Średnioważony poziom premii [USD/t]	Efektywna cena zabezpieczenia [USD/t]	Ograniczenie zabezpieczenia [USD/t]	Ograniczenie partycypacji [USD/t]
		sprzedaż opcji sprzedaży [USD/t]	zakup opcji sprzedaży [USD/t]	sprzedaż opcji kupna [USD/t]				
IV kw. Mewa	10 500	4 200	5 400	7 200	-230	5 170	4 200	7 200
Mewa	10 500	4 700	6 200	8 000	-226	5 974	4 700	8 000
Mewa	6 000	5 000	6 900	9 000	-250	6 650	5 000	9 000
SUMA X-XII 2018 r.	27 000							
Mewa	42 000	4 700	6 200	8 000	-226	5 974	4 700	8 000
Mewa	24 000	5 000	6 900	9 000	-250	6 650	5 000	9 000
Korytarz	12 000		6 800	8 400	-250	6 550		8 400
Korytarz	24 000		6 700	8 300	-228	6 472		8 300
SUMA 2019 r.	102 000							
Mewa	24 000	5 000	6 900	9 000	-250	6 650	5 000	9 000
Mewa	4 920	5 000	6 900	8 800	-250	6 650	5 000	8 800
Mewa	25 080	5 000	6 800	8 700	-220	6 580	5 000	8 700
SUMA 2020 r.	54 000							

RYNEK WALUTOWY

Instrument	Nominał [mln USD]	Kurs wykonania opcji			Średnioważony poziom premii [PLN za 1 USD]	Efektywny kurs zabezpieczenia [USD/PLN]	Ograniczenie zabezpieczenia [USD/PLN]	Ograniczenie partycypacji [USD/PLN]
		sprzedaż opcji sprzedaży [USD/PLN]	zakup opcji sprzedaży [USD/PLN]	sprzedaż opcji kupna [USD/PLN]				
IV kw. Mewa	60	3,24	3,75	4,50	-0,02	3,73	3,24	4,50
Mewa	90	3,24	3,80	4,84	0,01	3,81	3,24	4,84

¹ Sprzedaż miedzi pomniejszona o zakupy miedzi we wsadach obcych.

	Opcja sprzedaży	210	3,25		-0,07	3,18		
	SUMA X-XII 2018 r.	360						
I pół.	Mewa	180	3,24	3,80	4,84	0,02	3,82	3,24
	Korytarz	180		3,50	4,25	-0,06	3,44	4,25
II pół.	Korytarz	360		3,50	4,25	-0,05	3,45	4,25
	SUMA 2019 r.	720						
I pół.	Korytarz	360		3,50	4,25	-0,06	3,44	4,25
II pół.	Korytarz	180		3,50	4,25	-0,04	3,46	4,25
	SUMA 2020 r.	540						

RYNEK STOPY PROCENTOWEJ

Instrument	Nominał	Poziom wykonania opcji	Średnioważony poziom premi		Efektywny poziom zabezpieczenia
	[mln USD]	[LIBOR 3M]	[USD za 1 mln USD zabezpieczony]	[%]	[LIBOR 3M]
Zakup opcji CAP KWARTALNIE W 2019 r.	1 000	2,50%	381	0,15%	2,65%
Zakup opcji CAP KWARTALNIE W 2020 r.	1 000	2,50%	381	0,15%	2,65%

W tabeli poniżej zaprezentowano wartość godziwą pochodnych instrumentów finansowych Grupy Kapitałowej.

Pochodne instrumenty finansowe

	Stan na 30.09.2018	Stan na 31.12.2017
Aktywa długoterminowe	399	110
Aktywa krótkoterminowe	244	196
Zobowiązania długoterminowe	(183)	(208)
Zobowiązania krótkoterminowe	(45)	(110)
Wartość godziwa netto otwartych instrumentów pochodnych	415	(12)

W tabeli poniżej zaprezentowano szczegółowo dane transakcji pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczające, posiadanych przez Jednostkę Dominującą na dzień 30 września 2018 r.

Otwarte pochodne instrumenty zabezpieczające	Nominał transakcji	Średnioważona cena/ kurs	Zapadalność/ okres rozliczenia		Okres ujęcia wpływu na wynik finansowy	
	Miedź [t]	[USD/t]				
	Waluty [mln USD]	[USD/PLN]	od	do	od	do
Miedź – strategie opcyjne mewa	147 000	6 526-8 456	paź 18	gru 20	lis 18	sty 21
Miedź – strategie opcyjne korytarz	36 000	6 733-8 333	sty 19	gru 19	lut 19	sty 20
Walutowe – strategie opcyjne korytarz	1 410	3,57-4,37	paź 18	gru 20	paź 18	gru 20
Walutowe – nabyte opcje sprzedaży	210	3,25	paź 18	gru 18	paź 18	gru 18

W tabelach poniżej zaprezentowano szczegółowo wartość godziwą otwartych instrumentów pochodnych Grupy Kapitałowej w rozbiciu na transakcje zabezpieczające oraz handlowe (w tym: instrumenty pochodne wbudowane).

Instrumenty pochodne zabezpieczające – pozycje otwarte na dzień kończący okres sprawozdawczy

Typ instrumentu pochodnego	Stan na 30.09. 2018				Łączna pozycja netto
	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		
	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	
Instrumenty pochodne - Metale - Miedź					
Strategie opcyjne – mewa	102	246	(3)	(25)	320
Strategie opcyjne – korytarz	59	35	(2)	(3)	89
Instrumenty pochodne – Walutowe					
Nabyte opcje sprzedaży	-	-	-	-	-
Strategie opcyjne – korytarz	73	88	(2)	(17)	142
INSTRUMENTY ZABEZPIECZAJĄCE OGÓŁEM	234	369	(7)	(45)	551

Instrumenty pochodne handlowe – pozycje otwarte na dzień kończący okres sprawozdawczy

Typ instrumentu pochodnego	Stan na 30.09.2018				Łączna pozycja netto
	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		
	Krótko-terminowe	Długo-terminowe	Krótko-terminowe	Długo-terminowe	
Instrumenty pochodne - Metale - Miedź					
Strategie opcyjne – mewa	-	-	(3)	(37)	(40)
Pochodne instrumenty – Walutowe					
Strategie opcyjne i forward/swap USD i EUR	1	1	(1)	(1)	-
Sprzedane opcje sprzedaży USD	-	-	(1)	-	(1)
Instrumenty pochodne – stopa procentowa					
Strategie opcyjne - nabyte opcje CAP	9	29	-	-	38
Wbudowane instrumenty pochodne					
Kontrakty na dostawy kwasu i wody	-	-	(33)	(100)	(133)
INSTRUMENTY HANDLOWE OGÓŁEM	10	30	(38)	(138)	(136)

Wszystkie podmioty, z którymi Grupa Kapitałowa zawierała transakcje w instrumentach pochodnych (z wyjątkiem wbudowanych instrumentów pochodnych), działały w sektorze finansowym.

W tabeli poniżej zaprezentowano strukturę ratingów instytucji finansowych, z którymi Grupa Kapitałowa posiadała transakcje w instrumentach pochodnych, stanowiące ekspozycję na ryzyko kredytowe*:

Poziom ratingu

Średniowysoki od A+ do A- wg S&P i Fitch oraz od A1 do A3 wg Moody's

Stan na
30.09.2018

100%

Stan na
31.12. 2017

100%

* Ważone dodatnią wartością godziwą otwartych i nierozliczonych instrumentów pochodnych.

Biorąc pod uwagę wartość godziwą otwartych transakcji w instrumentach pochodnych zawartych przez Grupę Kapitałową oraz nierozliczonych instrumentów pochodnych, na 30 września 2018 r. maksymalny udział jednego podmiotu w kwocie narażonej na ryzyko kredytowe wynikające z tych transakcji wyniósł 21%, tj. 119 mln PLN (według stanu na 31 grudnia 2017 r. 47%, tj. 124 mln PLN).

W celu ograniczenia przepływów pieniężnych i jednocześnie ograniczenia ryzyka kredytowego Jednostka Dominująca dokonuje rozliczeń netto (na podstawie zawartych z kontrahentami porozumień ramowych) do poziomu dodatniego salda wyceny transakcji w instrumentach pochodnych z danym kontrahentem. Ponadto ryzyko kredytowe z tego tytułu jest na bieżąco monitorowane poprzez analizę ratingów kredytowych oraz ograniczane poprzez dążenie do dywersyfikacji podmiotowej przy wdrażaniu strategii zabezpieczających.

Pomimo koncentracji ryzyka kredytowego związanego z transakcjami w instrumentach pochodnych Jednostka Dominująca ocenia, że ze względu na współpracę wyłącznie z renomowanymi instytucjami finansowymi, jak również bieżący monitoring ich ratingu, nie jest znacząco narażona na ryzyko kredytowe wynikające z zawartych z nimi transakcji.

Nota 4.8 Zarządzanie ryzykiem płynności i kapitałem**Polityka zarządzania płynnością i kapitałem**

Za zarządzanie płynnością finansową w Grupie i przestrzeganie przyjętej w tym zakresie „Polityki Zarządzania Płynnością Finansową w Grupie Kapitałowej” odpowiada Zarząd Jednostki Dominującej. Podmiotem wspierającym Zarząd w tym zakresie jest Komitet Płynności Finansowej.

Realizując proces zarządzania płynnością, Grupa korzysta z narzędzi wspierających jego efektywność. Jednym z podstawowych instrumentów wykorzystywanych przez Grupę jest usługa zarządzania środkami pieniężnymi w grupie rachunków - cash pooling lokalny w PLN, USD i EUR oraz międzynarodowy w USD.

Zarządzanie kapitałem w Grupie ma na celu zabezpieczenie środków na rozwój oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu płynności.

W celu utrzymania płynności finansowej i zdolności kredytowej pozwalającej na pozyskanie finansowania zewnętrznego przy optymalnym poziomie kosztów, Grupa w długim okresie dąży do utrzymania wskaźnika kapitału własnego na poziomie nie niższym niż 0,5, natomiast wskaźnika dług netto/EBITDA na poziomie do 2,0.

Wskaźnik	Obliczanie	Stan na 30.09.2018	Stan na 31.12.2017
Dług netto/EBITDA*	Stosunek długu netto do EBITDA	1,6	1,3
Kapitał własny	Stosunek kapitału własnego pomniejszonego o wartości niematerialne do sumy aktywów	0,5	0,5

*do wyliczenia wskaźnika przyjęto skorygowaną EBITDA za okres 12 miesięcy kończący się w ostatnim dniu okresu sprawozdawczego, bez uwzględnienia EBITDA wspólnego przedsięwzięcia Sierra Gorda S.C.M.

Zmiana długu netto

Zobowiązania z tytułu zadłużenia	Stan na 31.12. 2017	Przepływy środków pieniężnych	Odsetki naliczone	Różnice kursowe	Inne zmiany	Stan na 30.09.2018
Kredyty	5 179	338	157	299	-	5 973
Pożyczki	1 967	119	46	94	-	2 226
Leasing	10	(8)	1	-	19	22
Razem zadłużenie	7 156	449	204	393	19	8 221
Wolne środki pieniężne i ich ekwiwalenty	579	203	-	-	-	782
Dług netto	6 577					7 439

Otwarte linie kredytowe i pożyczki oraz zaciągnięte w ich ramach zobowiązania Grupy Kapitałowej

Rodzaj kredytu/ pożyczki	Dostępna waluta kredytu/ pożyczki	Stan na 30.09.2018		Stan na 31.12.2017
		Kwota dostępnego kredytu/ pożyczki	Kwota wykorzystania kredytu/ pożyczki	Kwota wykorzystania kredytu/ pożyczki
Kredyty bilateralne	USD, EUR, PLN	4 129	1 578	1 717
Niezabezpieczony odnawialny kredyt konsorcjalny	USD	9 189	4 412*	3 483*
Pożyczki inwestycyjne	USD, EUR, PLN	2 932	2 226	1 967
Razem		16 250	8 216*	7 167*

* Wykazane bez uwzględnienia zapłaconej prowizji przygotowawczej w wysokości 17 mln PLN (na 31 grudnia 2017 r. 21 mln PLN), która pomniejsza zobowiązania finansowe z tytułu otrzymanych kredytów

Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń

Istotnym narzędziem zarządzania płynnością finansową w Grupie są gwarancje i akredytywy, dzięki którym spółki Grupy oraz wspólne przedsięwzięcie Sierra Gorda S.C.M. nie muszą angażować środków pieniężnych w celu zabezpieczenia swoich zobowiązań wobec innych podmiotów.

Na dzień 30 września 2018 r. Grupa posiadała zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i akredytów na łączną kwotę 2 586 mln PLN oraz z tytułu zobowiązań wekslowych na kwotę 182 mln PLN.

Najistotniejsze pozycje stanowią zobowiązania warunkowe Jednostki Dominującej mające na celu zabezpieczenie zobowiązań:

Sierra Gorda S.C.M. - zabezpieczenie realizacji zawartych umów w kwocie 1 799 mln PLN:

- 505 mln PLN akredytywa udzielona jako zabezpieczenie należytego wykonania długoterminowego kontraktu na odbiór energii,

- 147 mln PLN gwarancje korporacyjne ustanowione jako zabezpieczenie płatności z tytułu zawartych umów leasingu*,
- 485 mln PLN gwarancje korporacyjne zabezpieczające spłatę krótkoterminowych kredytów obrotowych*,
- 662 mln PLN gwarancja korporacyjna zwrotu określonej części płatności do gwarancji wystawionej przez Sumitomo Metal Mining Co., Ltd. i Sumitomo Corporation, zabezpieczającej spłatę kredytu korporacyjnego zaciągniętego przez wspólne przedsięwzięcie Sierra Gorda S.C.M.,

Pozostałych podmiotów, w tym Jednostki Dominującej:

- zabezpieczenie kosztów rekultywacji kopalni Robinson, kopalni Podolsky i projektu Victoria oraz zobowiązań związanych z należyтым wykonaniem zawartych umów w kwocie 395 mln PLN,
- zabezpieczenie należytego wykonania przez DMC Mining Services (UK) Ltd. i DMC Mining Services Ltd. kontraktu na głębinie szybów w ramach projektu realizowanego w Wielkiej Brytanii w kwocie 184 mln PLN,
- zabezpieczenie należytego wykonania przez Jednostkę Dominującą przyszłych zobowiązań środowiskowych związanych z obowiązkiem rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji obiektu „Żelazny Most” w łącznej kwocie 320 mln PLN (160 mln PLN gwarancja bankowa oraz 160 mln PLN weksel własny).

W oparciu o posiadaną wiedzę, na koniec okresu sprawozdawczego Grupa określiła prawdopodobieństwo zapłaty kwot wynikających ze zobowiązań warunkowych jako niskie.

*W ramach analizy wpływu MSSF 9 na sprawozdanie finansowe Grupa, w zakresie gwarancji finansowych udzielonych Sierra Gorda, oceniła iż występuje konieczność ujęcia w księgach rachunkowych ww. gwarancji zgodnie z par. 4.2.1 pkt c MSSF 9.

Nota 4.9 Transakcje z podmiotami powiązаныmi**Przychody operacyjne od jednostek powiązanych**

	od 01.07.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.07.2017 do 30.09.2017	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do wspólnego przedsięwzięcia	(1)	12	22	71
Przychody odsetkowe od pożyczki dla wspólnego przedsięwzięcia	66	192	79	240
Przychody z innych transakcji od wspólnych przedsięwzięć	10	29	17	39
Przychody z innych transakcji od pozostałych podmiotów powiązanych	1	8	1	12
	76	241	119	362

Zakup od jednostek powiązanych

	od 01.07.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.07.2017 do 30.09.2017	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Zakup usług, towarów i materiałów od pozostałych podmiotów powiązanych	1	17	1	16
Inne transakcje zakupu od pozostałych podmiotów powiązanych	1	2	1	2
	2	19	2	18

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności od podmiotów powiązanych

	Stan na 30.09.2018	Stan na 31.12.2017
Od wspólnego przedsięwzięcia Sierra Gorda S.C.M. (pożyczki)	4 303	3 889
Od wspólnego przedsięwzięcia Sierra Gorda S.C.M. (pozostałe)	506	461
Od pozostałych podmiotów powiązanych	6	3
	4 815	4 353

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania wobec podmiotów powiązanych

	Stan na 30.09.2018	Stan na 31.12.2017
Wobec wspólnych przedsięwzięć	24	13
Wobec pozostałych podmiotów powiązanych	6	1
	30	14

Zgodnie z MSR 24 Grupa Kapitałowa zobowiązana jest do ujawnienia nierozliczonych sald, w tym zobowiązań wobec rządu oraz jednostek, nad którymi ten rząd sprawuje kontrolę, współkontrolę lub wywiera na nie znaczący wpływ.

Na dzień 30 września 2018 r. wystąpiły salda nierozliczonych zobowiązań dotyczące umów na korzystanie z kopalni i górotworu niezbędnych do prowadzenia podstawowej działalności gospodarczej. Jednostka Dominująca na mocy tych umów zobowiązana jest do opłaty za użytkowanie górnicze złóż miedzi i soli kamiennej. Saldo zobowiązań z tego tytułu na dzień 30 września 2018 r. wyniosło 191 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2017 r. 202 mln PLN). W okresie sprawozdawczym część zmiennej opłaty za użytkowanie górnicze rozpoznana w kosztach w kwocie 23 mln PLN ustalona została w wysokości równowartości 30% należnej opłaty eksploatacyjnej za III kwartały 2018 (analogicznie od 1 stycznia do 30 września 2017 r. 24 mln PLN).

W okresie bieżącym i porównywalnym nie zidentyfikowano innych indywidualnych transakcji, które byłyby znaczące ze względu na nietypowy zakres i kwotę.

Pozostałe transakcje zawarte przez Grupę Kapitałową z rządem oraz jednostkami, nad którymi ten rząd sprawuje kontrolę lub współkontrolę lub ma na nie znaczący wpływ, które były znaczące zbiorowo, wchodziły w zakres normalnych, codziennych operacji gospodarczych, przeprowadzonych na zasadach rynkowych. Transakcje te dotyczyły:

- zakupu produktów na potrzeby bieżącej działalności operacyjnej. Obroty z tytułu tych transakcji w okresie od 1 stycznia do 30 września 2018 r. wyniosły 863 mln PLN (od 1 stycznia do 30 września 2017 r. 573 mln PLN), nierozliczone salda zobowiązań z tytułu tych transakcji na dzień 30 września 2018 r. wyniosły 214 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2017 r. 107 mln PLN),
- sprzedaży do Spółek Skarbu Państwa. Obroty z tej sprzedaży w okresie od 1 stycznia do 30 września 2018 r. wyniosły 40 mln PLN (od 1 stycznia do 30 września 2017 r. 60 mln PLN), nierozliczone salda należności z tytułu tych transakcji na dzień 30 września 2018 r. wyniosły 8 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2017 r. 7 mln PLN).

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej (w tys. PLN)	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji w RN, płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 234	1 396
Wynagrodzenie Zarządu Jednostki Dominującej (w tys. PLN)	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze, z tego:	2 369	7 284
Wynagrodzenie w okresie pełnienia funkcji członka Zarządu	2 369	5 612
Wynagrodzenie po okresie pełnienia funkcji członka Zarządu	-	1 672
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	1 696	2 464
Razem	4 065	9 748
Wynagrodzenie pozostałych członków kluczowego personelu kierowniczego (w tys. PLN)	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze	3 086	3 570

Na podstawie definicji kluczowego personelu kierowniczego zgodnie z MSR 24 oraz analizy uprawnień i zakresu odpowiedzialności członków organów zarządczych Grupy Kapitałowej wynikających z dokumentów korporacyjnych oraz umów o zarządzanie, za pozostały kluczowy personel kierowniczy Grupy Kapitałowej uznano członków Rady Dyrektorów KGHM INTERNATIONAL LTD. oraz Prezesa Zarządu KGHM INTERNATIONAL LTD.

Nota 4.10 Aktywa, zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Wartości pozycji aktywów i zobowiązań warunkowych oraz innych zobowiązań nieujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ustalone zostały na podstawie szacunków.

	Stan na 30.09.2018	Wzrost / (spadek) od zakończenia ostatniego roku obrotowego
Aktywa warunkowe	568	39
Otrzymane gwarancje	236	21
Należności wekslowe	146	25
Pozostałe tytuły	186	(7)
Zobowiązania warunkowe	2 957	159
Nota 4.8 Zlecenia udzielenia gwarancji i akredytyw	2 586	261
Nota 4.8 Zobowiązania wekslowe	182	9
Zobowiązania z umów wdrożeniowych i racjonalizatorskich	20	(97)
Pozostałe tytuły	169	(14)
Inne zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	404	261
Zobowiązania wobec jednostek samorządu terytorialnego w związku z rozbudową zbiornika odpadów produkcyjnych	114	(3)
Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	290	264

Nota 4.11 Zmiana stanu kapitału obrotowego

	Zapasy	Należności od odbiorców	Zobowiązania wobec dostawców	Kapitał obrotowy
Stan na 01.01.2018	(4 562)	(1 521)	1 995	(4 088)
Stan na 30.09.2018	(5 519)	(1 464)	1 828	(5 155)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(957)	57	(167)	(1 067)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek o walucie funkcjonalnej innej niż PLN	24	20	(8)	36
Amortyzacja ujęta w wycenie zapasów	102	-	-	102
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	-	-	137	137
Pozostałe	-	-	(5)	(5)
Korekty	126	20	124	270
Zmiana stanu ujęta w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(831)	77	(43)	(797)

	Zapasy	Należności od odbiorców	Zobowiązania wobec dostawców	Kapitał obrotowy
Stan na 01.01.2017	(3 497)	(1 292)	1 613	(3 176)
Stan na 30.09.2017	(4 931)	(1 127)	1 756	(4 302)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(1 434)	165	143	(1 126)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek o walucie funkcjonalnej innej niż PLN	(52)	(45)	23	(74)
Amortyzacja ujęta w wycenie zapasów	73	-	-	73
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	-	-	(19)	(19)
Korekty	21	(45)	4	(20)
Zmiana stanu ujęta w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(1 413)	120	147	(1 146)

Nota 4.12 Pozostałe korekty w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych

	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Straty na zbyciu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	9	13
Przekwalifikowanie pozostałych całkowitych dochodów do wyniku w związku z realizacją instrumentów zabezpieczających	(4)	(11)
Pozostałe	(7)	2
Razem	(2)	4

5 – Informacje dodatkowe do skonsolidowanego raportu kwartalnego

Nota 5.1 Skutek zmian w strukturze organizacyjnej Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

W III kwartale 2018 r. KGHM Polska Miedź S.A. objęła certyfikaty inwestycyjne funduszy:

- KGHM VI Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (KGHM VI FIZAN), w dniu 10 sierpnia 2018 r., w ilości 400 sztuk w cenie 10 000 zł za jeden certyfikat, opłacone wkładem pieniężnym łącznie w kwocie 4 mln zł.
- KGHM VII Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (KGHM VII FIZAN), w dniu 10 sierpnia 2018 r., w ilości 400 sztuk w cenie 10 000 zł za jeden certyfikat, opłacone wkładem pieniężnym łącznie w kwocie 4 mln zł.

Spółką zarządzającą ww. Funduszami jest KGHM TFI S.A. – jednostka zależna KGHM Polska Miedź S.A. KGHM jest jedynym uczestnikiem Funduszy KGHM VI FIZAN i KGHM VII FIZAN. Celem inwestycyjnym Funduszy jest wzrost wartości ich aktywów w wyniku wzrostu wartości lokat.

Fundusz KGHM VI FIZAN będzie dokonywał lokat przede wszystkim w papiery wartościowe lub udziały podmiotów działających w branży hotelarskiej i /lub wellness/ SPA.

Fundusz KGHM VII FIZAN będzie dokonywał lokaty przede wszystkim w papiery wartościowe lub udziały podmiotów związanych z działalnością uzdrowską.

Do ww. Funduszy zostaną zbyte aktywa hotelowe i uzdrowskie, ulokowane w likwidowanym funduszu KGHM I FIZAN.

Powyższe transakcje nie miały istotnego wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Nota 5.2 Cykliczność, sezonowość działalności

Zarówno cykliczność produkcji, jak i jej sezonowość nie dotyczy Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Nota 5.3 Informacja dotycząca emisji, wykupu i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

W bieżącym kwartale Grupa Kapitałowa nie dokonała emisji, wykupu i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.

Nota 5.4 Informacje dotyczące wypłaconej (zadeklarowanej) dywidendy, łącznie i w przeliczeniu na jedną akcję

Zgodnie z Uchwałą Nr 10/2018 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z dnia 6 lipca 2018 r. w sprawie podziału zysku za rok obrotowy 2017, postanowiono zysk w całości przekazać na kapitał zapasowy Jednostki Dominującej.

W okresie porównywalnym, zgodnie z Uchwałą Nr 7/2017 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z dnia 21 czerwca 2017 r. w sprawie wypłaty dywidendy z zysków lat ubiegłych i ustalenia dnia dywidendy oraz terminu wypłaty dywidendy, na dywidendę dla akcjonariuszy przeznaczono kwotę 200 mln PLN, co stanowi 1,00 PLN na jedną akcję. Dzień dywidendy (dzień nabycia praw do dywidendy) ustalono na 14 lipca 2017 r., a wypłatę dywidendy w dwóch ratach: 17 sierpnia 2017 r. – kwota 100 mln PLN (co stanowi 0,50 PLN na akcję) i 16 listopada 2017 r. – kwota 100 mln PLN (co stanowi 0,50 PLN na akcję).

Wszystkie akcje Jednostki Dominującej są akcjami zwykłymi.

Nota 5.5 Pozostałe informacje do skonsolidowanego raportu kwartalnego

Stanowisko Zarządu odnośnie do możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na rok 2018, w świetle wyników zaprezentowanych w skonsolidowanym raporcie kwartalnym w stosunku do wyników prognozowanych

KGHM Polska Miedź S.A. nie publikowała prognoz wyników finansowych Spółki i Grupy Kapitałowej na 2018 r.

Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu KGHM Polska Miedź S.A. na dzień przekazania skonsolidowanego raportu kwartalnego, zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji KGHM Polska Miedź S.A. w okresie od przekazania skonsolidowanego raportu za I półrocze 2018

Po przekazaniu skonsolidowanego raportu za I półrocze 2018 r., KGHM Polska Miedź S.A. otrzymała zawiadomienie Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego PZU S.A. (PTE PZU S.A.) z dnia 16 października 2018 r. PTE PZU S.A., występując w imieniu Otwartego Funduszu Emerytalnego PZU „Złota Jesień” (OFE PZU), poinformowała, że dotychczas posiadany udział OFE PZU w ogólnej liczbie głosów w KGHM Polska Miedź S.A. zwiększył się i przekroczył próg 5% ogólnej liczby głosów.

W związku z powyższym, na dzień sporządzenia niniejszego raportu, zgodnie z informacjami posiadanymi przez KGHM Polska Miedź S.A., akcjonariuszami posiadającymi co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu KGHM Polska Miedź S.A. są:

- Skarb Państwa - 63 589 900 akcji KGHM Polska Miedź S.A., co stanowi 31,79% kapitału zakładowego i daje prawo do takiej samej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu KGHM Polska Miedź S.A. (na podstawie zawiadomienia z dnia 12 stycznia 2010 r.);
- Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny - 10 104 354 akcji KGHM Polska Miedź S.A., co stanowi 5,05% kapitału zakładowego i daje prawo do takiej samej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu KGHM Polska Miedź S.A. (na podstawie zawiadomienia z dnia 18 sierpnia 2016 r.);
- Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień” – 10 099 003 akcji KGHM Polska Miedź S.A., co stanowi 5,05% kapitału zakładowego i daje prawo do takiej samej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu KGHM Polska Miedź S.A. (na podstawie zawiadomienia z dnia 16 października 2018 r.);
- Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK - 10 039 684 akcji KGHM Polska Miedź S.A., co stanowi 5,02% kapitału zakładowego i daje prawo do takiej samej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu KGHM Polska Miedź S.A. (na podstawie zawiadomienia z dnia 17 lipca 2018 r.).

Zestawienie stanu posiadania akcji KGHM Polska Miedź S.A. lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące KGHM Polska Miedź S.A., na dzień przekazania skonsolidowanego raportu kwartalnego. Zmiany w stanie posiadania, w okresie od przekazania skonsolidowanego raportu za I półrocze 2018

Członkowie Zarządu Spółki

Zgodnie z posiadanymi przez KGHM Polska Miedź S.A. informacjami, na dzień sporządzenia niniejszego raportu żaden z Członków Zarządu Spółki nie posiadał akcji KGHM Polska Miedź S.A. lub uprawnień do nich. Zgodnie z wiedzą Spółki, powyższy stan nie uległ zmianie od dnia przekazania skonsolidowanego raportu za I półrocze 2018 r.

Członkowie Rady Nadzorczej Spółki

Zgodnie z posiadanymi przez KGHM Polska Miedź S.A. informacjami, stan akcji KGHM Polska Miedź S.A. lub uprawnień do nich, będących w posiadaniu Członków Rady Nadzorczej Spółki na dzień sporządzenia niniejszego raportu przedstawia się następująco:

funkcja	imię i nazwisko	liczba akcji na dzień sporządzenia raportu za III kwartał 2018
Członek Rady Nadzorczej	Józef Czyczerski	10

Zgodnie z posiadanymi przez KGHM Polska Miedź S.A. informacjami, na dzień sporządzenia niniejszego raportu pozostali Członkowie Rady Nadzorczej Spółki nie posiadali akcji KGHM Polska Miedź S.A. lub uprawnień do nich. Zgodnie z wiedzą Spółki, powyższy stan nie uległ zmianie od dnia przekazania skonsolidowanego raportu za I półrocze 2018 r.

Wskazanie istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących zobowiązań oraz wiarygodności KGHM Polska Miedź S.A. lub jednostki zależnej

Pozwem z dnia 26 września 2007 r. Powodowie (14 osób fizycznych) wystąpili przeciwko KGHM Polska Miedź S.A. do Sądu Okręgowego w Legnicy z pozwem o zapłatę wynagrodzenia z tytułu korzystania przez Spółkę z projektu wynalazczego nr 1/97/KGHM pt. „Sposób zwiększenia zdolności produkcyjnej wydziałów elektorafinacji Huty Miedzi” za VIII okres obliczeniowy, wraz z należnymi odsetkami. Kwota roszczenia (należności głównej) została określona przez Powodów w pozwie na kwotę 42 mln PLN (kwota główna bez odsetek i kosztów sądowych). Odsetki na dzień 30.09.2018 r. wynosiły 53,6 mln PLN. W odpowiedzi na pozew KGHM Polska Miedź S.A. wniosła o oddalenie powództwa w całości i wystąpiła z powództwem wzajemnym o zwrot nienależnie wypłaconego wynagrodzenia za VI i VII rok stosowania projektu wynalazczego nr 1/97/KGHM wraz z należnymi odsetkami, podnosząc również ewentualny zarzut potrącenia wzajemnie dochodzonych roszczeń. Kwota roszczenia (należności głównej) w powództwie wzajemnym została określona przez Spółkę na kwotę ok. 25 mln PLN.

Zgodnie ze stanowiskiem Spółki, powództwo (wzajemne) jest zasadne. Spółka wypłaciła bowiem twórcom projektu wynagrodzenie za dłuższy okres stosowania projektu niż przewidziany w zawartej między stronami pierwotnej umowie o dokonanie projektu wynalazczego, w oparciu o aneks do umowy, przedłużający okres wypłaty wynagrodzenia, którego ważność Spółka kwestionuje. Ponadto, Spółka kwestionuje racjonalizatorski charakter rozwiązania, a także fakt korzystania z projektu jako całości, jak również jego kompletność i zdatność do zastosowania w dostarczonym przez Powodów kształcie oraz sposób liczenia efektów ekonomicznych tego rozwiązania, które były podstawą wypłacanego wynagrodzenia.

Wyrokami z dnia 25 września 2018 r. sąd oddalił powództwo wzajemne i częściowo uwzględnił powództwo główne do łącznej kwoty ok. 23,8 mln PLN, jednocześnie zasądając odsetki w wysokości ok. 30,1 mln PLN, co stanowi łączną kwotę 53,8 mln PLN. Wyrok jest nieprawomocny i przysługuje od niego apelacja. Wnioskiem z dnia 26 września 2018 r. Spółka wniosła o doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem.

Informacje o zawarciu przez KGHM Polska Miedź S.A. lub jednostkę od niej zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązаныmi, jeżeli zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2018 r. KGHM Polska Miedź S.A. lub jednostki zależne nie zawierały transakcji z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe.

Informacje o udzieleniu przez KGHM Polska Miedź S.A. lub przez jednostkę od niej zależną poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji - łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu, jeżeli łączna wartość istniejących poręczeń lub gwarancji jest znacząca

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2018 r. KGHM Polska Miedź S.A. oraz jednostki od niej zależne nie udzieliły poręczeń kredytu lub pożyczki, a także nie udzieliły gwarancji na rzecz jednego podmiotu lub jednostki zależnej od tego podmiotu, których łączna wartość byłaby znacząca.

Inne informacje, które zdaniem KGHM Polska Miedź S.A. są istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian, oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań

W trzecim kwartale 2018 r., poza wymienionymi w komentarzu do raportu nie wystąpiły inne istotne zdarzenia, które mogłyby znacząco wpłynąć na ocenę i zmiany sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego Grupy Kapitałowej, a także istotne dla oceny sytuacji kadrowej oraz możliwości realizacji zobowiązań.

Wskazanie czynników, które w ocenie KGHM Polska Miedź S.A. będą miały wpływ na osiągnięte przez Grupę Kapitałową wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

Najistotniejszymi czynnikami wpływającymi na wyniki osiągnięte przez Grupę Kapitałową KGHM Polska Miedź S.A., w tym w szczególności w perspektywie najbliższego kwartału będą:

- notowania miedzi, srebra oraz molibdenu na rynkach metali,
- kurs walutowy USD/PLN,
- koszty produkcji miedzi elektrolitycznej, w tym w szczególności z tytułu podatku od wydobycia niektórych kopalini oraz wartości zużytych obcych materiałów miedzianośnych,
- skutki realizowanej polityki zabezpieczeń.

Nota 5.6 Zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy

Zawarcie z China Minmetals Nonferrous Metals Co. Ltd. umowy na sprzedaż katod miedzianych

W dniu 6 listopada 2018 r. została zawarta umowa o charakterze ramowym na sprzedaż katod miedzianych w latach 2019-2023 pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. a China Minmetals Nonferrous Metals Co. Ltd. (firmą należąca do grupy China Minmetals Corporation).

Podpisana umowa zastąpi obecnie obowiązującą umowę ramową zawartą 20 czerwca 2016 r. z China Minmetals Corporation na lata 2017-2021, o której Jednostka Dominująca informowała raportem bieżącym 22/2016 z dnia 20 czerwca 2016 r., zapewniając tym samym sprzedaż katod na rynek chiński w kolejnych latach w stosunku do obecnie obowiązującej umowy. Elementem warunkującym wejście w życie nowej umowy jest rozwiązanie obecnie obowiązującej umowy z China Minmetals Corporation.

Szacunkowa łączna wartość umowy w zależności od wykorzystania opcji ilościowej wynosi od 1 590 mln USD (tj. 6 028 mln PLN) do 3 816 mln USD (tj. 14 467 mln PLN).

Wartość została obliczona szacunkowo jako przewidywana cena miedzi (w oparciu o krzywą terminową) z dnia 2 listopada 2018 r. oraz kurs USD/PLN wg Narodowego Banku Polskiego z dnia 5 listopada 2018 r. Umowa przewiduje kary umowne za opóźnione dostawy.

Część 2 – Kwartalna informacja finansowa KGHM Polska Miedź S.A.

SKRÓCONE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU

	od 01.07.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.07.2017 do 30.09.2017	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Nota 2.1 Przychody z umów z klientami, w tym: z transakcji sprzedaży, dla których wartość przychodów nie została ostatecznie ustalona na koniec okresu sprawozdawczego (MSSF 15, 114)	4 128 44	11 317 632	3 732 ND*	11 433 ND*
Nota 2.2 Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(3 290)	(8 895)	(2 794)	(8 365)
Zysk brutto ze sprzedaży	838	2 422	938	3 068
Nota 2.2 Koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu	(236)	(654)	(226)	(621)
Zysk netto ze sprzedaży	602	1 768	712	2 447
Nota 2.3 Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne, w tym: przychody z tytułu odsetek obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej	(49) 62	659 187	(92) ND*	(689) ND*
odwrócenie strat / (straty) z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych i (straty) z tytułu utraty wartości aktywów zakupionych lub powstałych dotkniętych utratą wartości na moment początkowego ujęcia (POCI)	18	161	ND*	ND*
Nota 2.4 Przychody i (koszty) finansowe	97	(499)	53	744
Zysk przed opodatkowaniem	650	1 928	673	2 502
Podatek dochodowy	(207)	(498)	(133)	(652)
ZYSK NETTO	443	1 430	540	1 850
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (mln szt.)	200	200	200	200
Zysk na akcję podstawowy i rozwodniony (w PLN)	2,22	7,15	2,70	9,25

* ND - nie dotyczy – pozycje, dla których nie wystąpiły: wycena według zasad wynikających z zastosowania od 1 stycznia 2018 r. MSSF 9 oraz obowiązek ujawnienia z MSSF 15.

SKRÓCONE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	od 01.07.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.07.2017 do 30.09.2017	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Zysk netto	443	1 430	540	1 850
Wycena instrumentów zabezpieczających po uwzględnieniu efektu podatkowego	175	232	33	206
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży po uwzględnieniu efektu podatkowego	ND*	ND*	24	134
Pozostałe całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane do wyniku	175	232	57	340
Wycena kapitałowych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej po uwzględnieniu efektu podatkowego	(76)	(189)	ND*	ND*
Zyski / (straty) aktuarialne po uwzględnieniu efektu podatkowego	38	(151)	22	(121)
Pozostałe całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane do wyniku	(38)	(340)	22	(121)
Razem pozostałe całkowite dochody netto	137	(108)	79	219
ŁĄCZNE CAŁKOWITE DOCHODY	580	1 322	619	2 069

* ND – nie dotyczy – pozycje nie występują w związku ze zmianą od 1 stycznia 2018 r. klasyfikacji kapitałowych instrumentów finansowych zgodnie z MSSF 9. W kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży występowały udziały kapitałowe wyceniane w wartości godziwej (notowane) oraz udziały wyceniane po koszcie (nienotowane).

SKRÓCONE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk przed opodatkowaniem	1 928	2 502
Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	820	752
Odsetki z tytułu działalności inwestycyjnej	(176)	(245)
Odsetki i pozostałe koszty zadłużenia	113	112
Przychody z dywidend	(239)	(4)
Zyski z tytułu zmiany wartości godziwej pożyczek wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(52)	ND*
Straty z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	810	1
Odwroćenie strat z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	(968)	-
Różnice kursowe, z tego:	109	19
z działalności inwestycyjnej i środków pieniężnych	(277)	932
z działalności finansowej	386	(913)
Zmiana stanu rezerw	217	47
Zmiana stanu pozostałych należności i zobowiązań	(313)	59
Zmiana stanu aktywów / zobowiązań z tytułu instrumentów pochodnych	(110)	(29)
Nota 2.6 Pozostałe korekty	23	24
Razem wyłączenia przychodów i kosztów	234	736
Podatek dochodowy zapłacony	(521)	(795)
Nota 2.5 Zmiany stanu kapitału obrotowego	(506)	(1 236)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 135	1 207
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Wydatki związane z aktywami górnictwymi i hutniczymi w tym: zapłacone odsetki	(1 361) (86)	(1 347) (39)
Wydatki na pozostałe rzeczowe i niematerialne aktywa trwałe	(26)	(13)
Płatności z tytułu udzielonych pożyczek	(269)	(219)
Pozostałe płatności	(67)	(75)
Razem płatności	(1 723)	(1 654)
Otrzymane dywidendy	239	4
Pozostałe wpływy	28	26
Wpływy	267	30
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 456)	(1 624)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia	2 036	1 635
Wpływy z tytułu cash pool	-	160
Razem wpływy	2 036	1 795
Wydatki z tytułu cash pool	(50)	-
Płatności z tytułu zadłużenia	(1 381)	(1 507)
Dywidendy wypłacone	-	(100)
Zapłacone odsetki i pozostałe koszty zadłużenia	(107)	(104)
Razem płatności	(1 538)	(1 711)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	498	84
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO	177	(333)
Różnice kursowe dotyczące środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	18	(25)
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu	234	482
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec okresu	429	124

* ND - nie dotyczy – pozycja, dla której nie wystąpiła wycena według zasad wynikających z zastosowania od 1 stycznia 2018 r. MSSF 9, w 2017 r. wyceniana w zamortyzowanym koszcie.

SKRÓCONE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Stan na 30.09.2018	Stan na 31.12.2017
AKTYWA		
Rzeczowe aktywa trwałe górnicze i hutnicze	15 674	15 355
Aktywa niematerialne górnicze i hutnicze	557	507
Rzeczowe i niematerialne aktywa górnicze i hutnicze	16 231	15 862
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	71	75
Pozostałe aktywa niematerialne	34	34
Pozostałe aktywa rzeczowe i niematerialne	105	109
Inwestycje w jednostki zależne	3 020	3 013
Pożyczki udzielone w tym:	5 559	4 972
wyceniane w wartości godziwej	1 419	ND*
wyceniane w zamortyzowanym koszcie	4 140	4 972
Pochodne instrumenty finansowe	398	109
Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej	419	613
Pozostałe aktywa finansowe	366	337
Instrumenty finansowe razem	6 742	6 031
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	94	31
Pozostałe aktywa niefinansowe	35	25
Aktywa trwałe	26 227	25 071
Zapasy	4 588	3 857
Należności od odbiorców w tym:	782	1 034
Należności od odbiorców wyceniane w wartości godziwej	474	ND*
Należności z tytułu podatków	167	214
Pochodne instrumenty finansowe	243	195
Pozostałe aktywa finansowe	476	288
Pozostałe aktywa niefinansowe	93	54
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	429	234
Aktywa obrotowe	6 778	5 876
	33 005	30 947
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY		
Kapitał akcyjny	2 000	2 000
Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	(419)	142
Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	(499)	(348)
Zyski zatrzymane	17 263	15 462
Kapitał własny	18 345	17 256
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	7 012	6 085
Pochodne instrumenty finansowe	82	84
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 125	1 879
Rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych	791	797
Pozostałe zobowiązania	202	207
Zobowiązania długoterminowe	10 212	9 052
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	1 053	923
Zobowiązania z tytułu cash pool	110	160
Pochodne instrumenty finansowe	11	74
Zobowiązania wobec dostawców	1 452	1 719
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	709	649
Zobowiązania z tytułu podatków	377	416
Rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia	201	64
Pozostałe zobowiązania	535	634
Zobowiązania krótkoterminowe	4 448	4 639
Zobowiązania długo i krótkoterminowe	14 660	13 691
	33 005	30 947

* ND - nie dotyczy - pozycje, dla których w 2017 r. nie wystąpiła wycena według zasad wynikających z zastosowania od 1 stycznia 2018 r. MSSF 9.

SKRÓCONE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał akcyjny	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
Stan na 01.01.2017	2 000	(196)	(243)	14 339	15 900
Dywidenda	-	-	-	(200)	(200)
Zysk netto	-	-	-	1 850	1 850
Pozostałe całkowite dochody	-	340	(121)	-	219
Łączne całkowite dochody	-	340	(121)	1 850	2 069
Stan na 30.09.2017	2 000	144	(364)	15 989	17 769
Stan na 31.12.2017	2 000	142	(348)	15 462	17 256
Zmiana zasad rachunkowości - zastosowanie MSSF 9		(604)	-	371	(233)
Stan na 01.01.2018	2 000	(462)	(348)	15 833	17 023
Zysk netto	-	-	-	1 430	1 430
Pozostałe całkowite dochody	-	43	(151)	-	(108)
Łączne całkowite dochody	-	43	(151)	1 430	1 322
Stan na 30.09.2018	2 000	(419)	(499)	17 263	18 345

1 – Informacje ogólne

Nota 1.1 Wpływ zastosowania nowych i zmienionych standardów na politykę rachunkowości Spółki oraz na jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki.

MSSF 9 Instrumenty finansowe

Spółka nie dokonała wcześniejszego wdrożenia MSSF 9 i zastosowała wymogi MSSF 9 retrospektywnie dla okresów rozpoczynających się po 1 stycznia 2018 r. Zgodnie z dopuszczoną przez standard możliwością, Spółka zrezygnowała z przekształcenia danych porównawczych. Zmiany wyceny aktywów i zobowiązań finansowych, na dzień pierwszego zastosowania standardu zostały ujęte w pozycji zysków zatrzymanych. Wdrożenie MSSF 9 wpłynęło na zmianę polityki rachunkowości w zakresie ujmowania, klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych, wyceny zobowiązań finansowych, straty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rachunkowości zabezpieczeń.

Wybrane elementy polityki rachunkowości z zakresu MSSF 9 zaprezentowane zostały w części 1, w nocie 1.4 skonsolidowanego sprawozdania finansowego niniejszego raportu.

Poniższa tabela podsumowuje wpływ MSSF 9 na zmianę klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych Spółki na dzień 1 stycznia 2018 r.

(MSSF 7. 42I, 42J, 42O):

	Klasyfikacja wg MSR 39	Klasyfikacja wg MSSF 9	Wartość bilansowa wg MSR 39 stan na 31.12.2017	Wartość bilansowa wg MSSF 9 stan na 01.01.2018	Referencja do objaśnień pod tabelą
Aktywa finansowe					
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (instrumenty kapitałowe)	Dostępne do sprzedaży	Wartość godziwa przez pozostałe całkowite dochody	613	648	(a)
Pożyczki udzielone	Pożyczki i należności	Wartość godziwa przez wynik finansowy	1 210	1 277	(b)
Pożyczki udzielone	Pożyczki i należności	Zamortyzowany koszt	3 771	3 386	(c)
Należności od odbiorców - należności handlowe objęte faktoringiem	Pożyczki i należności	Wartość godziwa przez wynik finansowy	196	196	(d)
Należności od odbiorców - należności handlowe zawierające formułę M+	Pożyczki i należności	Wartość godziwa przez wynik finansowy	446	462	(e)
Pozostałe należności - należności z tytułu wartości bieżącej przyszłych opłat dotyczących gwarancji finansowych	Pożyczki i należności	Zamortyzowany koszt	67	100	(f)
Zobowiązania finansowe					
Pozostałe zobowiązania - zobowiązania z tytułu gwarancji finansowych	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Początkowo ujęta wartość godziwa powiększona o koszty transakcji, powiększona o odwrócenia początkowego dyskonta do daty wyceny oraz pomniejszona o kwotę przychodów ujętą w rachunku wyników	-	37	(f)

Poniższe komentarze dotyczą tabeli podsumowującej wpływ MSSF9 na zmianę klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych Spółki na dzień 1 stycznia 2018 r.

- a) Na pozycję składają się instrumenty kapitałowe nieprzeznaczone do obrotu, zgodnie z MSR 39 zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży, które były przez Spółkę wyceniane w wartości godziwej (notowane) i w koszcie (nienotowane). Ponieważ instrumenty nie zostały nabyte z przeznaczeniem do obrotu w związku z powyższym, decyzją Spółki na

moment przejścia aktywa te będą wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, bez możliwości późniejszego przeniesienia wyniku zrealizowanego na tych instrumentach do rachunku zysków i strat. Wskazane instrumenty kapitałowe są zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym w pozycji „Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej”.

- b) Na pozycję składają się pożyczki udzielone do jednostek zależnych, które nie zdały testu umownych przepływów pieniężnych (SPPI), ponieważ w strukturze finansowania docelowego odbiorcy środków pieniężnych na ostatnim etapie dług zamienia się na kapitał (poziom kapitału jest istotny) według metodyki klasyfikacji instrumentów finansowych. W związku z powyższym aktywa te są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Wskazane instrumenty finansowe prezentowane są w sprawozdaniu finansowym w pozycji "Pożyczki udzielone wyceniane w wartości godziwej".
- c) Na pozycję składają się pożyczki udzielone jednostkom zależnym i pozostałym, które spełniły dwa warunki: są utrzymywane w modelu biznesowym, którego celem jest uzyskanie umownych przepływów pieniężnych z tytułu posiadanych aktywów finansowych oraz zdały test umownych przepływów pieniężnych (SPPI). Prezentowane są w sprawozdaniu finansowym w pozycji „Pożyczki udzielone wyceniane w zamortyzowanym koszcie”.
- d) Na pozycję składają się należności handlowe objęte faktoringiem, które zostały zaklasyfikowane do modelu biznesowego - utrzymywanie w celu sprzedaży (Model 3) i w związku z czym są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Wskazane należności handlowe są zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym w pozycji "Należności od odbiorców wyceniane w wartości godziwej".
- e) Na pozycję składają się należności handlowe zawierające formułę cenową M+, które nie zdały testu SPPI. Niezдание testu wynika z wbudowanego instrumentu pochodnego jaki stanowi formuła cenowa M+. Należności te wyceniane są w wartości godziwej przez wynik finansowy. Wskazane należności handlowe są zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym w pozycji "Należności od odbiorców wyceniane w wartości godziwej".
- f) Na pozycję składają się gwarancje udzielone Sierra Gorda jako zabezpieczenie jej zobowiązań z tytułu umów leasingu i umów kredytów krótkoterminowych. Należności z tytułu gwarancji (zdany test SPPI, aktywa utrzymywane w celu uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych) wyceniane w zamortyzowanym koszcie są ujmowane w wartości bieżącej przyszłych opłat i korygowane o efekt odwrócenia dyskonta oraz odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej w korespondencji z zobowiązaniem. Skutki wyceny gwarancji finansowych są zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym dla należności w pozycji „Pozostałe aktywa finansowe” natomiast dla zobowiązań w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

Poza opisanymi powyżej pozycjami w pozostałych aktywach i zobowiązaniach finansowych nie było zmian wynikających ze zmiany klasyfikacji bądź zmiany wyceny instrumentów finansowych.

Tabela poniżej prezentuje uzgodnienie **wartości odpisów z tytułu utraty wartości** oszacowanych zgodnie z MSR 39 na dzień 31 grudnia 2017 r. z wartością odpisów z tytułu utraty wartości oszacowanych zgodnie z MSSF 9 na dzień 1 stycznia 2018 r. Zmiany wartości odpisów z tytułu utraty wartości oszacowanych zgodnie z MSSF 9 wynikają ze zmiany klasyfikacji aktywów finansowych pomiędzy kategoriami aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie a aktywami wycenianymi w wartości godziwej oraz z ponownej wyceny odpisów z tytułu utraty wartości uwzględniającej wymogi modelu oczekiwanych strat kredytowych (MSSF 7. 42P).

Kategoria aktywów	Kwota odpisu zgodnie z MSR 39 stan na 31.12.2017	Zmiana wynikająca ze zmiany klasyfikacji	Zmiana wynikająca ze zmiany wyceny	Kwota odpisu zgodnie z MSSF 9 stan na 01.01.2018
Pożyczki i należności (MSR 39) / Aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie (MSSF9)				
<i>Pożyczki udzielone</i>	2 630	(1 843)	385	1 172
Razem	2 630	(1 843)	385	1 172
Aktywa dostępne do sprzedaży (MSR 39) / Aktywa finansowe w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (MSSF9)				
<i>Akcje, udziały</i>	568	(568)	-	-
Razem	568	(568)	-	-

Poniżej zaprezentowano wpływ implementacji MSSF 9 na pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2018 r., dla których nastąpiła zmiana klasyfikacji lub zmiana wyceny.

Wpływ implementacji MSSF 9 Instrumenty finansowe

	Zastosowany standard MSSF/MSR	Stan na 31.12.2017 Wartość bilansowa	Zmiana wynikająca ze zmiany klasyfikacji	Zmiana wynikająca ze zmiany wyceny	Stan na 01.01.2018 Wartość bilansowa	Wpływ na zyski zatrzymane	Wpływ na pozostałe całkowite dochody	Wpływ na kapitał własny
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	MSR 39	613	(613)	-	-	-	-	-
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	MSSF 9	-	613	35	648	-	35	35
Zyski zatrzymane - skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	MSR 39	(568)	568	-	-	568	-	568
Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	MSSF 9	-	(568)	-	(568)	-	(568)	(568)
Pożyczki udzielone	MSR 39/MSSF 9	4 981	(1 291)	(385)	3 305	(385)	-	(385)
Pożyczki dotknięte utratą wartości na moment początkowego ujęcia (POCI)	MSSF 9	-	81	-	81	-	-	-
Pożyczki w wartości godziwej przez wynik finansowy	MSSF 9	-	1 210	67	1 277	67	-	67
Należności od odbiorców	MSR 39/MSSF 9	1 034	(642)	-	392	-	-	-
Należności od odbiorców w wartości godziwej przez wynik finansowy	MSSF 9	-	642	16	658	16	-	16
Zyski zatrzymane - wartość zmiany czasowej opcji instrumentów zabezpieczających	MSR 39	(223)	223	-	-	223	-	223
Kapitał z wyceny instrumentów zabezpieczających	MSSF 9	-	(223)	-	(223)	-	(223)	(223)
Pozostałe należności - należności z tytułu wartości bieżącej przyszłych opłat dotyczących gwarancji finansowych	MSSF 9	67	-	33	100	33	-	33
Pozostałe zobowiązania - zobowiązanie z tytułu gwarancji finansowych	MSSF 9	-	-	37	37	(37)	-	(37)
Podatek odroczony od powyższych korekt		-	-	38	38	(114)	152	38
Wpływ razem						371	(604)	(233)

MSSF 15 Przychody z umów z klientami

Wybrane elementy polityki rachunkowości z zakresu MSSF 15 zaprezentowane zostały w części 1, w nocie 1.4 skonsolidowanego sprawozdania finansowego niniejszego raportu. KGHM Polska Miedź S.A. zastosowała MSSF 15 retrospektywnie zgodnie z paragrafem C3 (b).

Zgodnie z MSSF 15.63 Spółka korzysta z praktycznego rozwiązania i nie korygowała przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego komponentu finansowania.

Wdrożenie MSSF 15 nie miało wpływu na kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym Spółki. W celu zwiększenia użyteczności informacji dostarczanej użytkownikom sprawozdań finansowych Spółka rozszerzyła zakres ujawnień i zaprezentowała w śródrocznym sprawozdaniu z wyniku przychody z transakcji sprzedaży, dla których wartość przychodów nie została ostatecznie ustalona (m.in. opartych na formule M+) na koniec okresu sprawozdawczego.

MSSF 16 „Leasing”**Podstawowe informacje o standardzie****Data wdrożenia i przepisy przejściowe**

MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie i został przyjęty przez Unię Europejską. Zastąpi on obecnie obowiązujący standard MSR 17 oraz interpretacje KIMSF 4, SKI 15, 27. Spółka zastosuje MSSF 16 od 1 stycznia 2019 r.

Główne zmiany wprowadzone przez standard

Nowy standard wprowadza jeden model ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingobiorcy, zbieżny z ujęciem leasingu finansowego w ramach MSR 17. Zgodnie z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeśli przekazuje prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie.

Zasadniczym elementem różniącym definicję leasingu z MSR 17 i z MSSF 16 jest wymóg sprawowania kontroli nad użytkowanym, konkretnym składnikiem aktywów, wskazanym w umowie wprost lub w sposób dorozumiany. Przeniesienie prawa do użytkowania ma miejsce wówczas, gdy mamy do czynienia ze zidentyfikowanym aktywem, w odniesieniu do którego leasingobiorca ma prawo do praktycznie wszystkich korzyści ekonomicznych, i kontroluje wykorzystanie danego aktywa w danym okresie.

W przypadku gdy definicja leasingu jest spełniona, ujmuje się prawo do użytkowania aktywa wraz z odpowiednim zobowiązaniem z tytułu leasingu ustalonym w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania leasingu.

Wydatki związane z wykorzystywaniem aktywów będących przedmiotem leasingu, uprzednio ujęte w większości w kosztach usług obcych, będą obecnie klasyfikowane jako koszty amortyzacji oraz koszty odsetek.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo, natomiast zobowiązania z tytułu umów leasingowych są rozliczane efektywną stopą procentową.

Wpływ MSSF 16 na sprawozdania finansowe

Na moment sporządzenia niniejszego Sprawozdania finansowego Spółka zakończyła większość prac związanych z wdrożeniem nowego standardu MSSF 16. Spółka w IV kwartale 2017 r. rozpoczęła projekt wdrożenia MSSF 16 (projekt), który został zaplanowany w trzech etapach:

- etap I - analiza wszystkich realizowanych umów zakupu usług, bez względu na obecną kwalifikację, której celem było wyselekcjonowanie tych umów, na podstawie których Spółka użytkuje składniki aktywów należące do dostawców; dodatkowo etap ten obejmował przeprowadzenie analizy w odniesieniu do prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz służebności gruntowej i służebności przesyłu,
- etap II - poddanie każdej zidentyfikowanej w etapie I umowy ocenie pod kątem spełnienia kryteriów uznania za leasing zgodnie z MSSF 16,
- etap III - wdrożenie MSSF 16 na bazie wypracowanej koncepcji.

Przedmiotem przeprowadzanych analiz były wszystkie umowy leasingu finansowego, leasingu operacyjnego, najmu, dzierżawy, a także prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz służebności przesyłu i służebności gruntowej. Ponadto zostały przeanalizowane transakcje nabytych usług (koszty usług obcych w ramach działalności operacyjnej) pod kątem występowania sytuacji korzystania ze zidentyfikowanego składnika aktywów.

W ramach projektu Spółka dokonała stosownych zmian w polityce rachunkowości i procedurach operacyjnych. Zostały opracowane i wdrożone metodyki prawidłowej identyfikacji umów, które są leasingiem oraz gromadzenia danych niezbędnych do prawidłowego ujęcia księgowego tych transakcji. Dodatkowo Spółka pracuje obecnie nad wdrożeniem odpowiednich zmian w systemach informatycznych Spółki, tak, aby były dostosowane do zbierania i przetwarzania odpowiednich danych.

Spółka podjęła decyzję o wdrożeniu standardu z dniem 1 stycznia 2019 r. Zgodnie z przepisami przejściowymi zawartymi w MSSF 16 nowe zasady zostaną przyjęte retrospektywnie z odniesieniem skumulowanego efektu początkowego zastosowania nowego standardu do kapitałów własnych na dzień 1 stycznia 2019 r. W związku z tym dane porównawcze za rok obrotowy 2018 nie zostaną przekształcone (zmodyfikowane podejście retrospektywne).

Poniżej opisano poszczególne korekty wynikające z wdrożenia MSSF 16.

Opis korekt

a) Ujęcie zobowiązań z tytułu leasingu

Po przyjęciu MSSF 16 Spółka będzie ujmowała zobowiązania z tytułu leasingu w związku z leasingiem, który wcześniej został sklasyfikowany jako "leasing operacyjny" zgodnie z zasadami MSR 17 Leasing. Zobowiązania te zostaną wycenione w wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w dacie rozpoczęcia stosowania MSSF 16. Dla potrzeb ujawnień dotyczących wpływu implementacji MSSF 16 zastosowano dyskontowanie przy użyciu krańcowej stopy procentowej Spółki na dzień 30 czerwca 2018 r.

Na datę początkowego ujęcia opłaty leasingowe zawarte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu obejmują następujące rodzaje opłat za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów przez okres trwania leasingu:

- stałe opłaty leasingowe pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe uzależnione od indeksów rynkowych,
- kwoty, których zapłaty oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej przedmiotu leasingu,
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że zostanie ona zrealizowana,
- płatności kar umownych za wypowiedzenie leasingu jeżeli okres leasingu odzwierciedla wykorzystanie przez leasingobiorcę opcji wypowiedzenia umowy.

W celu obliczenia stóp dyskonta na potrzeby MSSF 16 Spółka przyjęła, że stopa dyskonta powinna odzwierciedlać koszt finansowania, jakie byłoby zaciągnięte na zakup przedmiotu podlegającego leasingowi. W celu oszacowania wysokości stopy dyskonta Spółka wzięła pod uwagę następujące parametry umowy: rodzaj, długość trwania, walutę oraz potencjalną marżę, jaką musiałaby zapłacić na rzecz instytucji finansowych w celu uzyskania finansowania.

Na dzień 30 czerwca 2018 r. obliczone przez Spółkę stopy dyskonta mieściły się w przedziale (w zależności od okresu trwania umowy):

- dla umów w PLN: od 3,28% do 5,03%
- dla umów w EUR: 1,63%

Spółka skorzysta z uproszczeń dotyczących leasingów krótkoterminowych (poniżej 12 miesięcy) oraz leasingów, w odniesieniu do których bazowy składnik aktywów ma niską wartość (poniżej 20 000 PLN) i dla tych umów nie będzie ujmowała zobowiązań finansowych i odnośnych aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Opłaty leasingowe z tego tytułu będą ujmowane jako koszty metodą liniową w trakcie okresu leasingu.

b) Ujęcie aktywów z tytułu prawa do użytkowania

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania wycenia się według kosztu.

Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez leasingobiorcę w związku z zawarciem umowy leasingu,
- szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z obowiązkiem demontażu i usunięcia bazowego składnika aktywów lub przeprowadzenia renowacji.

c) Zastosowanie szacunków

Wdrożenie MSSF 16 wymaga dokonania pewnych szacunków i wyliczeń, które mają wpływ na wycenę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Obejmują one m. in.:

- ustalenie umów objętych MSSF 16,
- ustalenie okresu obowiązywania umów (w tym dla umów z nieokreślonym terminem lub z możliwością przedłużenia),
- ustalenie stopy procentowej stosowanej do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych,
- ustalenie stawki amortyzacyjnej.

d) Zastosowanie praktycznych uproszczeń

Stosując po raz pierwszy MSSF 16 Spółka planuje zastosowanie następujących praktycznych uproszczeń dopuszczonych przez standard:

- zastosowanie jednej stopy dyskontowej dla portfela umów leasingowych o dość podobnych cechach,
- umowy z tytułu leasingu operacyjnego z pozostałym okresem leasingu krótszym niż 12 miesięcy na dzień 1 stycznia 2019 r. potraktowane zostaną jako leasing krótkoterminowy,
- niewydzielanie elementów leasingowych i nieleasingowych dla umów leasingu dotyczących wszystkich klas bazowego składnika aktywów za wyjątkiem klasy maszyny i urządzenia oraz magazyny, dla której komponenty leasingowe i nieleasingowe są identyfikowane,
- wykluczenie początkowych kosztów bezpośrednich w zakresie pomiaru aktywów związanych z prawem do użytkowania w dniu początkowego zastosowania, oraz
- wykorzystanie perspektywy czasu (wykorzystanie wiedzy zdobytej po fakcie) w określaniu okresu leasingu, jeżeli umowa zawiera opcje przedłużenia lub rozwiązania umowy leasingu.

Wpływ na sprawozdanie z sytuacji finansowej

Wpływ wdrożenia MSSF 16 na ujęcie dodatkowych zobowiązań finansowych i odnośnych aktywów z tytułu prawa do użytkowania został oszacowany na podstawie obowiązujących w Spółce umów na dzień 30 czerwca 2018 r. i przedstawia się jak poniżej:

	Szacunkowy wpływ na dzień 01.01.2019
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania - rzeczowe aktywa trwałe górnicze i hutnicze	378
Zobowiązania z tytułu leasingu	378

Roczny koszt z tytułu krótkoterminowych umów leasingowych oraz roczny koszt z tytułu umów leasingowych aktywów o niskiej wartości Spółka szacuje jako nieistotny.

Wpływ na wskaźniki finansowe

Ze względu na ujęcie w bilansie Spółki praktycznie wszystkich umów leasingu, wdrożenie MSSF 16 przez Spółkę będzie miało wpływ na jej wskaźniki bilansowe, w tym wskaźnik zadłużenia do kapitału własnego. Dodatkowo, w efekcie wdrożenia MSSF 16 zmianie mogą ulec miary zysku (m. in. zysk z działalności operacyjnej, EBITDA), a także przepływy pieniężne z działalności operacyjnej. Spółka przeanalizowała wpływ tych zmian na spełnienie kowenantów zawartych w umowach kredytowych, których stroną jest Spółka i nie stwierdziła ryzyka naruszenia kowenantów.

Nota 1.2 Zarządzanie ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem zmian cen metali, kursów walutowych oraz stóp procentowych dotyczące KGHM Polska Miedź S.A. przedstawione zostało w części 1, w nocie 4.7 skonsolidowanego sprawozdania finansowego niniejszego raportu.

2 - Noty objaśniające do sprawozdania z wyniku

Nota 2.1 Przychody z umów z klientami – podział geograficzny według lokalizacji finalnych odbiorców

	od 01.07.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.07.2017 do 30.09.2017	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Europa				
Polska	1 060	3 065	1 059	3 044
Niemcy	549	1 556	526	1 567
Wielka Brytania	574	1 342	408	1 378
Czechy	295	1 011	284	1 036
Francja	151	526	144	702
Węgry	157	521	181	528
Hiszpania	154	456	-	(4)
Szwajcaria	137	387	189	564
Włochy	153	373	136	302
Austria	52	176	52	178
Słowacja	23	81	18	63
Słowenia	17	53	16	50
Dania	11	46	16	53
Finlandia	8	40	5	24
Rumunia	32	61	20	83
Szwecja	7	30	10	34
Bośnia i Hercegowina	10	25	9	26
Inne kraje (sprzedaż rozdrobniona)	9	31	9	23
Ameryka Północna i Południowa				
Stany Zjednoczone Ameryki	35	111	77	292
Kanada	-	-	1	1
Inne kraje (sprzedaż rozdrobniona)	4	4	-	-
Azja				
Chiny	599	1 181	498	1 327
Turcja	84	225	73	143
Tajwan	-	-	-	10
Japonia	-	2	-	1
Singapur	-	-	-	3
Inne kraje (sprzedaż rozdrobniona)	1	6	-	3
Afryka	6	8	1	2
RAZEM	4 128	11 317	3 732	11 433

Nota 2.2 Koszty według rodzaju

	od 01.07.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.07.2017 do 30.09.2017	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	288	868	261	792
Koszty świadczeń pracowniczych	835	2 519	782	2 346
Zużycie materiałów i energii z tego:	1 292	3 841	1 596	4 384
Wsady obce	701	2 178	1 059	2 818
Energia i czynniki energetyczne	228	600	222	579
Usługi obce w tym:	406	1 194	362	1 075
Koszty transportu	55	158	53	161
Remonty, konserwacje i serwisy	122	361	106	306
Górnictwo roboty przygotowawcze	120	362	114	321
Podatek od wydobycia niektórych kopalin	397	1 297	438	1 309
Pozostałe podatki i opłaty	97	315	102	310
Pozostałe koszty	22	66	29	89
Razem koszty rodzajowe	3 337	10 100	3 570	10 305
Wartość sprzedanych towarów i materiałów (+)	40	132	40	147
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku (+/-)	170	(602)	(568)	(1 384)
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby (-)	(21)	(81)	(22)	(82)
Łączne koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, sprzedaży i ogólnego zarządu w tym:	3 526	9 549	3 020	8 986
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	3 290	8 895	2 794	8 365
Koszty sprzedaży	29	81	27	83
Koszty ogólnego zarządu	207	573	199	538

Nota 2.3 Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne

	od 01.07.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.07.2017 do 30.09.2017	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	20	111	2	227
Odsetki od udzielonych pożyczek i pozostałych należności finansowych	62	188	68	252
Opłaty i prowizje z tytułu refakturowania kosztów gwarancji bankowych zabezpieczających spłatę zobowiązań	21	49	20	43
Odwrócenie strat z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych w tym:	20	970	ND*	ND*
Odwrócenie strat z tytułu utraty wartości pożyczek z tytułu restrukturyzacji finansowania wewnątrzgrupowego	-	778	ND*	ND*
Odwrócenie strat z tytułu utraty wartości pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie	18	189	ND*	ND*
Zyski ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	11	170	ND*	ND*
Różnice kursowe z wyceny aktywów i zobowiązań innych niż zadłużenie	-	224	-	-
Przychody z dywidend	-	239	-	4
Pozostałe	21	65	18	49
Pozostałe przychody ogółem	155	2 016	108	575
Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	(79)	(198)	(112)	(269)
Straty z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych w tym:	(2)	(809)	ND*	ND*
Straty z tytułu początkowego ujęcia pożyczek typu POCI w związku z restrukturyzacją finansowania wewnątrzgrupowego	-	(763)	ND*	ND*
Straty z tytułu utraty wartości pożyczek	-	(44)	ND*	ND*
Straty ze zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	(118)	ND*	ND*
Różnice kursowe z wyceny aktywów i zobowiązań innych niż zadłużenie	(103)	-	(64)	(899)
Utworzenie rezerw	(3)	(152)	(8)	(18)
Pozostałe	(17)	(80)	(16)	(78)
Pozostałe koszty ogółem	(204)	(1 357)	(200)	(1 264)
Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	(49)	659	(92)	(689)

* „ND” - nie dotyczy - pozycje, dla których nie wystąpiła wycena według zasad wynikających z zastosowania od 1 stycznia 2018 r. MSSF 9.

Nota 2.4 Przychody i (koszty) finansowe

	od 01.07.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.07.2017 do 30.09.2017	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Różnice kursowe z wyceny zobowiązań z tytułu zadłużenia	145	-	101	913
Wycena instrumentów pochodnych	2	28	-	-
Przychody ogółem	147	28	101	913
Odsetki od zadłużenia	(32)	(90)	(28)	(86)
Opłaty i prowizje bankowe od zaciągniętych kredytów i pożyczek	(6)	(18)	(6)	(20)
Różnice kursowe z wyceny zobowiązań z tytułu zadłużenia	-	(386)	-	-
Wycena instrumentów pochodnych	-	-	(3)	(30)
Skutek odwracania dyskonta	(12)	(33)	(11)	(33)
Koszty ogółem	(50)	(527)	(48)	(169)
Przychody i (koszty) finansowe	97	(499)	53	744

Nota 2.5 Zmiana stanu kapitału obrotowego

	Zapasy	Należności od odbiorców	Zobowiązania wobec dostawców	Kapitał obrotowy
Stan na 01.01.2018	(3 857)	(1 050)	1 882	(3 025)
Stan na 30.09.2018	(4 588)	(782)	1 612	(3 758)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(731)	268	(270)	(733)
Amortyzacja ujęta w wycenie zapasów	45	-	-	45
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	-	-	182	182
Korekty	45	-	182	227
Zmiana stanu ujęta w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(686)	268	(88)	(506)

	Zapasy	Należności od odbiorców	Zobowiązania wobec dostawców	Kapitał obrotowy
Stan na 01.01.2017	(2 726)	(676)	1 542	(1 860)
Stan na 30.09.2017	(4 154)	(700)	1 606	(3 248)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(1 428)	(24)	64	(1 388)
Amortyzacja ujęta w wycenie zapasów	35	-	-	35
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	-	-	117	117
Korekty	35	-	117	152
Zmiana stanu ujęta w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(1 393)	(24)	181	(1 236)

Nota 2.6 Pozostałe korekty w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych

	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Strata na zbyciu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	24	19
Wpływy z tytułu podatku dochodowego od spółek będących członkami podatkowej grupy kapitałowej	4	13
Przekwalifikowanie pozostałych całkowitych dochodów do wyniku w związku z realizacją instrumentów zabezpieczających	(4)	(11)
Pozostałe	(1)	3
Razem	23	24

Lubin, dnia 14 listopada 2018 r.